

NLB BANKA A.D., BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA GODINU
KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

SADRŽAJ:

	STRANA
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
BILANS USPEHA	3
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU	4
BILANS STANJA	5
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU	6
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	7 - 8
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE	9 - 105
PRILOG: GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o. Beograd
Antifašističke borbe 13A
11070 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2095 800
Fax: +381 11 2095 891
ey.com/rs

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA NLB BANKE A.D., BEOGRAD

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja NLB banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: "Banka") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2019. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Standardim revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u našem izveštaju nezavisnog revizora u sekciji o odgovornostima revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Verujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva Banke za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevarne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled prevarne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno odgovarajućih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevarne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevarna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu odgovarajuća, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Ocenjujemo celokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li finansijski izveštaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Upravnim odborom Banke u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i nalaze u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Izveštaj o drugim pravnim i zakonskim zahtevima

Izvršili smo pregled godišnjeg izveštaja o poslovanju Banke. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa propisima Republike Srbije. Naša odgovornost je da ocenimo da li je godišnji izveštaj o poslovanju usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu. Naše procedure u vezi godišnjeg izveštaja o poslovanju su bile ograničene na procenjivanje da li su računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju usklađene sa godišnjim finansijskim izveštajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u godišnji izveštaj o poslovanju koje proističu iz nerevidiranih finansijskih ili drugih evidencija. Po našem mišljenju, računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju su usklađene, po svim materijalno značajnim aspektima, sa finansijskim izveštajima Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2019. godine.

U Beogradu, 17. mart 2020. godine

Danijela Mirković
za Ernst & Young d.o.o. Beograd

Nikola Ribar
Ovlašćeni revizor

BILANS USPEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

	Broj napomene	2019.	2018.
u 000 RSD			
Prihodi od kamata	6	3.141.758	2.737.666
Rashodi od kamata	6	(699.895)	(399.690)
Neto prihod po osnovu kamata		2.441.863	2.337.976
Prihodi od naknada i provizija	7	910.711	783.947
Rashodi naknada i provizija	7	(181.060)	(168.247)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		729.651	615.700
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	8	65.384	(16.789)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	9	22.166	-
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	10	71.091	66.391
Neto (rashod) / prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	11	(255.367)	160.581
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj rednosti	12	131.519	5.947
Ostali poslovni prihodi	13	53.610	48.841
Ukupan neto poslovni prihod		3.259.917	3.218.647
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	14	(1.165.801)	(1.043.513)
Troškovi amortizacije	15	(307.523)	(145.061)
Ostali prihodi	16	61.987	28.335
Ostali rashodi	17	(1.362.260)	(1.436.386)
Dobitak pre oporezivanja		486.320	622.022
Porez na dobitak	26	-	(177)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	26	4.792	368
Gubitak po osnovu odloženih poreza	26	(4.743)	(1.397)
Dobitak nakon oporezivanja		486.369	620.816
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja		-	-
Rezultat perioda - dobitak		486.369	620.816

Beograd, 17. mart 2020. godine

Ivana Kappenmann
Izvršni direktor službe za
finansijsko računovodstvo i
kontroling

Vlastimir Vuković
Član Izvršnog odbora nadležan za
biznis segment

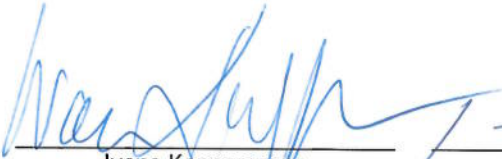
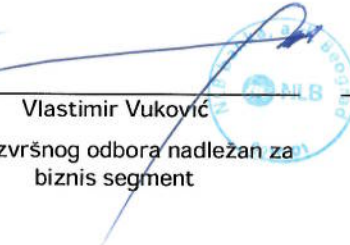
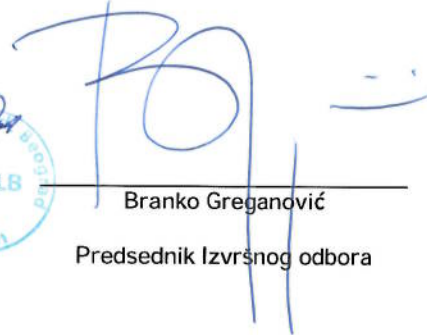

Branko Greganović
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

	2019.	u 000 RSD 2018.
DOBITAK PERIODA	<u>486.369</u>	<u>620.816</u>
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	-	(35.924)
Aktuarski dobici (gubici)	(1.582)	6.608
Pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	1.094
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	71.666	60.409
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	(10.335)	(3.146)
Ukupan ostali rezultat perioda	<u>59.749</u>	<u>29.041</u>
UKUPAN REZULTAT PERIODA	<u>546.118</u>	<u>649.857</u>
Pripisuje se:		
Akcionarima matičnog pravnog lica	<u>546.118</u>	<u>649.857</u>

Beograd, 17. mart 2020. godine

 _____ Ivana Kappenmann Izvršni direktor službe za finansijsko računovodstvo i kontroling	 _____ Vlastimir Vuković Član Izvršnog odbora nadležan za biznis segment	 _____ Branko Greganović Predsednik Izvršnog odbora
--	--	--

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2019. GODINE

	Broj napomene	Stanje na dan 31.12.2019.	u 000 RSD Stanje na dan 31.12.2018.
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	18	6.949.530	6.759.532
Potraživanja po osnovu derivata	19	-	18
Hartije od vrednosti	20	8.776.607	6.900.942
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	21	6.265.566	4.244.009
Kredit i potraživanja od komitenata	22	47.867.074	37.566.090
Nematerijalna imovina	23	327.215	286.994
Nekretnine, postrojenja i oprema	24	1.142.756	563.011
Investicione nekretnine	25	118.672	262.988
Odložena poreska sredstva	26	4.975	15.262
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	27	247.009	311.355
Ostala sredstva	28	474.078	549.394
Ukupno aktiva		72.173.482	57.459.595
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	19	5.315	5.049
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29	11.292.904	7.650.505
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	30	48.991.520	40.770.641
Subordinirane obaveze	31	1.772.731	-
Rezervisanja	32	430.587	476.034
Tekuće poreske obaveze	26	-	177
Ostale obaveze	33	1.052.149	475.031
Ukupno obaveze		63.545.206	49.377.437
Kapital			
Akcijski kapital	35	6.237.472	6.237.472
Dobitak	35	2.082.074	1.592.943
Rezerve	35	308.730	251.743
Ukupno kapital		8.628.276	8.082.158
Ukupno pasiva		72.173.482	57.459.595

Beograd, 17. mart 2020. godine

Ivana Kappenmann
Izvršni direktor službe za
finansijsko računovodstvo i
kontroling

Vlastimir Vuković
Član Izvršnog odbora nadležan za
biznis segment

Branko Greganović
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

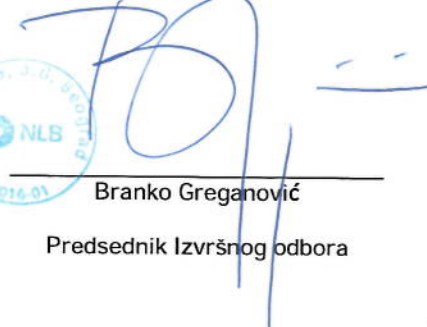
u 000 RSD

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Revalorizacione rezerve - potražni saldo	Dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	<u>6.236.128</u>	<u>1.344</u>	<u>227.309</u>	<u>923.559</u>	<u>7.388.340</u>
Efekti prve primene novih MSFI - povećanje	-	-	32.753	43.961	76.714
Korigovano početno stanje na dan 1. januara prethodne godine	<u>6.236.128</u>	<u>1.344</u>	<u>260.062</u>	<u>967.520</u>	<u>7.465.054</u>
Ukupan negativan ostali rezultat perioda	-	-	(3.712)	-	(3.712)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	620.816	620.816
Prenos sa rezervi na rezultat usled ukidanja rezervi	-	-	(4.607)	4.607	-
Stanje na dan 31. decembra prethodne godine	<u>6.236.128</u>	<u>1.344</u>	<u>251.743</u>	<u>1.592.943</u>	<u>8.082.158</u>
Korigovano početno stanje na dan 1. januara tekuće godine	<u>6.236.128</u>	<u>1.344</u>	<u>251.743</u>	<u>1.592.943</u>	<u>8.082.158</u>
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	-	-	59.749	-	59.749
Dobitak tekuće godine	-	-	-	486.369	486.369
Prenos sa rezervi na rezultat usled ukidanja rezervi - smanjenje	-	-	(2.762)	2.762	-
Stanje na dan 31. decembra tekuće godine	<u>6.236.128</u>	<u>1.344</u>	<u>308.730</u>	<u>2.082.074</u>	<u>8.628.276</u>

Beograd, 17. mart 2020. godine

 Ivana Kappenmann
 Izvršni direktor službe za
 finansijsko računovodstvo i
 kontroling

 Vlastimir Vuković
 Član Izvršnog odbora nadležan za
 biznis segment

 Branko Greganović
 Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

	2019.	u 000 RSD 2018.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.176.287	3.803.240
Prilivi od kamata	2.903.987	2.563.710
Prilivi od naknada	909.051	781.501
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	363.249	457.928
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	-	101
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(3.538.173)	(2.748.195)
Odlivi po osnovu kamata	(521.541)	(246.533)
Odlivi po osnovu naknada	(174.346)	(153.804)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1.203.261)	(1.088.407)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(130.855)	(115.477)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(1.508.170)	(1.143.974)
Neto priliv / odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	638.114	1.055.045
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	10.879.811	12.871.901
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	10.767.232	12.871.901
Povećanje drugih finansijskih obaveza	112.579	-
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(14.076.282)	(12.954.781)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(12.368.916)	(12.482.015)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	(1.707.366)	(203.138)
Smanjenje drugih finansijskih obaveza	-	(269.628)
Neto priliv (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	(2.558.357)	972.165
Plaćeni porez na dobit	(177)	(3.630)
Neto priliv (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti posle poreza	(2.558.534)	968.535
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	204.251	48.617
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	8.668	16.880
Priliv od prodaje investicionih nekretnina	195.583	-
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	-	31.737
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(194.254)	(114.906)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(194.254)	(114.906)
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	9.997	(66.289)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	102.110.548	-
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	-	-
Prilivi po osnovu subordiniranih obaveza	1.769.303	-
Prilivi po osnovu kredita	100.341.245	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(99.340.080)	(259.465)
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(99.340.080)	(259.465)
Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	2.770.468	(259.465)

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE
(nastavak)

SVEGA PRILIVI GOTOVINE	117.370.897	16.723.758
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(117.148.966)	(16.080.977)
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	221.931	642.781
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	4.710.788	4.061.296
POZITIVNE / (NEGATIVNE) KURSNE RAZLIKE	8.110	6.711
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	4.940.829	4.710.788

Beograd, 17. mart 2020. godine

Ivana Kappenmann
Izvršni direktor službe za
finansijsko računovodstvo i
kontroling

Vlastimir Vuković
Član Izvršnog odbora nadležan za
biznis segment

Branko Greganović
Predsednik Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Banka NLB Banka Beograd (u daljem tekstu Banka) je registrovana kao akcionarsko društvo. Registrovana je za obavljanje kreditnih, depozitnih i garancijskih poslova u zemlji i inostranstvu, kao i poslova platnog prometa u zemlji i inostranstvu, u skladu sa zakonom.

Banka posluje u skladu sa Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim zakonima, na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Banka je članica NLB grupacije. NLB d.d. Ljubljana, čije se akcije kotiraju na Londonskoj i Ljubljanskoj berzi počevši od 14.11.2018. godine, vlasnik je 99,99% NLB Banke Beograd. Na dan 31.12.2019. godine Banka je svoje poslovanje obavljala preko Centrale, 3 filijale na teritoriji Republike Srbije (Beograd, Novi Sad i Kragujevac), odnosno 28 organizacionih jedinica.

Na dan 31. decembar 2019. godine NLB banka a.d. Beograd ima 479 zaposlenih (31. decembar 2018. godine: 458 zaposlenih).

Matični broj Banke je 08250499, a poreski identifikacioni broj je 101700234.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Banke za 2019. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (Službeni glasnik Republike Srbije broj 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje. Banka ne sastavlja i ne prikazuje konsolidovane finansijske izveštaje s obzirom da ispunjava uslove navedene u MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izveštaji, vezane za izuzimanje od obaveze pripremanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Krajnji vlasnik Banke, Nova Ljubljanska Banka d.d. Ljubljana priprema konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI koji su dostupni za javnosti na web strani: www.nlbskupina.si.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za sledeće stavke koje se vrednuju po fer vrednosti: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat, derivate, ostala finansijska sredstva i obaveze namenjena trgovanju, po fer vrednosti preko bilansa uspeha i obaveze za plaćanje akcijama zasnovane na gotovini.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara (RSD '000) osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.2. Promene u računovodstvenoj politici i obelodanjivanju

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2019. godine:

- MSFI 16 Lizing

MSFI 16 definiše principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga za obe strane u ugovoru, odnosno za kupca („zajmoprimca“) i za dobavljača („zajmodavca“). Novi standard zahteva da zajmoprimac prizna većinu zajmova u svojim finansijskim izveštajima. Zajmoprimci će imati jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromenjeno. Pogledati napomenu 2.4. „Efekti prve primene MSFI 16“.

- MSFI 9: Funkcija pretplate sa negativnom nadoknadom (Izmena)

Izmena omogućava da finansijska imovina sa funkcijom pretplate koja dozvoljava ili zahteva od ugovorne strane u ugovoru ili da plati ili primi razumnu kompenzaciju za raniji raskid ugovora (tako da iz perspektive vlasnika imovine može biti "negativne nadoknade"), da bude vrednovana po amortizovanom trošku ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- MRS 28: Dugoročna ulaganja u pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima (Izmene)

Izmene i dopune se odnose na to da li merenje, narocito zahtevi za umanjenje (ispravku) vrednosti, dugoročnih ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja koja, u suštini, čine deo "neto investicije" u pridruženom društvu ili zajedničkom ulaganju, treba da budu regulisani MSFI 9, MRS 28 ili kombinacijom oba. Izmene i dopune objašnjavaju da entitet treba da primeni MSFI 9 Finansijski instrumenti, pre nego što primeni MRS 28, na dugoročna ulaganja za koje se ne primenjuje metod kapitala (equity method). U primeni MSFI 9, entitet ne uzima u obzir bilo kakva prilagođavanja knjigovodstvenog iznosa dugoročnih ulaganja koji proističu iz primene MRS 28. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- IFRIC tumačenje 23: Neizvesnost u pogledu tretmana poreza na dobit

Tumačenje se odnosi na računovodstveni tretman poreza na dobit, u okolnostima kada poreski tretman podrazumeva neizvesnost koja utiče na primenu MRS 12. Tumačenje pruža smernice za razmatranje neizvesnih poreskih tretmana (pojedinačno ili u celini), potencijalno ispitivanje od strane poreskih vlasti, kao i prikladne metode za reflektovanje tih neizvesnosti i računovodstveno obuhvatanje usled promene okolnosti i činjenica. Ne očekuje se da će efekti ovog tumačenja imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- MRS 19: Izmene, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih (Izmena)

Izmene standarda uslovljavaju entitete da uzimaju u obzir ažurirane aktuarske pretpostavke kako bi utvrdili tekuće troškove i neto kamatu za preostali period godišnjeg izveštavanja nakon što je na snagu stupila izmena, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih. Izmene standarda takođe pojašnjavaju kako računovodstvo za izmene, ograničenje ili izmirenje plana primanja zaposlenih utiče na primenu zahteva za ograničenje imovine. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2015 – 2017, koji predstavlja skup izmena i dopuna MSFI. Izmene i dopune su primenljive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2019. godine. Banka je procenila da efekti ovih poboljšanja neće imati uticaja na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.2. Promene u računovodstvenoj politici i obelodanjivanju

- MSFI 3 Poslovne kombinacije i MSFI 11 Zajednička ulaganja i aranžmani: Izmene MSFI 3 razjašnjavaju da, kada entitet stekne kontrolu nad poslovanjem koje predstavlja zajedničko ulaganje, ponovo se odmerava interes koji ima u tom poslu. Sa druge strane, izmene i dopune u okviru MSFI 11 pojašnjavaju da, kada entitet stekne zajedničku kontrolu nad poslom koji predstavlja zajedničko ulaganje, ne vrši se ponovno odmeravanje celokupnog prethodno stečenog interesa u aranžmanu.
- MRS 12 Porez na dobit: Izmene standarda, razjašnjavaju da posledice plaćanja po osnovu finansijskih instrumenata klasifikovanih kao kapital, na porez na dobit, treba da budu priznate uzimajući u obzir gde su priznate prošle transakcije ili događaji koji su generisali raspodeljivu dobit.
- MRS 23 Troškovi pozajmljivanja: Izmene standarda, razjašnjavaju 14. pasus standarda, kada je sredstvo spremno za svoju namenjenu upotrebu ili prodaju, a troškovi pozajmljivanja, koji su direktno u vezi sa sredstvom, ostanu neplaćeni – treba da budu uključeni u finansijske obaveze entiteta.

2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- Izmena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva

Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ne očekuje se da bi primena ovog standarda imala značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

- Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izveštavanje, uvođenje standarda, smernice potrebne onima koji pripremaju dosledne računovodstvene politike kao i pomoć ostalima kojima je u cilju da razumeju i tumače standarde. Odbor je takođe izdao poseban prateći dokument, Izmene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmene referenci je da podrži prelaz na novi Konceptualni okvir za kompanije koje razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primenljivi. Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine. Ne očekuje se da bi primena ovog standarda imala značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

- MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmena)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene u Definiciji biznisa (Izmene u MSFI 3) sa ciljem rešavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izveštajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020 godine, kao i sticanjima imovine koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Ne očekuje se da bi primena ovih izmena imala značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

- MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmene)

Izmene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2020. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primjenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke koje primarni korisnici finansijskih izveštaja opšte namene donose na osnovu tih finansijskih izveštaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izveštava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmene i dopune su takođe dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde. Ne očekuje se da bi primena ovih izmena imala značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

- Reforma benchmark-a referentne kamatne stope - MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 (Izmene)

Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, te se moraju primenjivati retrospektivno. Ranija primena je dozvoljena. U septembru 2019. IASB je objavio izmene i dopune MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7, kojima se završava prva faza rada kako bi se odgovorilo na učinke reforme međubankarskih ponuđenih stopa (IBOR) na finansijsko izveštavanje. Druga faza će se fokusirati na pitanja koja bi mogla uticati na finansijsko izveštavanje kada se postojeća referentna kamatna stopa zameni kamatnom stopom bez rizika (RFR). Objavljene izmene se bave pitanjima koja utiču na finansijsko izveštavanje u periodu pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnom kamatnom stopom i bave se implikacijama na posebne zahteve računovodstva hedžinga u MSFI 9 Finansijski instrumenti i MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i merenje, za koje je potrebna „forward-looking“ analiza. Izmene su osigurale privremene olakšice, primenjive na sve odnose hedžinga, koji su direktno pod uticajem reforme referentne kamatne stope, koji omogućuju nastavak računovodstva hedžinga tokom perioda neizvesnosti pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnim, gotovo bezrizičnim kamatnim stopama. Postoje i izmene MSFI-ja 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja u vezi dodatnih obelodanjivanja oko neizvesnosti koja proizlaze iz reforme referentne kamatne stope. Ne očekuje se da bi primena ovih izmena imala značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

- MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Izmene)

Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala. Ne očekuje se da bi primena ovih izmena imala značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

2.4. Efekti prve primene MSFI 16 – Lizing

Standard je primenljiv počev od ili posle 1. januara 2019. godine. MSFI 16 definiše principe za priznavanje, merenje prezentaciju i obelodanjivanje lizinga za obe strane u ugovoru, odnosno za kupca („zajmoprimca“) i za dobavljača („zajmodavca“). Novi standard zahteva da zajmoprimac prizna većinu zajmova u svojim finansijskim izveštajima. Zajmoprimci će imati jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromenjeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.4. Efekti prve primene MSFI 16 – Lizing (nastavak)

MSFI 16 je izdat u januaru 2016. godine i zamjenjuje MRS 17 Lizing, IFRIC 4 Utvrđivanje da li aranžman sadrži zakup, SIC-15 Operativni lizing-Podsticaji i SIC-27 Procena suštine transakcija koje uključuju pravni oblik zakupa. MSFI 16 postavlja principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga i zahteva od zakupaca da obračunavaju sve zakupe u okviru jednog bilansnog modela sličnog računovodstvu za finansijski lizing u skladu sa MRS 17. Standard uključuje dva izuzeća od priznavanja za zakupce - zakup "imovine male vrednosti" (npr. Personalni kompjuteri) i kratkoročni zakupi (tj. zakupi sa rokom zakupa od 12 meseci ili manje).

Na datum početka zakupa, zakupac će priznati obavezu za plaćanje lizinga (tj. obavezu za lizing) i sredstvo koje predstavlja pravo da se koristi predmetno sredstvo tokom trajanja zakupa (tj. pravo na korišćenje sredstva). Od zakupaca će se zahtevati da odvojeno priznaju trošak kamate na obvezu lizinga i trošak amortizacije na pravo na korišćenje sredstva.

Zakupci će takođe morati da ponovo vrednuju obavezu za lizing po nastanku određenih događaja (npr. promena u trajanju lizinga, promena u budućim plaćanjima lizinga usled promene indeksa ili stope koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Zakupac će generalno priznati iznos ponovnog vrednovanja obaveze za lizinga kao korekcija prava na korišćenje sredstva.

Računovodstvo davaoca lizinga u skladu sa MSFI 16 je u suštini nepromenjeno u odnosu na računovodstvo prema MRS 17. Davaoci lizinga će nastaviti da klasifikuju sve ugovore o zakupu koristeći isti princip klasifikacije kao prema MRS 17 i razlikovati dve vrste lizinga: operativni i finansijski lizing.

MSFI 16, koji je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, zahteva od zakupaca i zakupodavaca detaljnija obelodanjivanja nego u skladu sa MRS 17.

Banka je 1. januara 2019. godine sprovela tranziciju na MSFI 16 u skladu sa modifikovanim retrospektivnim pristupom. Uporedni podaci iz prethodne godine nisu korigovani.

Banka je izabrala da koristi izuzeća, koja su predložena standardom, na ugovore o zakupu za koje se zakup završava u roku od 12 meseci od datuma inicijalne primene, kao i na ugovore o zakupu za koje se predmetno sredstvo može smatrati sredstvom male vrednosti. Banka ima ugovore o zakupu određene kancelarijske opreme (tj. mašina za štampanje i fotokopiranje) koje se smatraju sredstvima male vrednosti.

Sledeće kategorije lizinga su identifikovane, gde kao posledica promene MSFI 16 od 1. januara 2019. godine, ugovori, koji su ranije bili priznati kao operativni lizing, sada kvalifikuju kao zakupi definisani novim standardom: zakup poslovnog prostora, zakup obeleženih parking mesta i zakup vozila. Na početku, zakupac meri obavezu za zakup po sadašnjoj vrednosti zakupa koji nisu plaćeni na taj datum.

Isplate za lizing se diskontuju koristeći interne transferne cene za depozite stanovništva na početku lizinga uzimajući u obzir rok dospeća i valutu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.4. Efekti prve primene MSFI 16 – Lizing (nastavak)

Imovina sa pravom korišćenja je prikazana u Izveštaju o finansijskoj poziciji u aktivi u okviru pozicije „Nekretnine postrojenja i oprema“ i u pasivi u okviru pozicije „Ostale obaveze“. Na dan 1.1.2019. godine, Banka je u svojim knjigama priznala sredstva i obaveze po osnovu lizinga na sledeći način:

Nekretnine, postrojenja i oprema		1.1.2019
	Poslovni prostor i parking	529.367
	Vozila	44.725
Ukupna neto vrednost		<u>574.092</u>
Ostale obaveze		
	Poslovni prostor i parking	529.367
	Vozila	44.725
Ukupno		<u><u>574.092</u></u>

Obaveze po osnovu zakupa na dan 01.01.2019. mogu se uskladiti sa obavezama na dan 31.12.2018. kako je prikazano u tabeli ispod:

	u 000 RSD
Obaveze po osnovu operativnog lizinga na dan 31.12.2018.	624.485
Prosečna inkrementalna stopa zaduživanja na dan 01.01.2019.	1,165%
Diskontovane obaveze po osnovu operativnog lizinga na dan 01.01.2019.	<u>609.396</u>
Obaveze po osnovu kratkoročnih zakupa	(31.860)
Obaveze po osnovu zakupa sredstava malih vrednosti	<u>(3.444)</u>
Ukupne obaveze po osnovu zakupa na dan 01.01.2019	<u><u>574.092</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su dosledno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, osim onih koji su određeni po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prihodi ili rashodi po osnovu kamata se priznaju u okviru prihoda od kamata i rashoda kamata u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta. Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi finansijskog instrumenta, uključujući i naknade ili dodatne troškove koji su direktno povezani sa finansijskim sredstvom, ali ne uključujući očekivane kreditne gubitke.

U slučaju kredita koji su POCI (finansijska sredstva oslabljena po inicijalnom priznavanju), obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prihodi od kamata se obračunavaju na bruto knjigovodstvenu vrednost za neobezvredjene finansijske instrumente primenom efektivne kamatne stope. Kod obezvređenih finansijskih sredstava (nivo 3) prihod se obračunava primenom efektivne kamatne stope na neto amortizovanu vrednost obezvređenog instrumenta. U slučaju da dodje do „oporavka“ finansijskog sredstva, kamata će se obračunavati na bruto knjigovodstvenu vrednost.

Prihodi od kamata priznaju se na finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i na dužničke instrumente koji se vrednuju preko ostalog rezultata. Rashodi od kamata priznaju se na finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju metodom efektivne kamatne stope, tokom perioda trajanja kredita.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se kada je usluga pružena. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Naknade po datim garancijama se razgraničavaju i amortizuju kao prihod od naknada na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja garancije (Napomena 7).

3.3. Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje se vrednuju korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Banka posluje ("funkcionalna valuta"). Funkcionalna valuta Banke je dinar (RSD).

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz vršenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha. Sredstva i obaveze izražene u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa dinara u odnosu na valute koji objavljuje Narodna banka Srbije na datum bilansa stanja, a kursne razlike se priznaju u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, investicione nekretnine i stalna sredstva namenjena prodaji

Nekretnine i oprema

Nabavke nekretnina i opreme evidentirane su po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni izdaci (dodatna ulaganja na nekretninama i opremi) priznaju se kao sredstva kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi vezane za tu stavku priticati Banci, a vrednost svake stavke može pouzdano da se izmeri. Izdaci za servisiranje, razne popravke i redovno održavanje knjiže se na teret bilansa uspeha tokom finansijskog perioda u kojem su nastali.

Nakon inicijalnog priznavanja, oprema se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava.

Nakon inicijalnog priznavanja, građevinski objekti se iskazuju po fer vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava. Revalorizacione rezerve se priznaju kroz ostali rezultat i u kapitalu kao revalorizacione rezerve. Međutim, uvećanje vrednosti se priznaje u bilansu uspeha do iznosa umanjenja vrednosti istog sredstva koje je prethodno priznato u bilansu uspeha. Umanjenje vrednosti se priznaje u bilansu uspeha izuzev u delu kojim se umanjuje iznos postojeće revalorizacione rezerve formirane za to sredstvo.

Revalorizacione rezerve se realizuju dok se sredstvo koristi, u toku veka upotrebe sredstva. Iznos realizovane rezerve predstavlja razliku između godišnje amortizacije bazirane na revalorizovanoj knjigovodstvenoj vrednosti sredstava i godišnje amortizacije bazirane na prethodnoj nabavnoj vrednosti sredstava i sprovodi se na kraju poslovne godine. Prenošnje revalorizacionih rezervi u neraspoređenu dobit ne vrši se preko bilansa uspeha, nego direktno na neraspoređenu dobit.

Ukoliko dođe do povlačenja sredstva iz upotrebe ili njegovog otuđenja preostali iznos revalorizacionih rezervi direktno se prenosi na neraspoređenu dobit.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom tokom korisnog veka trajanja sredstava (procenjeni vek upotrebe), kao što sledi:

Grđevinski objekti	15 - 49 godina
Kompjuterska oprema	6 godina
Nameštaj i druga oprema	5 - 10 godina
Nematerijalna imovina	do 5 godina

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine počinje kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje.

Obračunati trošak amortizacije se priznaje kao rashod perioda u kojem je nastao.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, investicione nekretnine i stalna sredstva namenjena prodaji (nastavak)

Nekretnine i oprema (nastavak)

Preostala vrednost osnovnih sredstava i koristan vek trajanja se revidiraju i koriguju, ako je potrebno, na dan svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku ili preostaloj vrednosti tretira se kao promena računovodstvene procene.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru ostalih operativnih rashoda.

Vrednost ulaganja izvršenih u poslovni prostor uzet u zakup ima procenjeni korisni vek trajanja definisan ugovorom. Ukoliko ugovorom nije preciziran rok, procenjeni vek trajanja je 5 godina.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvata ulaganja u licence, softvere i ostalu nematerijalnu imovinu od kojih se očekuje priliv ekonomske koristi u budućem periodu.

Nematerijalna imovina početno se priznaje po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja uvećanoj za zavisne troškove i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju prema procenjenom korisnom veku trajanja koja je definisana ugovorom i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi nabavke raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe (5 godina).

Kupljene licence za kompjuterski softver se kapitalizuju na osnovu troškova nastalih prilikom kupovine i puštanja u rad specifičnog softvera. Ti troškovi se amortizuju na osnovu korisnog veka trajanja ili perioda na koji su licence date. Troškovi vezani za razvoj i održavanje programa kompjuterskog softvera se priznaju kao rashod u trenutku nastanka.

Obezvredjenje nefinansijskih sredstava

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke utvrđuje da li postoji indikacija da je sredstvo obezvređeno. Ukoliko indikacije postoje, Banka procenjuje nadoknadivu vrednost sredstva, koja predstavlja upotrebnu vrednost ili fer vrednost tog sredstva umanjenu za troškove prodaje, u zavisnosti koja je od te dve vrednosti veća. Ukoliko je nadoknadivi iznos sredstva niži od njegove knjigovodstvene vrednosti, sredstvo se smatra obezvređenim i knjigovodstvena vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost se računa za svako pojedinačno sredstvo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina investicione nekretnine i stalna sredstva namenjena prodaji (nastavak)

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine predstavljaju građevinske objekte koje Banka koristi u svrhu ostvarivanja prihoda od izdavanja navedenih objekata i iskazane su po fer vrednosti.

Investiciona nekretnina je nekretnina koju vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog. Investiciona nekretnina se priznaje kao sredstvo samo onda kada je verovatno da će banka u budućnosti ostvariti ekonomske koristi po osnovu iste i da se nabavna vrednost iste može pouzdano odmeriti.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje kao imovina po otuđenju te nekretnine ili onda kada se ta investiciona nekretnina trajno povuče iz upotrebe i kada se od njenog otuđenja ne očekuje nikakva ekonomska korist u budućem periodu.

Dobici ili gubici zbog povlačenja iz upotrebe ili otuđenja investicione nekretnine utvrđuju se kao razlika između neto prihoda od otuđenja i iskazanog iznosa tog sredstva i priznaje se u bilansu uspeha u periodu povlačenja ili otuđenja.

Investiciona nekretnina se iskazuje po fer vrednosti koja oslikava tržišne uslove na dan izveštavanja. Promene u fer vrednostima se evidentiraju u bilansu uspeha u periodu u kom se javе.

Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao imovinu koja se drži za prodaju ako će se njena knjigovodstvena vrednost povratiti prevashodno prodajom, a ne daljim korišćenjem. Ova sredstva se vrednuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Ispunjenost kriterijuma za klasifikaciju stalnih sredstava kao imovine koja se drži za prodaju, podrazumeva: (1) preduzimanje aktivnosti pronalaženja kupaca, (2) verovatnoća da će se prodati u roku od godinu dana, (3) dostupnost za prodaju u trenutnom stanju.

Događaji ili okolnosti mogu produžiti period okončanja prodaje i na više od godinu dana. Produžetak perioda potrebnog za okončanje prodaje ne sprečava da se imovina ili grupa za otuđenje klasifikuje kao imovina koja se drži za prodaju ako je odlaganje posledica događaja ili okolnosti koje su van kontrole banke i ako postoji dovoljno dokaza da je banka i dalje posvećena planu da proda imovinu ili grupu za otuđenje.

Reklasifikacija stalne imovine namenjene prodaji vrši se pri promeni plana prodaje, što podrazumeva da od nekog momenta rukovodstvo više nema nameru da proda imovinu, već da je ponovo koristi za obavljanje delatnosti.

Stalna sredstva namenjena prodaji i grupa sredstava raspoloživih za prodaju su kategorije koje se posebno vrednuju i prezentuju odvojeno u bilansu stanja u odnosu na drugu stalnu imovinu. Za ova sredstva se ne vrši obračun amortizacije, ali se ona vrši za potrebe poreskog bilansa (porez na dobit preduzeća).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Lizing

Politika u primeni do 1. januara 2019. godine

Utvrđivanje da li se ugovor kvalifikuje kao zakup ili ugovor koji sadrži elemente zakupa zahteva procenu, da li predmet ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili imovine ili ugovor određuje prenos prava korišćenja sredstva.

Banka kao zakupac

Ugovorima o zakupu kojima se suštinski na Banku ne prenose svi rizici, kao i sva korist koja proizilazi iz povezanosti sa vlasništvom jeste operativni lizing. Plaćanja proistekla iz operativnog lizinga se priznaju se kao rashod u bilansu uspeha tokom trajanja zakupa. Privremeno plaćanje po osnovu zakupa se priznaje kao trošak u periodu u kojem je nastao.

Banka kao zakupodavac

Zakupi u kojima Banka ne prenosi sav rizik i koristi od vlasništva nad imovinom klasifikovani su kao operativni zakupi. Prihod od zakupa, na osnovu ugovornih uslova zakupa, se evidentira u okviru Ostalog operativnog prihoda. Početni, direktni troškovi nastali tokom ugovaranja zakupa se dodaju zakupu i priznaju na istoj osnovi kao prihod od zakupa.

Privremeni zakupi se priznaju kao prihod u periodu u kojem su nastali.

Politika u primeni od 1. januara 2019. godine

Banka na početku ugovora procenjuje da li je predmet ugovora zakup ili da li ugovor sadrži elemente zakupa. To zapravo znači, da Banka procenjuje, da li ugovor uključuje prenos prava na kontrolu korišćenja identifikovanog sredstva tokom perioda u zamenu za naknadu.

Banka primenjuje jedinstveni pristup priznavanja i merenja za sve zakupe, osim za kratkoročni zakup kao i za zakupe imovine male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu zakupa u svrhu plaćanja zakupa i sredstva, koje zapravo predstavljaju prava korišćenja predmetnog sredstva tokom trajanja zakupa (tj. pravo na korišćenje sredstva).

Pravo korišćenja

Banka priznaje imovinu sa pravom korišćenja na dan početka zakupa (tj. na datum na koji se sredstvo je dostupno za upotrebu). Imovina sa pravom korišćenja meri se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ispravku vrednosti i prilagođenu za svako ponovno merenje obaveza iz zakupa. Trošak imovine sa pravom korišćenja uključuje iznos priznatih obaveza iz zakupa, početne direktne troškove i plaćanja zakupa izvršena na dan ili pre datuma početka korišćenja umanjenog za primljene podsticaje za zakup. Imovina sa pravom korišćenja se amortizuje linearno tokom trajanja zakupa.

Imovina sa pravom korišćenja je prikazana u Izveštaju o finansijskoj poziciji u aktivi, u okviru pozicije „Nekretnine postrojenja i oprema“ i u pasivi u okviru pozicije „Ostale obaveze“.

Prema MSFI 16, trošak imovine sa pravom korišćenja uključuje i procenu troškova, koje zakupac ima u svrhu demontaže i uklanjanja osnovnog sredstva, vraćanje lokacije na kojoj se nalazi ili vraćanje osnovnog sredstva u stanje definisano odredbama zakupa, osim ako su troškovi nastali kao posledica proizvodnje zaliha. Zakupac ima obavezu za te troškove bilo na dan početka ili kao posledica korišćenja imovine tokom određenog perioda. Ugovori o zakupu Banke ne sadrže klauzulu sa navedenim obavezama zakupca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Lizing (nastavak)

Politika u primeni od 1. januara 2019. godine (nastavak)

Obaveze za zakupe

Na dan početka zakupa, Banka priznaje obaveze po lizingu merene po sadašnjoj vrednosti zakupa za ceo period trajanja zakupa. Plaćanja zakupa uključuju fiksna plaćanja (umanjena za bilo koji podsticaj), zatim varijabilna plaćanja zakupa koja zavise od indeksa ili stope, i iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni u skladu sa grancijom. Plaćanja zakupa takođe uključuju ocenu opcije kupovine za koju postoji opravdani razlog da će se desiti, kao i plaćanja penala za raskid ugovora o zakupu, ukoliko ugovor o zakupu ovu opciju predviđa. Varijabilne zakupnine koje ne zavise od indeksa ili određene stope se priznaju kao rashodi u periodu u kome je nastao zakup, i koji je za rezultat imao plaćanje.

3.6. Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor po osnovu kojeg nastaje finansijsko sredstvo za jednu ugovornu stranu, a finansijska obaveza ili instrument kapitala za drugu ugovornu stranu.

Finansijski instrumenti proističu iz obavljanja kreditnih, depozitnih, efektivnih i deviznih poslova, poslova platnog prometa, posredovanja u trgovini sa hartijama od vrednosti, kupovinom i naplatom potraživanja i pružanjem drugih finansijskih usluga.

Banka priznaje finansijsko sredstvo u svom bilansu stanja samo kada ona postane jedna od strana u ugovornim odredbama instrumenata. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava koja zahteva prenos sredstava, u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja, tj. na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo.

Vrste finansijskih instrumenata su:

- Bazični (primarni) finansijski instrumenti: potraživanja po kreditima i druga potraživanja, finansijske obaveze, hartije od vrednosti i zajmovi;
- Derivatni (izvedeni) finansijski instrumenti: forvardi, fjučersi, opcije i svopovi.

Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom inicijalnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika. Finansijski instrumenti se prilikom inicijalnog priznavanja vrednuju po fer vrednosti korigovanoj za nastale zavisne troškove kupovine ili njihovog emitovanja, izuzev u slučaju hartija od vrednosti i drugih plasmana kojima se trguje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

U skladu sa MSFI 9, sva finansijska sredstva, osim kapitalnih instrumenata i derivata, klasifikuju se i mere na osnovu kombinacije poslovnog modela entiteta za upravljane imovinom i karakteristika ugovorenih novčanih tokova instrumenata.

Poslovni model NLB banke a.d. Beograd

Poslovni model Banke može se definisati na sledeći način:

- Dati krediti i depoziti uključeni su u poslovni model čiji je cilj „držanje radi prikupljanja”, jer je primarna svrha NLB banke u pogledu kreditnog portfolija da prikupi ugovorene novčane tokove.
- Dužničke hartije od vrednosti se dele na poslovne model:
- Prva grupa dužničkih hartija od vrednosti predstavlja kategoriju čiji cilj je „držanje radi trgovanja”,
- Druga grupa dužničkih hartija od vrednosti se drži po poslovnom modelu čiji je cilj „držanje radi prikupljanja i prodaje” s ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje finansijskih sredstava i čini deo likvidnih rezervi Banke,

Što se tiče dužničkih hartija od vrednosti unutar poslovnog modela čiji je cilj „držanje radi prikupljanja”, prodaja koja se odnosi na povećanje kreditnog rizika i rizika koncentracije hartija od vrednosti, prodaja realizovana blizu konačnog roka dospeća ili nalog za prodaju kako bi se zadovoljile potrebe likvidnosti u scenariju „stresnog slučaja” su dozvoljene. Ostala prodaja, koja nije rezultat povećanja kreditnog rizika, ipak može biti u skladu sa poslovnim modelom čiji je cilj držanje radi prikupljanja, ako je ta prodaja rezultat ukupnog poslovnog modela i ako je:

- beznačajna u pogledu pojedinačne vrednosti i u celini, čak i kada je ta prodaja česta;
- retka čak i kada je značajne vrednosti.

Pregled karakteristika ugovorenih tokova gotovine instrumenata (SPPI test – isključivo plaćanje glavnice i kamate na neizmiren iznos glavnice)

Drugi korak u klasifikaciji finansijskih sredstava u portfolijima koja se „drže do naplate” i koja se „drže do naplate i prodaje” odnosi se na procenu, da li su ugovoreni tokovi gotovine u skladu sa SPPI testom. Glavnica odražava fer vrednost pri početnom priznavanju umanjenu za sve naknadne izmene, npr. otplate. Kamata mora da predstavlja samo naknadu za vremensku vrednost novca, kreditni rizik, druge osnovne kreditne rizike i profitne marže u skladu sa osnovnim kreditnim funkcijama. Ako tokovi gotovine uvode više od de minimis izloženosti riziku ili volatilnost koja nije u skladu sa osnovnim kreditnim funkcijama, finansijsko sredstvo se mora priznati u FVPL-u.

Banka je SPPI testom obuhvatila celokupni kreditni portfolio. Banka je ustanovila proceduru za SPPI identifikaciju kao deo redovnog kreditnog/investicionog procesa sa definisanim odgovornostima za primarne i sekundarne kontrole. Posebnu pažnju Banka pridaje novim i nestandardizovanim karakteristikama kreditnih ugovora.

Kategorije merenja finansijske imovine su predstavljene u sledećim kategorijama:

- Finansijska imovina po amortizovanom trošku (AC),
- Finansijski imovina po fer vrednosti kroz dobitak ili gubitak (FVPL),
- Dužnički instrumenti po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI), sa dobitcima i gubicima, reklasifikovanim u dobitke i gubitke pri prestanku njihovog priznavanja,
- Vlasnički instrumenti po FVOCI, bez reklasifikacije dobitaka i gubitaka pri prestanku priznavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijske obaveze, osim obaveza po kreditima i finansijskim garancijama, mere se po amortizovanom trošku ili po FVPL ako se drže radi trgovanja i derivativnih instrumenata ili se primenjuje određivanje fer vrednosti.

3.6.1. Finansijska sredstva po amortizovanom trošku

Finansijska sredstva se vrednuju po AC ako se drže u okviru poslovnog modela u svrhu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova („držanje radi prikupljanja“) i ako novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

3.6.2. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz dobitak ili gubitak FVPL

Ovu kategoriju čine dužnički finansijski instrumenti kod kojih novčani tokovi nisu samo isplate glavnice i kamate. Promene u fer vrednosti se evidentiraju kroz bilans uspeha.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja se, **takođe**, klasifikuju u model fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.6.3. Dužnički instrumenti po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit FVOCI

U ovu kategoriju se svrstavaju finansijska sredstva kada su ispunjena oba sledeća uslova:

- Instrument se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine,
- Ugovorni uslovi finansijskog sredstva prolaze SPPI test.

Kao rezultat FVOCI, sredstva se priznaju po fer vrednosti u finansijskom izveštaju i po AC u bilansu uspeha. Dobici i gubici, osim očekivanih kreditnih gubitaka i preračunavanja strane valute, priznaju se u ostalom sveobuhvatnom rezultatu sve do prestanka priznavanja finansijskog sredstva. Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulativni dobiti i gubici koji su prethodno priznati u ostalom sveobuhvatnom rezultatu se reklasifikuju u bilansu uspeha.

3.6.4. Vlasnički instrumenti po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit FVOCI

Po inicijalnom priznavanju, Banka klasifikuje ulaganja u vlasničke instrumente kao „vlasnički instrumenti po FVOCI“ kada ispunjavaju definiciju Kapitala po MRS 32 Finansijski instrumenti: Prezentacija i ne drže se kao sredstva namenjeni za trgovanje. Ovakva klasifikacija se određuje po principu instrument-po-instrument.

Dobici i gubici na ovim vlasničkim instrumentima se ne reklasifikuju u profit.

Dividende se priznaju u bilansu uspeha kao i drugi operativni prihodi kada se utvrdi pravo na isplatu.

Vlasnički instrumenti po FVOCI nisu predmet procene umanjenja vrednosti.

3.6.5. Derivatni finansijski instrumenti

Derivati se prvobitno klasifikuju kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha i priznaju se po fer vrednosti na datum kada je ugovor za derivat sklopljen. Nakon inicijalnog priznavanja derivati se odmeravaju po fer vrednosti.

Fer vrednosti se dobijaju na osnovu kotiranih tržišnih cena na aktivnim tržištima, a ukoliko ih nema, na osnovu drugih metoda vrednovanja.

Svi derivati se knjiže kao sredstva kada je fer vrednost pozitivna i kao obaveze kada je fer vrednost negativna.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Računovodstvena politika za modifikovana finansijska sredstva

U slučaju kada dođe do modifikacije ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva, Banka procenjuje da li takva modifikacija ima za posledicu da postojeće finansijsko sredstvo postaje novo finansijsko sredstvo. Računovodstvena politika za modifikovana finansijska sredstva pravi razliku između modifikovanja ugovorenih novčanih tokova koje se dešava zbog poslovnih razloga i modifikovanja usled finansijskih poteškoća klijenta.

Ako se modifikacija radi zbog postojanja poslovnih razloga, dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Ako se radi o značajnoj modifikaciji (promena valute sredstva, uvođenje opcije konverzije duga u kapital, zamena prvobitnog dužnika novim dužnikom, koji nije povezano lice za prvobitnim dužnikom, i ako je modifikacija takva da menja rezultat SPPI testa) za klijente sa finansijskim poteškoćama takođe dolazi do prestanka priznavanja, dok u situacijama kada modifikacije ugovorenih novčanih tokova nisu značajne (gde izloženost riziku ostaje skoro nepromenjena) Banka ne vrši prestanak priznavanja. U drugoj situaciji, Banka priznaje dobitak ili gubitak od modifikacije.

Obezvredjenje finansijskih instrumenata

a) Procena obezvređenja na grupnoj osnovi

MSFI 9 zahteva podrazumeva model očekivanog gubitka. To podrazumeva da Banka prizna ne samo kreditne gubitke koji su već nastali, već i gubitke koji se očekuju u budućnosti. Izračun očekivanih kreditnih gubitaka (ECL – expected credit loss) je obavezan za sve kredite i ostala dužnička finansijska sredstva koja se ne nalaze u FVPL-u, zajedno sa kreditnim obavezama i ugovorima o finansijskim garancijama.

Izračun je zasnovan na verovatnoći nastanka kreditnih gubitaka u narednih 12 meseci, osim ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u poredjenju sa početnim priznavanjem finansijskog sredstva. U tom slučaju, izračun se zasniva na verovatnoći gubitka za ceo vek trajanja finansijskog sredstva (LECL – lifetime expected credit loss). U procesu utvrđivanja da li je verovatnoća nastanka gubitka značajno porasla u odnosu na početno priznavanje, Banka razmatra sve relevantne i dostupne informacije. Postupak analize uključuje sve dostupne kvantitativne i kvalitativne informacije kojima Banka raspolaže, i bazira se na istorijskim podacima, iskustvu i ekspertske proceni, uključujući i forward-looking komponentu.

Dodela stage-a

Banka je validiranu metodologiju za izračun ECL-a, kriterijume za klasifikaciju u stage-eve, kriterijume za prelaz između stage-eva, parametre za izračun obezvređenja preuzela od Grupe. Na osnovu primenjene metodologije za izračun ispravke vrednosti Banka, kao i Grupa, klasifikuje finansijske instrumente u stage 1, stage 2 i stage 3, na način opisan u nastavku:

- stage 1 – naplativa potraživanja; nema značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja, priznaju se rezervisanja za gubitke u iznosu koji je jednak 12-mesečnom očekivanom kreditnom gubitku,
- stage 2 – potraživanja koja se teže naplaćuju; značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja, priznaju se rezervisanja za gubitke koja su jednaka očekivanim kreditnim gubicima tokom celokupnog životnog veka potraživanja, i
- stage 3 – nenaplativa potraživanja; značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja, priznaju se rezervisanja za gubitke koja su jednaka očekivanim kreditnim gubicima tokom celokupnog životnog veka potraživanja.

Definicija default-a i kašnjenja je usklađena sa Odlukom Narodne Banke Srbije o adekvatnosti kapitala banaka i Uputstvom Narodne Banke Srbije za utvrđivanje statusa neizmirenja obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Obezvredjenje finansijskih instrumenata (nastavak)

Na osnovu internog rejting sistema Banke, klijentima koji su u statusu default-a dodeljuje se bonitet D, DF ili E a koji obuhvata klijente u kontinuiranoj docnji dužoj od 90 dana po bilo kojoj materijalno značajnoj obavezi prema Banci kao i klijente za koje Banka smatra malo verovatnim da će u potpunosti izmiriti svoju obavezu prema Banci, ne uzimajući u obzir mogućnost realizacije instrumenata kreditne zaštite.

Klasifikacija u različite stage-eve (nivoa obezvređenja) zavisi od:

- boniteta na dan početnog priznavanja,
- trenutnog boniteta potraživanja/klijenta (na datum izveštavanja)
- postojanja materijalno značajne docnje > 30 dana,
- da li su odobrene mere restrukturiranja, ili
- da li se klijent se nalazi na Listi za prećenje (WL2/ICL).

Metodologija određivanja kreditnog rejtinga za banke i države zavise od postojanja ili nepostojanja rejtinga dodeljenog od strane međunarodnih agencija za kreditni rejting Fitch, Moody's ili S&P. Rejtinzi su određeni na osnovu prosečnog međunarodnog kreditnog rejtinga. Ako međunarodni kreditni rejting ne postoji, klasifikacija je zasnovana na internoj metodologiji matične banke.

ECL za finansijska sredstva stage 1 se izračunava na osnovu 12-mesečne verovatnoće kašnjenja (PD) ili verovatnoće kašnjenja u kraćem periodu, ako finansijsko sredstvo dospeva na naplatu za manje od 1 godine. 12-mesečni PD već uključuje makroekonomski efekat. Gubici usled umanjenja vrednosti u stage-u 1 treba da odražavaju gubitke usled umanjenja vrednosti koji su nastali u kvalitetnom portfoliju, ali nisu identifikovani.

LECL za finansijska sredstva faze 2 se izračunava na osnovu PD-a tokom čitavog veka trajanja (LPD) obzirom da je kreditni rizik značajno porastao od njihovog početnog priznavanja. Ovo izračunavanje uzima u obzir različita ekonomska scenarija kako bi verovatnoća nastanka gubitaka refletovala predviđeno kretanje makroekonomskih indikatora.

Za finansijske instrumente u stage-u 3 je primenjen isti tretman kao za finansijske instrumente koji su u okviru MRS 39 tretirani kao obezvređeni. Izloženosti ispod praga materijalnosti predmet su grupne ispravke vrednosti i rezervisanja i na ista se primenjuje PD-a u iznosu 100%.

Kada dođe do smanjenja kreditnog rizika, finansijski instrumenti mogu se reklasifikovati ponovo u stage 1 ili stage 2. U slučajevima kada se vrši reklasifikacija iz stage-a 2 u stage 1, primenjuje se probni period od 3 meseca (potraživanje kod kojeg je zabeležena materijalna docnja duža od 30 dana, klasifikuje se u stage 2 nakon prestanka postojanja docnje dodatna 3 meseca; u četvrtom mesecu bez docnje, moguće je izvršiti reklasifikaciju u stage 1).

Ukoliko je uzrok za klasifikaciju u stage 2 bilo pogoršanje boniteta ili uvođenje WL2/ICL statusa (bez zabeležene materijalne docnje), reklasifikacija u stage 1 je moguća bez primene probog perioda od 3 meseca. Reklasifikacija iz stage-a 3 u bolji stage, moguća je samo u slučaju ukidanja default statusa.

Poseban tretman se primenjuje na finansijska sredstva koja su kreditno obezvređena na dan početnog priznavanja (POCI), gde se samo kumulativne promene u gubicima koji se očekuju tokom veka trajanja od početnog priznavanja priznaju kao gubitak.

Banka koristi usluge matične Banke prilikom utvrđivanja parametara relevantnih za obračun ECL i LECL.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Anticipativne informacije

Banka, kao i Grupa inkorporira anticipativne informacije u procenu značajnog povećanja kreditnog rizika i u merenje ECL-a. Grupa razmatra anticipativne informacije kao što su makroekonomski faktori (npr. stopa nezaposlenosti, rast BDP-a, kamatne stope, i cene stanovanja) i ekonomske prognoze. Osnovni scenario predstavlja verovatniji ishod koji proizilazi iz normalnog finansijskog planiranja Grupe i procesa sastavljanja budžeta, dok bolji i gori scenariji predstavljaju optimističniji ili pesimističniji ishod (slično kao ICAAP).

Ponovno izračunavanje svih parametara se vrši na godišnjem nivou ili češće, ako se makro okruženje menja više nego što je bilo inkorporirano u prethodnim prognozama. U tom slučaju, svi parametri se ponovo izračunavaju prema novim prognozama.

a) Procena obezvređenja na individualnoj osnovi

Banka vrši procenu obezvređenja na individualnoj osnovi za sve pojedinačno značajne izloženosti (prag značajnosti $\geq$ 50.000 eur) u default statusu (klijenti boniteta D, DF ili E).

Iznos obezvređenja na individualnoj osnovi se meri kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti potraživanja i procenjenog budućeg novčanog toka diskontovanog po efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva ili zakonskoj zateznoj kamatnoj stopi. Vanbilansne stavke, se konvertuju u bilansne ili kreditne stavke korišćenjem faktora kreditne konverzije (CCF).

Scenario budućeg (očekivanog) novčanog toka može biti zasnovan na pristupu "aktivnog poslovanja" (going concern) ili pristupu "obustavljenog poslovanja" (gone concern). U slučaju pristupa "aktivnog poslovanja" (going concern), otplata se bazira na novčanim tokovima iz poslovanja i prodaji kolaterala koji nisu značajni za buduće poslovanje klijenta. U slučaju pristupa "obustavljenog poslovanja", otplata se bazira na očekivanim novčanim tokovima iz prodaje kolaterala. Za utvrđivanje novčanog toka koji se očekuje od prodaje kolaterala, Banka polazi od tržišne vrednosti kolaterala na koju se primenjuje određeni "haircut", čime se vrši adekvatno korigovanje tržišne cene i diskontni factor kojim se, uzimajući u obzir pretpostavljeni rok prodaje, tržišna vrednost kolaterala prevodi u sadašnju odnosno likvidacionu vrednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.6 Potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki (na osnovu člana 28. stav 6. i člana 31. stav 3. Zakona o bankama, Sl. glasnik RS, broj 107/2005, 91/2010 i 14/2015) utvrđuju se uslovi pod kojima je Banka dužna da obrazuje rezervu za procenjene gubitke koja se obračunava kao zbir :

- 0% potraživanja klasifikovanih u kategoriju A,
- 2% potraživanja klasifikovanih u kategoriju B,
- 15% potraživanja klasifikovanih u kategoriju V,
- 30% potraživanja klasifikovanih u kategoriju G,
- 100% potraživanja klasifikovanih u kategoriju D.

Izuzetno od prethodnog stava, Banka pri obračunu rezerve za procenjene gubitke u zbir iz tog stava uključuje 0% potraživanja klasifikovanih u kategoriju B po osnovu ugovora zaključenih nakon 30. septembra 2016. godine, osim ukoliko je reč o plasmanima namenjenim refinansiranju ili restrukturiranju potraživanja.

Kreditni, plasmani i druga potraživanja Banke od dužnika klasifikuju se u kategorije A, B, V, G i D na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza tog dužnika prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Banka je dužna da utvrdi iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke koji predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, koju je propisala NBS i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika. Odlukom Narodne banke Srbije o izmenama i dopunama Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke („Službeni glasnik RS”, br. 103/2018 od 26.12.2018), ukida se obaveza banaka da obrazuju potrebnu rezervu za procenjene gubitke.

3.7. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

Učešća u kapitalu zavisnih društava evidentiraju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti, koja se vrši na teret bilansa uspeha, na osnovu procene rukovodstva da bi se knjigovodstvena vrednost ulaganja svela na njihovu nadoknadivu vrednost.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na tekućim računima kod Narodne banke Srbije kojima se može slobodno raspolagati i sredstva kod drugih banaka raspoloživa po viđenju ili sa originalnim rokom dospeća kraćim od tri meseca.

3.9. Ugovori o prodaji i ponovnoj kupovini

Ugovori o prodaji hartija od vrednosti radi njihove ponovne kupovine („repo“), reklasifikuju se u finansijskim izveštajima kao založena imovina kada oni koji je prenose imaju pravo po ugovoru ili mogućnost da je prodaju ili ponovo založe kao jemstvo; obaveza druge ugovorne strane uključuje se u iznose depozita ili ostalih obaveza, u skladu sa potrebama. Hartije od vrednosti po ugovoru o ponovnoj prodaji („obrnuti repo“) se evidentiraju kao opozivi krediti i depoziti. Razlika između prodajne cene i cene ponovne kupovine se tretira kao kamata i obračunava za vreme trajanja ugovora primenom metoda efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Zemljište i građevinski objekti nad kojima je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita, uključeni su u „Ostala sredstva“ osim ukoliko nije drugačije naglašeno. Početno odmeravanje vrši se po nabavnoj vrednosti koja obuhvata sve troškove nabavke, troškove konverzije i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju ovih sredstava.

U svakom narednom periodu vrši se nova procena neto ostvarive vrednosti, tako da je nova knjigovodstvena vrednost jednaka nabavnoj vrednosti ili promenjenoj neto knjigovodstvenoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Pri proceni neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu nameniti prodaji i realizovati. Ove procene uzimaju u obzir fluktuacije cena ili troškova direktno povezanih sa događajima nakon završetka perioda u meri u kojoj takvi događaji potvrđuju okolnosti koje postoje na kraju izveštajnog perioda.

Priznavanje rashoda od obezvređenja sredstava se knjiži kao rashod perioda u kom se vrši priznavanje uz umanjenje vrednosti sredstva koje se obezvređuje, odnosno svodi na neto ostvarivu vrednost. Svi prihodi ili rashodi od otuđenja sredstava uključeni su u „Ostale operativne prihode“ ili „Ostale rashode“.

3.11. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključena u bilans stanja Banke. Primljena naknada po ovom osnovu se prikazuje kao prihod.

3.12. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno prikazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

3.13. Porez na dobit i odloženi porezi

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koja predstavlja iznos dobitka pre oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije, uz umanjenje za propisane poreske kredite.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu umanjiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Porez na dobit i odloženi porezi (nastavak)

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope koja će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih na datum bilansa stanja.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira na teret, odnosno u korist kapitala.

3.14. Rezervisanja

Rezervisanja mogu da se formiraju kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu ako:

- Kao rezultat nekog prošlog događaja postoji sadašnja obaveza (zakonska ili izvedena),
- Postoji verovatnoća da će za namirenje date obaveze biti zahtevan odliv sredstava koja stvaraju ekonomske koristi i
- Kada se može pouzdano proceniti iznos date obaveze.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Rezervisanja za obaveze i troškove u računovodstvenim izveštajima iskazuju se na stavci Rezervisanja.

Rezervisanja se razmatraju na datum svakog bilansa stanja i prilagođavaju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv sredstava koji predstavlja ekonomske koristi biti potreban za namirenje date obaveze, rezervisanje se ukida preko Bilansa uspeha.

Obaveze za penzije

Definisani plan doprinosa predstavlja penzioni plan po kom Banka izdvaja fiksne doprinose u poseban fond. Banka nema nikakvu zakonsku niti izvedenu obavezu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koje se odnose na usluge zaposlenih pružane tokom tekućeg i prethodnog perioda.

Kod definisanog plana doprinosa Banka plaća doprinose državnim fondovima za penzijsko osiguranje, na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Banka nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, a regulišu radni odnos, Banka ima obavezu isplate naknada zaposlenima prilikom odlaska u penziju (otpremnine), najmanje u iznosima propisanim zakonom.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava. Banka priznaje trošak prethodnih usluga kao trošak u bilansu uspeha kada nastupi izmena ili značajno smanjenje plana, ili kada Banka prizna povezane troškove restrukturiranja ili otpremnina, u zavisnosti koji trenutak pre nastupi.

Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon dana bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost. Troškovi kamata obračunavaju se primenom diskontne stope na utvrđeni iznos obaveze za otpremnine. Aktuarski dobiti i gubici se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata, a troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Rezervisanja (nastavak)

Otpremnine prilikom odlaska u penziju (nastavak)

Banka je u toku 2019. godine sprovela usklađivanje rezervisanja za otpremnine sa novim aktuarskim izračunom.

Obračun potrebnih rezervisanja izvršen je od strane ovlašćenog aktuara. Aktuarske pretpostavke koje su korišćene prilikom izračuna bile su sledeće:

- Rast plata u skladu sa predviđenom inflacijom u Republici Srbiji, - očekivana inflacija u Republici Srbiji iznosi između 3% i 3,5% godišnje,
- Očekivani datum penzionisanja za svakog zaposlenog izračunat je na osnovu podataka o polu, datumu rođenja i ukupnom radnom veku ostvarenom na dan 31. decembra 2019. godine, u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju,
- Očekivane godišnja fluktuacija zaposlenih predstavlja fluktuaciju od 9,4% za narednu finansijsku godinu,
- Diskontna stopa 3,25% godišnje.

Obračun rezervisanja za otpremnine je izvršen uvažavajući poreske i druge propise Republike Srbije.

3.15. Računovodstvene procene i prosuđivanja kod primene računovodstvenih politika

Priprema finansijskih izveštaja zahteva upotrebu određenih ključnih računovodstvenih procena i pretpostavki koje utiču na knjigovodstvene iznose sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih sredstava i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja i na knjigovodstvene iznose prihoda i rashoda nastalih tokom izveštajnog perioda. Iako su ove procene bazirane na osnovu najboljeg saznanja rukovodstva Banke o tekućim događajima i aktivnostima, stvarni rezultati se mogu značajno razlikovati od ovih procena. Računovodstvene procene i sa njima povezane pretpostavke su predmet kontinuiranog pregleda. Promene u računovodstvenim procenama se primenjuju od perioda u kojem je došlo do njihovih korekcija.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke, koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Priprema finansijskih izveštaja na bazi koncepta nastavka poslovanja pozicija Banke

Tokom 2014. godine započet je proces restrukturiranja Banke, koji obuhvata aktivnosti promene i poboljšanje organizacione strukture Banke, racionalizaciju poslovanja poslovne mreže, program dobrovoljnog tehnološkog viška zaposlenih, smanjenje NPL-a prenosom potraživanja na povezano društvo NLB Srbija, prenos nepokretnosti na povezano društvo NLB Srbija i otpis potraživanja sa formiranom ispravkom vrednosti u visini 100% izloženosti i prenos u vanbilansnu evidenciju. Akcionar Banke NLB d.d. Ljubljana je obezbedio dodatni kapital tokom 2014. godine u iznosu od RSD 1.214.520 hiljada, ili EUR 10 miliona po osnovu dokapitalizacije Banke, kako bi Banka nastavila da ispunjava regulatorne zahteve i obavlja dalje poslovanje.

U maju 2017. godine akcionar Banke NLB d.d. Ljubljana je obezbedio dodatni kapital u iznosu od RSD 1.228.000 hiljada, ili EUR 10 miliona po osnovu dokapitalizacije Banke.

Na dan 31. decembar 2019. godine Banka je bila usklađena sa zahtevima Narodne banke Srbije sa kapitalnom adekvatnošću koja je iznosila 19,48% (Napomena 5).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Računovodstvene procene i prosuđivanja kod primene računovodstvenih politika
(nastavak)

Pored toga, pokazatelj likvidnosti Banke na dan 31. decembar 2019. godine je iznosio 1,71 obračunat u skladu sa članom 34. Odluke o upravljanju rizicima propisane od strane NBS, što je iznad propisanog minimuma od 1.

Rukovodstvo Banke nije svesno bilo koje materijalne neizvesnosti koja može uzrokovati sumnju u mogućnosti kontinuiteta poslovanja Banke. Obzirom na navedeno, finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja.

(b) Porez na dobit

Banka je obveznik poreza na dobit u Republici Srbiji. Utvrđivanje poreske obaveze zahteva primenu određenih procena. U situaciji kada je finalna poreska obaveza različita od inicijalno priznate poreske obaveze, navedena razlika utiče na poresku obavezu perioda u kome je razlika utvrđena.

(c) Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi bila dobijena za transakciju prodaje sredstva ili plaćanja za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum vrednovanja. Utvrđivanje fer vrednosti bazirano je na pretpostavci da se transakcija održala na primarnom tržištu sredstva ili obaveze ili, u odsustvu primarnog tržišta, na najpovoljnijem tržištu za sredstvo ili obavezu. U slučaju da za sredstvo ili obavezu postoji primarno tržište, fer vrednost predstavlja cena na tom tržištu.

Fer vrednost sredstva ili obaveze se vrednuje korišćenjem pretpostavki koje bi koristili učesnici na tržištu kada utvrđuju cenu sredstva ili obaveze, pretpostavljajući da učesnici na tržištu delaju u svom najboljem ekonomskom interesu.

Fer vrednost nefinansijskog sredstva uzima u obzir mogućnost tržišnog učesnika da generiše najveće i najbolje ekonomske koristi korišćenjem tog sredstva ili prodajom drugom učesniku na tržištu koji bi najviše i najbolje iskoristio sredstvo.

Banka koristi tehnike vrednovanja koje su odgovarajuće u okolnostima i za koje su dostupni podaci korišćeni za utvrđivanje fer vrednosti, pri čemu se maksimizira korišćenje relevantnih uočljivih ulaznih podataka i minimizira korišćenje neuočljivih ulaznih podataka. Tehnike vrednovanja se revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Sva sredstva i obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti ili čija se fer vrednost obelodanjuje u finansijskim izveštajima, klasifikovane su u tri nivoa hijerarhije fer vrednosti:

- Nivo 1 - Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za istovetna sredstva ili obaveze,
- Nivo 2 - Korišćenje tehnike vrednovanja za koje je najniži nivo ulaznog podatka značajnog za utvrđivanje fer vrednosti direktno ili indirektno uočljiv,
- Nivo 3 - Korišćenje tehnike vrednovanja za koje najniži nivo ulaznog podatka značajnog za utvrđivanje fer vrednosti nije uočljiv.

Za sredstva ili obaveze, koje se kontinuirano vrednuju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima, Banka utvrđuje ponovnom procenom kategorizacije na svaki izveštajni datum, da li su se desili prelazi između nivoa hijerarhije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Računovodstvene procene i prosuđivanja kod primene računovodstvenih politika
(nastavak)

(d) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova, koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(e) Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji Banka evidentira poslovne događaje, koji prilikom nastanka nemaju direktan uticaj na veličinu i sadržinu stavki u Bilansu stanja, ali su izvor informacija o poslovanju, utvrđivanju rizika iz poslovanja i eventualnih budućih obaveza.

Banka u vanbilansnoj evidenciji evidentira sve poslove koji za nju predstavljaju potencijalni rizik (izdate garancije i druga jemstva, nepokrivene akreditive, odobrene a neiskorišćene kredite i limite, poslove sa izvedenim finansijskim instrumentima, druge preuzete i potencijalne obaveze)

Osim ovih evidencija, Banka vanbilansno evidentira i druge poslove koje za nju ne predstavljaju poseban rizik (depo, evidencija otpisanih potraživanja, pokriveni akreditivi, primljene garancije, inkaso poslovi, evidencija primljenih osiguranja za potraživanja prema komitentima i slično).

Vanbilansna evidencija se, u visini ugovorenih vrednosti, obuhvata na osnovu verodostojnih knjigovodstvenih dokumenata sa datumom stvarnog nastanka (datum zaključenja ugovora o kreditu, ugovora o garanciji, datum otvaranja akreditiva, datum zaključivanja terminskog ugovora, datum preuzimanja stvari u depo, na inkaso i slično).

Stanje izdatih garancija mesečno se povećava za sve obračunate kamate i troškove u skladu sa ugovorom o garanciji, odnosno smanjuje se za dospele i otplaćene rate kredita, tako da je vanbilansna evidencija odmah usklađena sa stanjem preuzete obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima u Banci sprovodi se u skladu sa utvrđenim internim politikama i procedurama koje uzimaju u obzir propise koje donosi Narodna banka Srbije, standarde upravljanja rizicima u NLB grupi, aktuelne smernice Evropskog tela za superviziju banaka (EBA) i relevantne dobre bankarske prakse.

Banka stavlja veliki akcenat na modernizaciju i širenje shvatanja i nadležnosti upravljanja rizicima, i istovremeno obavlja dalje razvojne aktivnosti u ovoj oblasti. U okviru unapređenja sveobuhvatnog pristupa upravljanja rizicima uspostavljena je nova organizaciona struktura, kao što su postupci rada, modeli i alati za upravljanje rizicima i održivog profila ciljanog rizika. Sveobuhvatni pristup upravljanju rizikom se zasniva na stručnim kriterijumima i promišljenom i opravdano umerenom preuzimanju rizika.

Banka stavlja veliki akcenat na stalno unapređenje prosvećenosti i svesnosti o rizicima u celoj organizaciji. Ona nadograđuje i modernizuje postupke i procese u oblasti upravljanja rizicima, a istovremeno vrši odgovarajuću i redovnu obuku zaposlenih sa poslovne strane, u oblasti upravljanja rizicima i u drugim organizacionim jedinicama. Kao važan element pristupa upravljanja rizicima, Banka koristi okvir tri linije odbrane. U tom okviru Poslovna linija s jedne strane i Upravljanje rizicima s druge strane snose punu odgovornost za preuzimanje rizika. Revizija snosi odgovornost za redovni i temeljni nadzor i kontrolu kako okvira tako i pravila za preuzimanje rizika, kao i za sistem internih kontrola što je definisano internim aktima Službe interne revizije.

Banka se vodi glavnim principima strategije za upravljanje rizicima tako što u svoje poslovanje:

- uzima u obzir glavni koncept rizičnog apetita i limite definisanim u rizičnom profilu Banke;
- uključuje analize rizika u proces donošenja odluka na strateškom i operativnom nivou u cilju predupiranja rizika koje nose volatilne izloženosti sa potencijalno negativnim ishodom;
- primenjuje diverzifikaciju kako bi izbegla koncentraciju na nivou portfolija;
- uključuje i optimalno koristi kapital i upravlja njegovom alokacijom kroz biznis segmente/organizacione jedinice;
- kreira adekvatno izbalansiranu rizikom ponderisanu (prilagođenu) cenu;
- obezbeđuje se sveukupna usklađenost poslovanja kroz interna dokumenta, politike i adekvatne uredbe.

Najznačajniji poslovni rizici kojima je Banka izložena jesu kreditni rizik i tržišni rizik (rizik od promene kamatnih stopa, rizik likvidnosti i rizik od promene kurseva valuta).

4.1. Kreditni rizik

Banka je u svom poslovanju izložena kreditnom riziku, odnosno riziku gubitaka zbog nemogućnosti dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci. Iz tog razloga, Banka proaktivno i sveobuhvatno prati i procenjuje pomenuti rizik. U tom procesu, Banka prati propise Narodne banke Srbije, Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, standarde upravljanja rizicima NLB Grupe i smernice EBA. Ova oblast detaljnije je regulisana internim metodologijama i procedurama utvrđenim u internim aktima.

Identifikovanje i merenje izloženosti Banke kreditnom riziku, sprovodi se na dva nivoa:

- Na nivou pojedinačnog klijenta / grupe klijenata, gdje se primjenjuju odgovarajuće procedure u različitim fazama odnosa s klijentom pre, tokom i nakon zaključenja ugovora. Pre sklapanja ugovora ocjenjuju se performanse, finansijska pozicija i dosadašnja saradnja klijenta sa Bankom. Takođe je važno obezbediti visoko kvalitetne kolaterale koje ne utiču na kreditni rejting klijenta. Nakon toga slede razni oblici praćenja klijenta, posebno procena njegove sposobnosti da generiše dovoljno novčanih tokova za redovno podmirenje ugovornih obaveza. Što se tiče otkrivanja rizika, važno je redovno praćenje klijenata u okviru Sistema ranog upozoravanja (EVS).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

- Na nivou celokupnog portfolija - kvalitet kreditnog portfolija, uključujući bilansne i vanbilansne izloženosti, aktivno se prati i analizira. Sveobuhvatne analize se redovno obavljaju u smislu segmentacije klijenata (u zavisnosti od vrste i veličine klijenta), strukture kreditnog rejtinga, dospelih neplaćenih obaveza i / ili obima nekvalitetnih / dospelih i restrukturiranih potraživanja, pokriva sa umanjnjima i rezervacijama, primljenih kolateralama, koncentracije koje proizlaze iz grupe povezanih klijenata i koncentracija unutar industrije, valutne izloženosti i drugih pokazatelja rizika u kreditnom portfoliju.

- Kapitalni zahtev za kreditni rizik Banka u okviru prvog stuba izračunava primenom standardizovanog pristupa, dok se u okviru drugog stuba primenjuje interni IRB pristup, dok se dodatni kapitalni zahtev za rizik koncentracije procenjuje na osnovu HHI indeksa.

Banka procenjuje nivo očekivanih kreditnih gubitaka na individualnoj osnovi za materijalna potraživanja, a na grupnoj osnovi za ostatak portfolija.

Individualna procena sprovodi se za sve pojedinačno značajne izloženosti (prag značajnosti ≥ 50.000 eur) kojima je dodeljen default status na osnovu određenih okolnosti koje mogu biti u vezi sa: Banka rapsolaže sa informacijama o značajnim finansijskim problemima sa kojima se klijent susreće, došlo je do kršenja ugovornih obaveza kao što su neizmirene obaveze u otplati, moguće je da će finansijska sredstva biti restrukturirana iz ekonomskih ili pravnih razloga, postoji verovatnoća da će klijent ući u stečaj ili finansijsku reorganizaciju. Očekivani budući novčani tokovi (iz redovnog poslovanja i mogućeg otkupa kolateralama) procenjuju se nakon pojedinačnog pregleda. Ako se njihova diskontovana vrednost razlikuje od knjigovodstvene vrednosti predmetnog finansijskog sredstva, umanjnje vrednosti se mora priznati.

Grupna obezvređenja se vrše za ostatak portfolija, koji se ne procenjuje na individualnoj osnovi. Na osnovu zahteva IFRS9 standarda, finansijska sredstva koja se vrednuju prema amortizovanoj vrednosti, raspoređuju se u odgovarajuće nivoe obezvređenja (stage-ove) na osnovu procenjenog povećanja kreditnog rizika u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja. U zavisnosti od nivoa obezvređenja u koji je finansijsko sredstvo raposređeno, priznaju se 12-mesečni očekivani kreditni gubitak (ECL) ili očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja (LECL). Utvrđivanje očekivanog kreditnog gubitaka (ECL) zasnovano je na forward-looking verovatnoći neizvršenja (PD) i gubitka usled nastupanja default statusa (LGD), koji se utvrđuju na osnovu istorijskih podataka i statističkih modela, uzimajući u obzir predviđene makroekonomske parametre.

Modeli koji se koriste za procenu parametara rizika se redovno validiraju i ponovno testiraju kako bi procena očekivanog kreditnog gubitka bila maksimalno realna.

U vezi sa primenom Smernica za objavljivanje podataka i informacija banke koji se odnose na kvalitet aktive ("Smernice"), tražene kvalitativne informacije, kao i kvantitativne informacije će biti obelodanjene u okviru podataka shodno Odluci o objavljivanju podataka i informacija banke ("Službeni glasnik RS", br. 103/2016).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku prikazana je u sledećoj tabeli:

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	6.949.530	6.759.532
Finansijska sredstva kojima se ne trguje, a koja se obavezno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	52.944	18
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	8.723.663	6.900.942
Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti	54.324.146	41.958.535
Kreditni i potraživanja od banaka	5.907.199	4.134.800
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	358.367	109.209
Kreditni i potraživanja od stanovništva	27.543.960	22.266.735
Prekoračenja po tekućem računu	319.753	282.917
Stambeni krediti	4.104.825	2.327.779
Gotovinski i potraživački krediti	14.092.276	11.806.812
Kreditni poljoprivrednicima	8.904.821	7.715.114
Ostali krediti stanovništvu	122.285	134.113
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	20.323.114	15.299.355
Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica	2.153.663	677.714
Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	18.169.451	14.621.641
Ostala finansijska sredstva	191.506	148.436
Ukupno neto finansijska sredstva	70.050.283	55.619.027
Garancije	10.249.229	5.132.306
Plative garancije	2.331.271	1.653.771
Činidbene garancije	7.917.958	3.478.535
Obaveze po kreditima	8.019.232	4.756.343
Ostale potencijalne obaveze	66.897	208.762
Ukupne potencijalne obaveze	18.335.358	10.097.411
Ukupna maksimalna izloženost kreditnom riziku	88.385.641	65.716.438

Maksimalna izloženost kreditnom riziku je prezentacija izloženosti Banke kreditnom riziku odvojeno po pojedinim vrstama finansijskih sredstava i potencijalnih obaveza. Izloženosti navedene u tabeli prikazane su za bilansne stavke u neto knjigovodstvenoj vrednosti na isti način na koji su iskazane u bilansu stanja Banke, a za vanbilansne stavke u iznosu njihove nominalne vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

u 000 RSD

Stanja na dan 31.12.2019.	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Stage 1 - 12-mesečni očekivani kreditni gubitak		Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva		Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva			
			Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Na pojedinačnoj osnovi		Na grupnoj osnovi	
							Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	6.952.016	(2.486)	6.952.016	(2.486)	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva kojima se ne trguje, a koja se obavezno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	52.944	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	8.723.663	-	8.723.663	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti	55.214.182	(890.036)	52.565.698	(388.494)	1.695.392	(49.477)	270.004	(75.018)	683.088	(377.047)
Kreditni i potraživanja od banaka	5.909.626	(2.427)	5.909.626	(2.427)	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	360.533	(2.166)	360.517	(2.160)	6	-	-	-	10	(6)
Kreditni i potraživanja od stanovništva	28.231.748	(687.788)	27.037.406	(276.881)	497.546	(27.413)	54.656	(25.433)	642.140	(358.061)
Prekoračenja po tekućem računu	330.772	(11.019)	309.744	(2.414)	7.056	(176)	149	(149)	13.823	(8.280)
Stambeni krediti	4.162.297	(57.472)	3.981.908	(7.556)	46.045	(1.449)	48.214	(22.204)	86.130	(26.263)
Gotovinski i potražni krediti	14.628.141	(535.865)	13.863.179	(217.284)	268.698	(22.261)	0	0	496.264	(296.320)
Kreditni poljoprivrednicima	8.981.351	(76.530)	8.764.069	(48.754)	174.839	(3.512)	0	0	42.443	(24.264)
Ostali kreditni stanovništvo	129.187	(6.902)	118.506	(873)	908	(15)	6.293	(3.080)	3.480	(2.934)
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	20.465.013	(141.899)	19.219.458	(107.018)	1.197.615	(22.063)	15.829	(3)	32.111	(12.815)
Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica	2.165.286	(11.623)	2.098.637	(11.083)	66.646	(538)	-	-	3	(2)
Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	18.299.727	(130.276)	17.120.821	(95.935)	1.130.969	(21.525)	15.829	(3)	32.108	(12.813)
Ostala finansijska sredstva	247.262	(55.756)	38.691	(8)	225	(1)	199.519	(49.582)	8.827	(6.165)
Ukupno finansijska sredstva	70.942.805	(892.522)	68.241.377	(390.980)	1.695.392	(49.477)	270.004	(75.018)	683.088	(377.047)
Garancije	10.249.229	(32.022)	9.909.801	(29.401)	338.551	(2.209)	-	-	877	(412)
Plativе garancije	2.331.271	(6.502)	2.312.132	(6.461)	19.139	(41)	-	-	-	-
Činidbene garancije	7.917.958	(25.520)	7.597.669	(22.940)	319.412	(2.168)	-	-	877	(412)
Obaveze po kreditima	8.019.232	(13.410)	7.903.691	(11.930)	113.302	(300)	48	(48)	2.191	(1.132)
Ostale potencijalne obaveze	66.897	(58)	66.897	(58)	-	-	-	-	-	-
Ukupne potencijalne obaveze	18.335.358	(45.490)	17.880.389	(41.389)	451.853	(2.509)	48	(48)	3.068	(1.544)
Ukupna maksimalna izloženost kreditnom riziku	89.278.163	(938.012)	86.121.766	(432.369)	2.147.245	(51.986)	270.052	(75.066)	686.156	(378.591)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

u 000 RSD

Stanja na dan 31.12.2018.	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Stage 1 - 12-mesečni očekivani kreditni gubitak		Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva		Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva			
			Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Na pojedinačnoj osnovi		Na grupnoj osnovi	
							Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	6.762.120	(2.588)	6.762.120	(2.588)	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva kojima se ne trguje, a koja se obavezno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	18	-	18	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	6.900.942	-	6.900.942	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti	43.064.182	(1.105.647)	39.395.110	(323.533)	2.460.475	(77.865)	587.310	(367.529)	621.287	(336.720)
Kreditni i potraživanja od banaka	4.135.044	(244)	4.135.044	(244)	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	109.768	(559)	109.764	(559)	4	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od stanovništva	22.918.687	(651.952)	21.460.444	(216.680)	717.853	(42.545)	147.094	(70.995)	593.296	(321.732)
Prekoračenja po tekućem računu	292.867	(9.950)	276.598	(2.549)	4.953	(156)	-	-	11.316	(7.245)
Stambeni krediti	2.436.951	(109.172)	2.144.339	(4.087)	29.559	(910)	136.714	(61.953)	126.339	(42.222)
Gotovinski i potražni krediti	12.244.485	(437.673)	11.484.672	(153.167)	340.063	(30.461)	631	(631)	419.119	(253.414)
Kreditni poljoprivrednicima	7.803.807	(88.693)	7.421.964	(55.656)	341.824	(10.971)	9.749	(8.411)	30.270	(13.655)
Ostali kreditni stanovništvu	140.577	(6.464)	132.871	(1.221)	1.454	(47)	-	-	6.252	(5.196)
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	15.677.802	(378.447)	13.649.128	(104.459)	1.740.031	(35.270)	273.604	(232.722)	15.039	(5.996)
Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica	681.407	(3.693)	544.721	(2.888)	136.684	(804)	-	-	2	(1)
Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	14.996.395	(374.754)	13.104.407	(101.571)	1.603.347	(34.466)	273.604	(232.722)	15.037	(5.995)
Ostala finansijska sredstva	222.881	(74.445)	40.730	(1.591)	2.587	(50)	166.612	(63.812)	12.952	(8.992)
Ukupno finansijska sredstva	56.727.262	(1.108.235)	53.058.190	(326.121)	2.460.475	(77.865)	587.310	(367.529)	621.287	(336.720)
Garancije	5.132.306	(21.695)	4.676.690	(15.987)	449.187	(2.217)	-	-	6.429	(3.491)
Plative garancije	1.653.771	(5.161)	1.526.874	(4.990)	126.897	(171)	-	-	-	-
Činidbene garancije	3.478.535	(16.534)	3.149.816	(10.997)	322.290	(2.046)	-	-	6.429	(3.491)
Obaveze po kreditima	4.756.343	(17.521)	4.562.764	(13.384)	187.933	(995)	-	-	5.646	(3.142)
Ostale potencijalne obaveze	208.762	(228)	208.762	(228)	-	-	-	-	-	-
Ukupne potencijalne obaveze	10.097.411	(39.444)	9.448.216	(29.599)	637.120	(3.212)	-	-	12.075	(6.633)
Ukupna maksimalna izloženost kreditnom riziku	66.824.673	(1.147.679)	62.506.406	(355.720)	3.097.595	(81.077)	587.310	(367.529)	633.362	(343.353)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

b) Podaci o kreditnom kvalitetu potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja

31.12.2019.	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematična potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*		Ukupno
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	1.901.642	5.047.888	-	-	-	-	6.949.530
Finansijska sredstva kojima se ne trguje, a koja se obavezno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	52.944	-	-	-	-	-	52.944
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	-	8.723.663	-	-	-	-	8.723.663
Kreditni i potraživanja od banaka	1.041.558	4.865.641	-	-	-	-	5.907.199
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	29.576	328.781	6	4	137.348	-	358.367
Kreditni i potraživanja od stanovništva	22.144.229	4.788.394	298.036	313.301	5.360.310	138.845	27.543.960
Prekoračenja po tekućem računu	303.044	7.439	3.727	5.543	-	-	319.753
Stambeni krediti	3.933.917	43.568	41.463	85.877	3.189.849	112.743	4.104.825
Gotovinski i potraživački krediti	13.462.820	316.710	112.802	199.944	72.546	2.706	14.092.276
Kreditni poljoprivrednicima	4.327.395	4.419.603	139.645	18.178	2.095.448	16.740	8.904.821
Ostali kreditni stanovništvo	117.053	1.074	399	3.759	2.467	6.656	122.285
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	2.153.719	16.973.556	1.160.718	35.121	5.114.677	25.659	20.323.114
Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica	273.215	1.814.340	66.108	-	196.290	-	2.153.663
Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	1.880.504	15.159.216	1.094.610	35.121	4.918.387	25.659	18.169.451
Ostala finansijska sredstva	16.621	22.036	250	152.599	86	3.032	191.506
							0
Ukupno	27.340.289	40.749.959	1.459.010	501.025	10.612.421	167.536	70.050.283

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

b) Podaci o kreditnom kvalitetu potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja (nastavak)

31.12.2018.	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematična potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*		Ukupno
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	1.426.143	5.333.389	-	-	-	-	6.759.532
Finansijska sredstva kojima se ne trguje, a koja se obavezno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	18	-	-	-	-	-	18
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	-	6.900.942	-	-	-	-	6.900.942
Kredit i potraživanja od banaka	387.646	3.747.154	-	-	-	-	4.134.800
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	24.025	85.181	3	-	45.916	-	109.209
Kredit i potraživanja od stanovništva	18.321.550	3.147.642	450.562	346.981	2.336.385	232.023	22.266.735
Prekoračenja po tekućem računu	268.887	7.249	2.711	4.070	-	-	282.917
Stambeni krediti	2.145.620	9.927	13.354	158.878	1.737.737	216.315	2.327.779
Gotovinski i potraživački krediti	11.148.733	364.992	127.634	165.453	69.743	2.684	11.806.812
Kredit poljoprivrednicima	4.627.557	2.764.270	305.763	17.524	525.570	12.510	7.715.114
Ostali krediti stanovništvu	130.753	1.204	1.100	1.056	3.335	514	134.113
Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	1.869.624	12.076.873	1.302.933	49.925	2.357.661	268.631	15.299.355
Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica	7	636.761	40.946	-	146.979	-	677.714
Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	1.869.617	11.440.112	1.261.987	49.925	2.210.682	268.631	14.621.641
Ostala finansijska sredstva	10.105	29.460	2.111	106.760	-	3.241	148.436
Ukupno	22.039.111	31.320.641	1.755.609	503.666	4.739.962	503.895	55.619.027

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

c) Analiza kvaliteta finansijskih sredstava i potencijalnih obaveza

31.12.2019.

u 000 RSD

Bonitet	Stage 1 - 12- mesečni očekivani kreditni gubitak	Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 4 - preuzeta ili nova potraživanja koja su kreditno obezvređena na dan početnog priznavanja	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija po amortizovanoj vrednosti					
A	1.071.410	-	-	-	1.071.410
B	5.198.733	-	-	-	5.198.733
C	-	6	-	-	6
D i E	-	-	10	-	10
Ispravka vrednosti	(4.587)	-	(6)	-	(4.593)
Neto knjigovodstvena vrednosti	6.265.556	6	4	-	6.265.566
Kreditni i potraživanja od klijenata po amortizovanoj vrednosti					
A	24.433.423	106.775	-	-	24.540.198
B	21.611.522	299.119	-	-	21.910.641
C	211.919	1.289.267	-	-	1.501.186
D i E	-	-	744.736	-	744.736
Ispravka vrednosti	(383.899)	(49.476)	(396.312)	-	(829.687)
Neto knjigovodstvena vrednosti	45.872.965	1.645.685	348.424	-	47.867.074
Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti					
A	16.614	-	-	-	16.614
B	22.036	15	-	-	22.051
C	41	210	-	-	251
D i E	-	-	208.346	-	208.346
Ispravka vrednosti	(8)	(1)	(55.747)	-	(55.756)
Neto knjigovodstvena vrednosti	38.683	224	152.599	-	191.506
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama					
A	1.902.507	-	-	-	1.902.507
B	5.049.509	-	-	-	5.049.509
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	(2.486)	-	-	-	(2.486)
Neto knjigovodstvena vrednosti	6.949.530	-	-	-	6.949.530
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat					
A	-	-	-	-	-
B	8.723.663	-	-	-	8.723.663
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	-	-	-	-	-
Neto knjigovodstvena vrednosti	8.723.663	-	-	-	8.723.663
Potencijalne obaveze					
A	3.135.534	982	-	0	3.136.516
B	14.184.575	159.616	-	0	14.344.191
C	560.280	291.255	-	0	851.535
D i E	-	-	3.116	0	3.116
Ispravka vrednosti	(41.389)	(2.510)	(1.592)	0	(45.491)
Neto knjigovodstvena vrednosti	17.839.000	449.343	1.524	0	18.289.867

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

c) Analiza kvaliteta finansijskih sredstava i potencijalnih obaveza (nastavak)

31.12.2018.

u 000 RSD

Bonitet	Stage 1 - 12- mesečni očekivani kreditni gubitak	Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 4 - preuzeta ili nova potraživanja koja su kreditno obežvređena na dan početnog priznavanja	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija po amortizovanoj vrednosti					
A	411.861	-	-	-	411.861
B	3.832.947	-	-	-	3.832.947
C	-	4	-	-	4
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	(803)	-	-	-	(803)
Neto knjigovodstvena vrednosti	4.244.005	4	-	-	4.244.009
Kreditni i potraživanja od klijenata po amortizovanoj vrednosti					
A	20.273.808	100.680	-	-	20.374.488
B	14.441.202	934.997	-	-	15.376.199
C	394.562	1.422.207	-	-	1.816.769
D i E	-	-	1.029.033	-	1.029.033
Ispravka vrednosti	(321.139)	(77.815)	(631.445)	-	(1.030.399)
Neto knjigovodstvena vrednosti	34.788.433	2.380.069	397.588	-	37.566.090
Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti					
A	11.617	-	-	-	11.617
B	29.095	457	-	-	29.552
C	18	2.130	-	-	2.148
D i E	-	-	179.564	-	179.564
Ispravka vrednosti	(1.591)	(50)	(72.804)	-	(74.445)
Neto knjigovodstvena vrednosti	39.139	2.537	106.760	-	148.436
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po vidjenju u bankama					
A	1.427.308	-	-	-	1.427.308
B	5.334.812	-	-	-	5.334.812
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	(2.588)	-	-	-	(2.588)
Neto knjigovodstvena vrednosti	6.759.532	-	-	-	6.759.532
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat					
A	-	-	-	-	-
B	6.900.942	-	-	-	6.900.942
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	-	-	-	-	-
Neto knjigovodstvena vrednosti	6.900.942	-	-	-	6.900.942
Potencijalne obaveze					
A	2.035.339	256	-	-	2.035.595
B	7.175.869	366.495	-	-	7.542.364
C	237.007	270.369	-	-	507.376
D i E	-	-	12.076	-	12.076
Ispravka vrednosti	(29.600)	(3.211)	(6.634)	-	(39.445)
Neto knjigovodstvena vrednosti	9.418.615	633.909	5.442	-	10.057.966

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje kretanje bruto i ispravke vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti prema nivoima obezvređenja tokom perioda:

	u 000 RSD								
	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			Kredit i potraživanja od klijenata			Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti		
	Stage1	Stage2	Stage3	Stage1	Stage2	Stage3	Stage1	Stage2	Stage3
Bruto vrednost na početku perioda	4.244.808	4	-	35.109.572	2.457.884	1.029.033	40.730	2.587	179.564
Novi plasmani	278.808	6	5	31.078.463	780.404	119.307	17.479	184	4.259
Zatvoreni plasmani	(1.072.330)	-	-	(14.540.149)	(976.181)	(133.144)	(19.404)	(2.074)	315
Povećanje/Smanjenje izloženosti	2.818.856	-	-	(4.912.466)	(196.912)	(66.313)	(799)	-	34.425
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-	(116.846)	-	-	(2.417)
Otpisi	-	-	-	-	-	(337.394)	-	-	(7.643)
Transferi	1	(4)	5	(478.556)	(370.034)	250.093	685	(472)	(157)
Bruto vrednost na kraju perioda	6.270.143	6	10	46.256.864	1.695.161	744.736	38.691	225	208.346
	u 000 RSD								
	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			Kredit i potraživanja od klijenata			Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti		
	Stage1	Stage2	Stage3	Stage1	Stage2	Stage3	Stage1	Stage2	Stage3
Ispravka na početku perioda	2.390	-	-	319.553	77.815	631.444	1.651	50	72.805
Ispravke u toku godine	19.463	10	4	514.660	171.780	392.856	158	38	32.625
Ukidanje ispravki (prihod)	(17.268)	(8)	-	(502.562)	(146.178)	(116.839)	(777)	(68)	(18.388)
Kursne razlike	2	-	-	(700)	(280)	(977)	-	-	(177)
Prodaja potraživanja	-	-	-	(225)	(20)	(116.846)	-	-	(2.417)
Otpisi	-	-	-	(84)	(2)	(393.708)	-	-	(29.731)
Transferi	2	(2)	-	53.256	(53.639)	383	(1.012)	(19)	1.031
Ispravka na kraju perioda	4.589	-	4	383.898	49.476	396.313	20	1	55.748

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

d) Interni rejting

31.12.2019.		u 000 RSD			
Bonitet	Bruto krediti i potraživanja	Kreditni i potraživanja (%)	Ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti (%)	
A	25.611.608	46,6	242.572		0,9
B	27.109.374	49,3	152.958		0,6
C	1.501.192	2,7	42.433		2,8
D i E	744.746	1,4	396.317		53,2
Ukupno	54.966.920	100,0	834.280		1,5

*Ostala finansijska sredstva nisu uključena

31.12.2018.		u 000 RSD			
Bonitet	Bruto krediti i potraživanja	Kreditni i potraživanja (%)	Ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti (%)	
A	20.786.349	48,5	183.507		0,9
B	19.209.146	44,8	152.976		0,8
C	1.816.773	4,2	63.275		3,5
D i E	1.029.033	2,4	631.444		61,4
Ukupno	42.841.301	100,0	1.031.202		2,4

*Ostala finansijska sredstva nisu uključena

Bonitetno razvrstavanje klijenata Banke zasniva se na interno razvijenoj metodologiji. Metodologija uključuje jedinstvenu skalu kreditnog rejtinga od 12 rejting klasa, od kojih devet predstavljaju performing klijente i tri non-performing klijente.

Bonitetno razvrstavanje jasno određuje nivo kreditnog rizika koji preuzima Banka i implicitno odražava verovatnoću neizvršenja obaveza klijenta u roku od godinu dana (PD, probability of default).

Rejting grupa A (od AAA do A rejtinga) uključuje najbolje klijente sa niskim stepenom verovatnoće neplaćanja, koje karakteriše visoka adekvatnost kapitala i visoka pokrivenost finansijskih obaveza slobodnim novčanim tokovima.

Rejting grupa B (od BBB do B rejtinga) uključuje klijente sa niskim kreditnim rizikom, jednu klasu više od klijenata rejting grupe A. Ovi klijenti pokazuju stabilne performanse, prihvatljive finansijske pokazatelje i kvalitativne elemente i imaju dovoljan novčani tok da izmire svoje obaveze, ali su osjetljiviji na promene u industriji ili ekonomiji.

Rejting grupa C (od CCC do C rejtinga) uključuje klijente, koji su izloženi višem i iznadprosečnom nivou kreditnog rizik.

Rejting grupa D, (D i DF rejting) i E predstavljaju problematične klijente.

Poslovanje sa ovim klijentima se prenosi na Službu za problematične plasmane, a u cilju sprovođenja planiranih aktivnosti za rešavanje problematičnih plasmana sa akcentom na smanjenje izloženosti, kao i naplati, odnosno unovčavanju obezbeđenja, kao i vođenju postupaka insolventnosti nad komitentom sa namerom maksimalne naplate ulaganja i posledično minimiziranja gubitaka za Banku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

d) Interni rejting (nastavak)

Banka finansira klijente sa kreditnim rejtingom od AAA do B, a izuzetno i klijente sa rejtingom CCC. Finansiranje klijenata sa kreditnim rejtingom BB do B zahteva posebnu pažnju (načelo „ulaganja uz oprez“) – ulaganje može biti opravdano. Ipak, neophodan je veliki oprez obzirom da ovi klijenti u značajnoj meri zavise od povoljnih uslova sredine u kojoj posluju.

Klijenti sa CCC rejtingom se finansiraju isključivo u ograničenom obimu (odabrani klijenti sa kojima Banka želi da zadrži ili uspostavi poslovni odnos), kada takvo finansiranje može biti relativno pouzdano na osnovu planova za unapređenje poslovanja klijenta ili njegovog pomeranje kreditnog rejtinga u grupu A ili B (u roku od godinu ili dve dana). Svako dodatno finansiranje postojećih klijenata sa kreditnim rejtingom CC ili nižim mora se pravdati povećanjem mogućnosti povraćaja već postojećih ulaganja Banke i unapređenjem pozicije Banke na duge staze u pogledu naplate (aktivacije kolaterala) ili nefinansiranja.

e) Kolaterali

U preuzimanju kreditnog rizika Banka ima umeren apetit za rizik. Pri preuzimanju rizika osnovni izvor otplate je kreditna sposobnost dužnika i raspoloživi gotovinski tok, dok se obezbeđenje plasmana smatra sekundarnim izvorom otplate.

Banka primjenjuje jedinstveni set standarda na sredstva obezbeđenja za kredite stanovništvu i preduzećima. Glavni dokument kojim se reguliše osiguranje kredita u Banci je Pravilnik za obezbeđenja plasmana.

Pravilnik predstavlja osnovne smernice, koje zaposleni u Banci moraju uzeti u obzir prilikom potpisivanja, procene, praćenja i izveštavanja o kolateralima, sa ciljem smanjenja kreditnog rizika.

Odluka o vrsti, broju i visini obezbeđenja zavisi od kreditne sposobnosti dužnika, svrhe i ročnosti proizvoda. Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja.

Standardna sredstva obezbeđenja plasmana Banke su:

- Hipoteka,
- Zaloga,
- Garancija,
- Depozit,
- Menica,
- Administrativna zabrana.

Banka prati kretanje tržišne vrednosti kolaterala, zahteva dopunske kolaterale u skladu sa odnosnim ugovorima, i kontroliše tržišnu vrednost kolaterala dobijenu tokom sagledavanja adekvatnosti ispravke vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

e) Kolaterali (nastavak)

u 000 RSD

31.12.2019.	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Fer vrednost kolaterala		Ukupno kolaterali maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja	Neto izloženost	Akumulirane ispravke vrednosti
		Depoziti	Nepokretnosti			
Kreditni i potraživanja od banaka	5.907.199	-	-	-	5.907.199	(2.427)
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	358.367	137.348	-	137.348	221.019	(2.166)
Kreditni i potraživanja od stanovništva	27.543.960	108.892	10.345.349	5.499.155	22.044.805	(687.788)
Prekoračenja po tekućem računu	319.753	-	-	-	319.753	(11.019)
Stambeni krediti	4.104.825	2.429	6.344.941	3.302.592	802.233	(57.472)
Gotovinski i potražni krediti	14.092.276	98.696	5.770	75.252	14.017.024	(535.865)
Kreditni poljoprivrednicima	8.904.821	1.259	3.987.911	2.112.188	6.792.633	(76.530)
Ostali kreditni stanovništvu	122.285	6.508	6.727	9.123	113.162	(6.902)
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	20.323.114	813.270	8.631.118	5.140.336	15.182.778	(141.899)
Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica	2.153.663	-	599.870	196.290	1.957.373	(11.623)
Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	18.169.451	813.270	8.031.248	4.944.046	13.225.405	(130.276)
Ostala finansijska sredstva	191.506	-	155.579	3.118	188.388	(55.756)
Ukupno	54.324.146	1.059.510	19.132.046	10.779.957	43.544.189	(890.036)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

e) Kolaterali (nastavak)

u 000 RSD

31.12.2018.	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Fer vrednost kolaterala		Ukupno kolaterali maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja	Neto izloženost	Akumulirane ispravke vrednosti
		Depoziti	Nepokretnosti			
Kreditni i potraživanja od banaka	4.134.800	-	-	-	4.134.800	(244)
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	109.209	50.597	-	45.916	63.293	(559)
Kreditni i potraživanja od stanovništva	22.266.735	82.620	5.202.543	2.568.408	19.698.327	(651.952)
Prekoračenja po tekućem računu	282.917	-	-	-	282.917	(9.950)
Stambeni krediti	2.327.779	4.592	3.982.276	1.954.052	373.727	(109.172)
Gotovinski i potražni krediti	11.806.812	70.263	130.316	72.427	11.734.385	(437.673)
Kreditni poljoprivrednicima	7.715.114	1.241	1.089.951	538.080	7.177.034	(88.693)
Ostali kreditni stanovništvu	134.113	6.524	-	3.849	130.264	(6.464)
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	15.299.355	782.835	4.474.399	2.626.292	12.673.063	(378.447)
Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica	677.714	-	512.241	146.979	530.735	(3.693)
Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	14.621.641	782.835	3.962.158	2.479.313	12.142.328	(374.754)
Ostala finansijska sredstva	148.436	34	223.805	3.241	145.195	(74.445)
Ukupno	41.958.535	916.086	9.900.747	5.243.857	36.714.678	(1.105.647)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

e) Kolaterali (nastavak)

U tabeli u nastavku prikazani su podaci o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema vrednosti LTV pokazatelja:

Vrednost LTV pokazatelja*	u 000 RSD	
	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Ispod 50%	2.719.841	1.220.479
Od 50% do 70%	3.226.093	1.704.812
Od 70% do 90%	1.942.680	861.218
Od 90% do 100%	446.374	76.481
Od 100% do 120%	545.823	189.655
Od 120% do 150%	611.484	172.168
Preko 150%	1.457.342	509.878
Ukupno	10.949.637	4.734.691
Prosečan LTV pokazatelj	57,2%	47,8%

*LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojim/ima je to potraživanje obezbeđeno

f) Restrukturirana potraživanja

Restrukturiranje plasmana komitentima podrazumeva sve aktivnosti koje Banka preduzima, a kojima se menjaju svi bitni uslovi pod kojima je potraživanje prema komitentu prvobitno odobreno. To obuhvata promenu ročnosti, kamatne stope, promenu datuma dospeća rata, promenu iznosa rate i sl.

U slučaju pogoršanja finansijskog položaja dužnika restrukturiranje takvog potraživanja moguće je vršiti samo pod uslovima i na način opisan u kreditnim standardima Banke. Restrukturiranje potraživanja u ovom slučaju moguće je samo ako će novo – restrukturirano potraživanje omogućiti da klijent redovno servisira svoje obaveze prema Banci i pod uslovom da klijent i dalje, bez obzira na pogoršanje svoje finansijske pozicije, ima mogućnost da generiše prihode koji će omogućiti normalno servisiranje duga. Bez obzira da li je komitent fizičko lice, preduzetnik, poljoprivrednik ili pravno lice, u slučaju pre donošenja odluke o restrukturiranju neophodna je poseta komitentima uz izradu izveštaja o finansijskom monitoringu njegovog poslovanja ili prihoda. Svako restrukturiranje potraživanja podleže prethodnom odobrenju nadležnih organa Banke.

U tabelama u nastavku su prezentovana ukupna restrukturirana potraživanja Banke na dan 31. decembar 2019. godine i 31. decembar 2018. godine:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

f) Restrukturirana potraživanja (nastavak)

31.12.2019.	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja			Ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja		% restrukturiranih potraživanja	Sredstva obezbeđenja
			Ukupno	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Problematična potraživanja	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Problematična potraživanja		
Kredit i potraživanja od banaka	5.909.626	(2.427)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	360.533	(2.166)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	20.465.013	(141.899)	80.035	59.132	20.903	(1.284)	(2.438)	0.4%	39.428
Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica	2.165.286	(11.623)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	18.299.727	(130.276)	80.035	59.132	20.903	(1.284)	(2.438)	0.4%	39.428
Kredit i potraživanja od stanovništva	28.231.748	(687.788)	178.557	69.674	108.883	(2.206)	(44.519)	0.6%	73.067
Prekoračenja po tekućem računu	330.772	(11.019)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Stambeni krediti	4.162.297	(57.472)	46.125	16.576	29.549	(560)	(4.583)	1.1%	46.125
Gotovinski i potražni krediti	14.628.141	(535.865)	71.028	4.062	66.966	(392)	(32.517)	0.5%	399
Kredit poljoprivrednicima	8.981.351	(76.530)	61.404	49.036	12.368	(1.254)	(7.419)	0.7%	26.543
Ostali krediti stanovništvu	129.187	(6.902)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Ukupno	54.966.920	(834.280)	258.592	128.806	129.786	(3.490)	(46.957)	0.5%	112.495

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
 31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

f) Restrukturirana potraživanja (nastavak)

31.12.2018.	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja			Ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja		% restrukturiranih potraživanja	Sredstva obezbeđenja
			Ukupno	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Problematična potraživanja	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Problematična potraživanja		
Kreditni i potraživanja od banaka	4.135.044	(244)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	109.768	(559)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	15.677.802	(378.447)	232.231	1.270	230.961	0	(207.269)	1.5%	232.089
Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica	681.407	(3.693)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	14.996.395	(374.754)	232.231	1.270	230.961	-	(207.269)	1.5%	232.089
Kreditni i potraživanja od stanovništva	22.918.687	(651.952)	124.877	112.591	12.286	-22.312	(4.774)	2.7%	48.574
Prekoračenja po tekućem računu	292.867	(9.950)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Stambeni krediti	2.436.951	(109.172)	42.451	34.659	7.792	(9.146)	(2.122)	1.7%	41.245
Gotovinski i potraživački krediti	12.244.485	(437.673)	17.748	17.285	463	(7.964)	(463)	0.1%	572
Kreditni poljoprivrednicima	7.803.807	(88.693)	64.678	60.647	4.031	(5.202)	(2.189)	0.8%	6.757
Ostali kreditni stanovništvu	140.577	(6.464)	-	-	-	-	-	0.0%	-
Ukupno	42.841.301	(1.031.202)	357.108	113.861	243.247	(22.312)	(212.043)	0.8%	280.663

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

f) Restrukturirana potraživanja (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje promene na restrukturiranim potraživanjima tokom perioda:

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Prodaja potraživanja	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	232.231	73.001	-	(220.189)	(5.008)	80.035
Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika	232.231	73.001	-	(220.189)	(5.008)	80.035
Kreditni i potraživanja od stanovništva	124.877	121.256	-	-	(67.576)	178.557
Stambeni krediti	42.451	23.118	-	-	(19.444)	46.125
Gotovinski i potraživački krediti	17.748	60.934	-	-	(7.654)	71.028
Kreditni poljoprivrednicima	64.678	37.204	-	-	(40.478)	61.404
Ukupno	357.108	194.257	-	(220.189)	(72.584)	258.592

U tabelama u nastavku su prezentovana ukupna restrukturirana neto potraživanja Banke prema periodu restrukturiranja na dan 31. decembar 2019. godine i 31. decembar 2018. godine:

31.12.2019.	u 000 RSD				
	Do 3 meseca	3 do 6 meseci	6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	UKUPNO
Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	-	64.749	31.850	28.717	125.316
Problematična potraživanja	45.351	4.412	10.042	23.024	82.829
Ukupno	45.351	69.161	41.892	51.741	208.145

31.12.2018.	u 000 RSD				
	Do 3 meseca	3 do 6 meseci	6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	UKUPNO
Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	31.966	18.498	26.672	14.413	91.549
Problematična potraživanja	-	-	-	31.204	31.204
Ukupno	31.966	18.498	26.672	45.617	122.753

g) Geografska analiza

Zemlja	u 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Republika Srbija	52.909.330	40.324.951
Republika Slovenija	689.746	1.120.947
Zemlje članice Evropske Unije	681.873	480.655
Ostale zemlje	43.197	31.982
Ukupno	54.324.146	41.958.535

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

h) Sektorska analiza

Delatnost	u 000 RSD							
	31.12.2019.				31.12.2018.			
	Bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti	Neto knjigovodstvena vrednost	(%)	Bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti	Neto knjigovodstvena vrednost	(%)
Banke	5.909.626	(2.427)	5.907.199	10,87	4.135.044	(244)	4.134.800	9,85
Finansijska delatnost	360.533	(2.166)	358.367	0,66	109.768	(559)	109.209	0,26
Proizv. i snabd. el. energijom, gasom i vodom	139.419	(1.963)	137.456	0,25	333.188	(2.979)	330.209	0,79
Građevinarstvo	1.578.127	(8.387)	1.569.740	2,89	1.210.792	(9.677)	1.201.115	2,86
Prerađivačka industrija	5.795.202	(35.778)	5.759.424	10,60	4.524.441	(63.409)	4.461.032	10,63
Obrazovanje	39.750	(224)	39.526	0,07	35.012	(318)	34.694	0,08
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2.216.642	(24.127)	2.192.515	4,04	1.605.871	(20.489)	1.585.382	3,78
Javni sektor	-	-	-	0,00	28.267	(164)	28.103	0,07
Stanovništvo	28.231.748	(687.788)	27.543.960	50,70	22.918.687	(651.952)	22.266.735	53,07
Rudarstvo	57.306	(388)	56.918	0,10	64.654	(58.941)	5.713	0,01
Preduzetnici	988.684	(9.185)	979.499	1,80	861.087	(10.544)	850.543	2,03
Ostale delatnosti	1.478.431	(9.470)	1.468.961	2,70	794.848	(153.237)	641.611	1,53
Saobraćaj i informisanje	2.237.946	(18.256)	2.219.690	4,09	1.289.113	(13.570)	1.275.543	3,04
Trgovina	5.832.706	(33.665)	5.799.041	10,67	4.821.487	(43.694)	4.777.793	11,39
Zdravstvo i socijalna zaštita	100.800	(456)	100.344	0,18	109.042	(1.425)	107.617	0,26
Ostala finansijska sredstva	247.262	(55.756)	191.506	0,35	222.881	(74.445)	148.436	0,35
Ukupno	55.214.182	(890.036)	54.324.146	100,0	43.064.182	(1.105.647)	41.958.535	100,0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke, koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti, i robni rizik – u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka je dužna da obim i strukturu svoje imovine i obaveza uskladi na način, koji omogućava efikasno upravljanje tržišnim rizicima.

4.2.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu stavki, koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Pod deviznom imovinom i deviznim obavezama, podrazumevaju se, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti – i imovina i obaveze iskazani u dinarima i indeksirani deviznom klauzulom, pri čemu se pod deviznom klauzulom podrazumeva odredba u ugovoru kojom se ugovoreni iznos u dinarima vezuje za vrednost neke druge valute.

Dinarska protivvrednost imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti utvrđuje se prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan obračuna devizne pozicije banke.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, definisano je da je maksimalna vrednost pokazatelja deviznog rizika 20% kapitala Banke.

Banka je uspostavila sistem upravljanja deviznim rizikom, definisan Politikom upravljanja deviznim rizikom koja obuhvata jasno definisana ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu, i to tako da se izbegne sukob interesa, kao i opis postupaka vezanih za merenje, praćenje i upravljanje deviznim rizikom.

Na području upravljanja deviznim rizikom Banka, u skladu sa Rizičnim profilom, teži umerenom nivou prihvatanja rizika.

Sektor za upravljanje rizicima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke o izloženosti Banke deviznom riziku na redovnim sednicama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.1. Devizni rizik (nastavak)

U toku 2019. godine, Banka je bila usklađena sa regulatornim pokazateljem deviznog rizika koji je izražen kao 20% regulatornog kapitala, kao i sa limitima devizno osetljivih pozicija. Na dan 31. decembra 2019. godine regulatorni pokazatelj deviznog rizika je iznosio 7,04%.

Valutna struktura bilansa Banke na dan 31.12.2019. godine

	EUR	USD	CHF	Ost. Valute	RSD	u 000 RSD Ukupno
AKTIVA						
1. Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.332.529	11.567	85.901	26.540	2.492.993	6.949.530
2. Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz OCI	3.264.645	52.944	-	-	5.459.018	8.776.607
3. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	2.362.145	82.669	67.138	157.703	3.595.911	6.265.566
4. Krediti i potraživanja od komitenata	27.739.799	-	5.850	-	20.121.425	47.867.074
5. Nematerijalna imovina	-	-	-	-	327.215	327.215
6. Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1.142.756	1.142.756
7. Investicione nekretnine	-	-	-	-	118.672	118.672
8. Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	4.975	4.975
9. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	247.009	247.009
10. Ostala sredstva	89.068	473	120	33	384.385	474.078
UKUPNA AKTIVA	37.788.185	147.653	159.009	184.276	33.894.359	72.173.482
PASIVA						
1. Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	9.932.944	138.429	1.533	5.480	1.219.832	11.298.219
2. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	24.838.465	824.500	149.787	167.578	23.011.190	48.991.520
3. Subordinirane obaveze	1.772.731	-	-	-	-	1.772.731
4. Rezervisanja	32.389	804	-	-	396.394	430.587
5. Ostale obaveze	569.455	556	7	160	482.970	1.053.148
UKUPNO OBAVEZE	37.145.984	964.290	151.327	173.218	25.110.386	63.545.206
6. Kapital	-	-	-	-	8.628.276	8.628.276
UKUPNO PASIVA	37.145.984	964.290	151.327	173.218	33.738.662	72.173.482
NETO VANBILANS	(36.824)	870.662	(7.068)	-	(826.770)	-
OTVORENA POZICIJA	605.377	54.025	614	11.058	(671.073)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.1. Devizni rizik (nastavak)

Valutna struktura bilansa Banke na dan 31.12.2018. godine

AKTIVA	EUR	USD	CHF	Ost. Valute	RSD	u 000 RSD Ukupno
	1. Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.406.823	49.135	52.981	27.449	3.223.144
2. Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti	3.268.927	-	-	-	3.632.015	6.900.942
3. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	869.300	962.602	13.023	166.184	2.232.900	4.244.009
4. Krediti i potraživanja od komitenata	21.232.629	-	165.108	-	16.168.353	37.566.090
5. Nematerijalna imovina	-	-	-	-	286.994	286.994
6. Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	563.011	563.011
7. Investicione nekretnine	-	-	-	-	262.988	262.988
8. Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	15.262	15.262
9. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	311.355	311.355
10. Ostala sredstva	64.361	499	15	65	484.472	549.412
UKUPNA AKTIVA	28.842.040	1.012.236	231.127	193.698	27.180.476	57.459.595
PASIVA	EUR	USD	CHF	Ost. Valute	RSD	Ukupno
1. Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	6.737.028	7.529	594	312	905.042	7.650.505
2. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	22.768.752	1.057.713	174.750	177.547	16.591.879	40.770.641
3. Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	177	177
4. Rezervisanja	14.488	581	-	-	460.965	476.034
5. Ostale obaveze	7.406	58	7	151	472.458	480.080
UKUPNO OBAVEZE	29.527.674	1.065.881	175.351	178.010	18.430.521	49.377.437
6. Kapital	-	-	-	-	8.082.158	8.082.158
UKUPNO PASIVA	29.527.674	1.065.881	175.351	178.010	26.512.679	57.459.595
NETO VANBILANS	709.167	51.695	(51.942)	0	(716.724)	-
OTVORENA POZICIJA	23.533	(1.950)	3.834	15.688	(48.909)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.1. Devizni rizik (nastavak)

Analiza osetljivosti

Upravljanje deviznim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha Banke u odnosu na različita scenarija promene kurseva valuta. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u deviznim kursovima na neto prihode Banke u toku jedne godine.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene deviznih kurseva u zavisnosti od otvorenih devizno osetljivih pozicija je prikazana u sledećoj tabeli:

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Scenario 1: +10%	Scenario 1: +20%	Scenario 1: +10%	Scenario 1: +20%
	u 000 RSD			
CAD	99	198	46	92
AUD	72	145	47	95
DKK	384	768	733	1,466
JPY	50	100	43	85
USD	5.403	10.806	(195)	(391)
GBP	2	4	379	758
NOK	149	297	54	109
CHF	61	123	384	767
SEK	350	700	265	531
HUF	-	-	-	-
EUR	60.537	121.074	2,356	4,712
Ukupan efekat	67.107	134.214	4,112	8,224

Analiza osetljivosti kapitala (ostali sveobuhvatni rezultat) na promene deviznih kurseva u zavisnosti od otvorenih devizno osetljivih pozicija je prikazana u sledećoj tabeli:

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%
	u 000 RSD			
Povećanje kursa				
EUR	11.958	23.916	11.476	22.952
Ukupan efekat	11.958	23.916	11.476	22.952
Smanjenje kursa				
EUR	(11.958)	(23.916)	(11.476)	(22.952)
Ukupan efekat	(11.958)	(23.916)	(11.476)	(22.952)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Banka prati, meri i upravlja različitim oblicima kamatnog rizika:

- Rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk),
- Rizikom krive prinosa (yield curve risk), kojem je izložena usled promene oblika krive prinosa,
- Baznim rizikom (basis risk), kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa različitim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,
- Rizikom opcija (optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).
- Rizikom kreditnog spreda (marže) koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata vrednovanja portfolija HOV usled promena kamatnih stopa prouzrokovanih kreditnim rejtingom.

Banka je uspostavila sistem upravljanja kamatnim rizikom, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu kamatnog rizika, definisan Politikom upravljanja kamatnim rizikom.

Na području upravljanja kamatnim rizikom Banka, u skladu sa svojim Rizičnim profilom, teži srednjem nivou prihvatanja rizika.

U cilju efikasnijeg upravljanja izloženosti kamatnom riziku Banka je uspostavila sistem limita po različitim valutama i vremenskim intervalima, a u skladu sa dospećem, odnosno vremenom ponovnog određivanja cena. Kontrolu ispunjenosti limita mesečno sprovodi Sektor za upravljanje rizicima. Služba trezora i ALM upravlja otvorenim kamatno osetljivim pozicijama, pojedinačno po značajnim valutama (RSD, EUR, CHF), i u ostalim valutama zbirno.

Kamatnim rizikom u Banci upravlja se primenom tri osnovne mere:

- NII (Net Interest Income) – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa na prihode od kamata u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)
- EVE pokazatelj (Economic Value of Equity) – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa na promenu ekonomske vrednosti kapitala u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)
- Credit spread risk pokazatelj – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa na vrednost portfolija HOV u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)

U toku 2019. godine pokazatelji kamatnog rizika su u okviru propisanih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.2. Kamatni rizik

Sektor za upravljanje rizicima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke o izloženosti Banke kamatnom riziku na redovnim sednicama.

Sledeće tabele analiziraju izloženost Banke kamatnom riziku na dan 31. decembar 2019. i na 31. decembar 2018. Knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza Banke je prikazana prema ranijem od dana promene kamatne stope ili datuma dospeća.

Naredna tabela prikazuje podatke na dan 31.12.2019. godine:

	u 000 RSD							
	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 – 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
AKTIVA	72.173.482	8.096.436	64.077.046	13.756.786	7.701.130	19.259.191	19.245.591	4.114.348
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	6.949.530	5.191.057	1.758.473	1.758.473	-	-	-	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz OCI	8.776.607	562.870	8.213.737	52.944	293.982	2.314.000	5.552.811	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	6.265.566	2.589	6.262.977	5.913.036	349.941	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	47.867.074	25.215	47.841.859	6.032.333	7.057.207	16.945.191	13.692.780	4.114.348
Nematerijalna imovina	327.215	327.215	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.142.756	1.142.756	-	-	-	-	-	-
Investicione nekretnine	118.672	118.672	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	4.975	4.975	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	247.009	247.009	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	474.078	474.078	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 - 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
PASIVA	72.173.482	10.545.496	61.627.986	29.485.035	8.381.139	19.650.399	4.081.943	29.470
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	11.298.219	33.312	11.264.907	3.020.089	1.991.567	6.253.251	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	48.991.520	401.172	48.590.348	26.464.946	6.389.572	11.624.417	4.081.943	29.470
Rezervisanja	430.587	430.587	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	1.052.149	1.052.149	-	-	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	1.772.731	-	1.772.731	-	-	1.772.731	-	-
Kapital	8.628.276	8.628.276	-	-	-	-	-	-
GAP	-	(2.449.060)	2.449.060	(15.728.249)	(680.009)	(391.208)	15.163.648	4.084.878

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

Naredna tabela prikazuje podatke na dan 31.12.2018. godine:

	u 000 RSD							
	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 - 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
AKTIVA	57.459.595	7.341.543	50.118.078	8.527.240	5.411.967	14.712.796	18.071.202	3.394.875
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	6.759.532	4.356.069	2.403.463	2.403.463	-	-	-	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz OCI	6.900.942	26	6.900.916	-	475.023	603.638	5.822.256	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	4.244.009	3.320	4.240.689	4.240.689	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	37.566.090	993.080	36.573.010	1.883.088	4.936.944	14.109.158	12.248.946	3.394.875
Nematerijalna imovina	286.994	286.994	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	563.011	563.011	-	-	-	-	-	-
Investicione nekretnine	262.988	262.988	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	15.262	15.262	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	311.355	311.355	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	549.412	549.412	-	-	-	-	-	-
	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 - 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
PASIVA	57.459.595	9.320.431	48.139.164	28.906.566	5.153.457	10.663.927	3.408.200	7.013
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	7.653.529	1.421	7.652.108	2.394.620	1.946.066	3.311.421	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	40.767.617	280.561	40.487.056	26.511.946	3.207.391	7.352.506	3.408.200	7.013
Rezervisanja	476.034	476.034	-	-	-	-	-	-
Tekuće poreske obaveze	177	177	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	480.080	480.080	-	-	-	-	-	-
Kapital	8.082.158	8.082.158	-	-	-	-	-	-
GAP	-	(1.978.914)	1.978.914	(20.379.327)	258.510	4.048.868	14.663.002	3.387.862

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.3. Analiza osetljivosti

Upravljanje kamatnim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha Banke u odnosu na različita scenarija promene kamatnih stopa. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama na neto prihode Banke u toku jedne godine.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene kamatnih stopa u zavisnosti od otvorenih kamatno osetljivih pozicija na dan 31.12.2019. godine je prikazana u sledećim tabelama:

u 000 RSD	Scenario 1: 50 bp	Scenario 2: 100 bp	u 000 RSD	Scenario 1: 50 bp	Scenario 2: 100 bp
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L	Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	16.668	33.219	RSD	-16.668	-33.219
EUR	36.975	42.139	EUR	-40.848	-81.696
CHF	0	0	CHF	0	0
USD	-1.056	-2.230	USD	1.056	2.230
OTH	0	352	OTH	0	0
Ukupan P/L efekat	52.586	73.480	Ukupan P/L efekat	-56.460	-112.685

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene kamatnih stopa u zavisnosti od otvorenih kamatno osetljivih pozicija na dan 31.12.2018. godine je prikazana u sledećim tabelama:

u 000 RSD	Scenario 1: 50 bp	Scenario 2: 100 bp	u 000 RSD	Scenario 1: 50 bp	Scenario 2: 100 bp
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L	Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	4.737	9.356	RSD	-4.737	-9.356
EUR	21.554	31.029	EUR	-24.397	-48.675
CHF	0	0	CHF	0	0
USD	-1.540	-3.079	USD	1.540	3.079
OTH	0	0	OTH	0	0
Ukupan P/L efekat	24.752	37.305	Ukupan P/L efekat	-27.594	-54.952

EVE (Economic Value of Equity) pokazatelj – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa na promenu ekonomske vrednosti bilansnih pozicija. Banka mesečno izračunava apsolutnu vrednost potencijalnih negativnih efekata koji bi proizašli usled pomeranja krive prinosa.

2019.	MINIMUM	PROSEK	MAKSIMUM
EVE u 000 EUR (uključena stabilnost depozita)	3.716	4.324	4.656
EVE % od osnovnog kapitala	5,60%	6,54%	7,06%

*Pregled obuhvata podatke od 30.06.2019. u skladu sa izmenom Metodologijom

2018.	MINIMUM	PROSEK	MAKSIMUM
EVE u 000 EUR (uključena stabilnost depozita)	4.033	4.118	4.112
EVE % od regulatornog kapitala	6,62%	7,20%	8,21%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizikom likvidnosti, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti, definisan Politikom upravljanja rizikom likvidnosti.

Tolerancija Banke za rizik likvidnosti je niska, tako da Banka putem konstantnog praćenja ročne usklađenosti/neusklađenosti potraživanja i obaveza i analizom očekivanih novčanih tokova održava adekvatan nivo likvidnosti, kako bi obezbedila dovoljno sredstava za izmirenje obaveza u svakom momentu.

U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti Banka je uspostavila Proces interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnosti (ILAAP). Na operativnom nivou opisuje se kako se u Banci odvija proces upravljanja rizikom likvidnosti uključujući dva glavna dela, koji se odnose na kvalitativne i kvantitativne elemente procesa. Kvalitativni elementi opisuju strategije, procedure, metodologije i uspostavljeni sistem limita koji se koristi u Banci u cilju upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Plan za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima je takođe predstavljen u kvalitativnom delu, kao i uloga Interne revizije. Kvantitativni aspekti ILAAP-a su direktno vezani za kvalitativne elemente uključujući uvid u ispunjenost interno propisanih limita, stres testove, gap analize, pokazatelje likvidnosti i ostale alate u cilju uspešne procene likvidne pozicije Banke

Banka meri i upravlja likvidnošću u tri faze:

- Operativna likvidnost koja se odnosi na izmirivanje obaveza u kraćim rokovima (do 30 dana)
- Strukturna likvidnost koja se odnosi na upravljanje rizikom likvidnosti na dugoročnijem nivou
- Likvidnost u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Ciljevi praćenja i upravljanja rizikom likvidnosti u Banci su:

- osiguranje dovoljnog nivoa likvidnih sredstava;
- minimiziranje troškova održavanja likvidnosti;
- optimizacija visine rezervi likvidnosti;
- osiguranje odgovarajućeg nivoa likvidnosti za različite situacije i scenarije stresa;
- predviđanje vanrednih situacija ili kriznih uslova i sprovođenje planova za vanredne situacije u slučaju vanrednih okolnosti;
- priprema dinamičkih projekcija likvidnosti uzimajući u obzir nekoliko scenarija novčanih tokova banke;
- priprema predloga za uspostavljanje dodatnih finansijskih sredstava kao kolaterala za izvore finansiranja.

Rizik likvidnosti i upravljanje sredstvima

Kako bi se adekvatno upravljalo ovim rizikom, Sektor za upravljanje rizicima je definisao Politiku upravljanja likvidnošću, a Sektor za trezor i ALM Pravilnik za upravljanje rizikom likvidnosti. Rukovodstvo je, osim primarnih depozita, obezbedilo različite izvore finansiranja i upravljanja sredstvima uzimajući u obzir svoje obaveze, kao i buduće tokove gotovine i likvidnost na dnevnom nivou.

Ova analiza uzima u obzir i procenu očekivanih tokova gotovine i raspoloživost visoko kvalitetnih kolaterala, koji se mogu koristiti kao obezbeđenje za pribavljanje dodatne likvidnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti

Banka je izložena dnevnim zahtevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava iz tekućih računa, depozita, povlačenja kredita. Kratkoročna neusklađenost odliva i priliva rešava se korišćenjem kratkoročnih instrumenata na međubankarskom tržištu, kao i instrumenata Narodne banke Srbije, dok se problem dugoročne neusklađenosti prevazilazi adekvatnim upravljanjem aktivom i pasivom, uzimajući u obzir i potrebe klijenata.

Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost dospeća i kamatnih stopa potraživanja i obaveza su fundamentalne za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno za banke da se ikada u potpunosti usaglase plasmani i izvori, obzirom da se poslovne transakcije različitog tipa vrše na neodređen period. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka. Dospeće sredstava i obaveza i mogućnost zamene, po prihvatljivim troškovima, kamatonosne obaveze po dospeću, predstavljaju važan faktor u proceni likvidnosti Banke i njenoj izloženosti promenama kamatnih stopa i deviznog podbilansa.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banka ostvaruje kroz redovna praćenja dinamike dospeća depozita i plasmana. Upravljanje likvidnošću u domaćoj valuti se razlikuje od upravljanja likvidnošću u stranim valutama. Rukovodstvo veruje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da se veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Nivo likvidnosti banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, uži pokazateljem likvidnosti Banke i pokazateljem pokrića likvidne aktive. Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom, zahteva da banke drže dovoljno visok nivo kvalitetnih rezervi likvidnosti (zaštitni sloj likvidnosti), koji će im omogućiti da pokriju neto odlive u stresu do 30 dana.

Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da:

1) pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 1,0 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan;

2) uži pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 0,7 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

3) pokazatelj pokrića likvidne aktive:

- iznosi najmanje 100%

Kritično nizak nivo likvidnosti banke predstavlja nivo likvidnosti kada je pokazatelj likvidnosti, uži pokazatelj likvidnost, odnosno pokazatelj pokrića likvidne aktive niži od jednog od napred navedenih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj
Kraj godine	1,71	1,53	1,74	1,42
Maksimalni	2,06	1,80	1,93	1,66
Minimalni	1,22	0,92	1,35	1,13
Prosečni pokazatelj	1,59	1,36	1,63	1,40

Prikaz kretanja pokazatelja pokrića likvidnom aktivom je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2019.	31.12.2018.
	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom
Kraj godine	195%	183%
Maksimalni	195%	212%
Minimalni	142%	141%

Pokazatelj dnevne likvidnosti, uži pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom u toku 2019. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

Upravljanje rezervama likvidnosti

Banka održava dovoljan nivo likvidnih rezervi u obliku gotovine i drugih visoko likvidnih nezaloženih sredstava koji se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka u cilju formiranja rezervi likvidnosti kupuje dužničke hartije od vrednosti visokog kvaliteta, pre svega državne hartije od vrednosti u skladu sa postojećim sistemom limita izloženosti prema državi na nivou NLB Grupe (CRD limiti). Banka samostalno formira rezerve likvidnosti imajući u vidu specifičnosti svojih bilansnih struktura kao i mogućnosti za korišćenje rezervi likvidnosti za finansiranje preko dostupnih instrumenata Narodne banke Srbije.

Ciljana struktura portfolia hartija od vrednosti, kao i plan za dostizanje ciljane strukture, godišnje se definišu tokom procesa planiranja (izrada godišnjeg budžeta Banke). Pri tome se vodi računa o usvojenim limitima otvorenih kamatno osetljivih pozicija. Plan investiranja u hartije od vrednosti treba da deluje u pravcu obezbeđenja dodatne likvidnosti u slučaju značajnih poremećaja na tržištu.

Minimalni i optimalni iznos rezervi likvidnosti utvrđuje se na osnovu metodologije koja se odnosi na stres testove rizika likvidnosti.

Ukoliko Banka ostvaruje optimalni nivo rezervi likvidnosti, može se zaključiti da ima stabilnu likvidnu poziciju.

U slučaju da Banka ne ostvaruje minimalni nivo rezervi likvidnosti, ona se suočava sa povećanim rizikom likvidnosti, što dovodi do potrebe za aktiviranjem Plana za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima.

U niže navedenoj tabeli prikazana je struktura likvidnih rezervi Banke:

	u 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Žiro račun i viškovi likvidnih sredstava	6.261.331	4.609.987
Devizna obavezna rezerva	3.283.471	2.927.565
Gotovina	1.902.378	1.427.307
Plasmani bankama	1.404.217	1.931.383
Portfolio HoV	8.748.838	6.900.942
Ukupno	21.600.234	17.797.184

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Založena likvidna sredstva

Na dan 31.12.2019. i 31.12.2018.godine Banka nije imala založenih likvidnih sredstva.

Analiza preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke

U niže navedenoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2019. godine po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća. Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorene nediskontovane novčane tokove.

31.12.2019.	u 000 RSD						
	bez dospeća 1	do 30 dana 2	od 31 do 90 dana 3	od 91 do 365 dana 4	od 1 do 5 godina 5	preko 5 godina 6	ukupno 7
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	6.949.530	-	-	-	-	6.949.530
Finansijska sredstva po fer vrednosti krzo ostali rezultat		52.944	305.546	2.414.504	6.001.793	1.820	8.776.607
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	-	6.265.566	-	-	-	-	6.265.566
Kredit i potraživanja od komitenata	-	2.995.053	3.977.806	15.801.676	26.197.723	6.421.443	55.393.701
Nemonetarna aktiva	2.314.705						2.314.705
UKUPNA AKTIVA	2.314.705	16.263.093	4.283.352	18.216.180	32.199.516	6.423.263	79.700.109
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	-	3.058.767	1.997.957	6.299.346	-	-	11.356.070
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	26.997.897	6.597.535	11.781.624	4.022.259	31.452	49.430.767
Rezervisanja	430.587	-	-	-	-	-	430.587
Subordinirane i ostale obaveze	359.151	404.949	532	125.804	161.713	1.772.731	2.824.880
KAPITAL	8.628.276	-	-	-	-	-	8.628.276
UKUPNA BILANSNA PASIVA	9.418.014	30.461.613	8.596.024	18.206.774	4.183.972	1.804.183	72.670.580
VANBILANS	-	1.185.650	1.849.726	6.887.042	6.161.303	2.251.637	18.335.358
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2019.	(7.103.309)	(14.198.520)	(4.312.672)	9.406	28.015.544	4.619.080	7.029.529

*Uključene buduće kamate

Prilikom utvrđivanja ročne neusklađenosti u vremenskom intervalu dospeća do jednog meseca, potrebno je imati u vidu činjenicu da je uključen celokupan iznos depozita po viđenju, a da Banka, na osnovu istorijskog kretanja a vista depozita, može primeniti stabilnost od 60% na depozite po viđenju. Kako bi osigurala likvidnost, Banka je u prethodnim godinama prikupila značajan iznos sekundarne likvidnosti, uglavnom državnih HoV koje Narodna banka Srbije prihvata kao adekvatno sredstvo obezbeđenja za korišćenje njenih finansijskih instrumenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Analiza preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke (nastavak)

U niže navedenoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2018. godine:

31.12.2018.	u 000 RSD						Ukupno
	bez dospeća	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	
	1	2	3	4	5	6	7
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	6.759.532	-	-	-	-	6.759.532
Finansijska sredstva po fer vrednosti krzo ostali rezultat	-	26	475.023	603.638	5.822.256	-	6.900.942
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	-	4.244.009	-	-	-	-	4.244.009
Kredit i potraživanja od komitenata	-	2.059.434	3.317.767	12.470.810	19.748.497	7.072.552	44.669.060
Nemonetarna aktiva	1.989.022	-	-	21.566	-	-	1.989.022
UKUPNA AKTIVA	1.989.022	13.063.001	3.792.790	13.074.448	25.570.753	7.072.552	64.562.565
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	-	2.396.059	1.956.684	3.332.771	-	-	7.685.514
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	26.734.846	3.263.974	7.466.215	3.560.250	70.711	41.095.996
Rezervisanja	476.034	-	-	-	-	-	476.034
Obaveze za poreze	-	-	-	177	-	-	177
Subordinirane i ostale obaveze	167.201	182.829	240	56.799	73.011	-	480.080
KAPITAL	8.082.158	-	-	-	-	-	8.082.158
UKUPNA BILANSNA PASIVA	8.725.393	29.313.734	5.220.898	10.855.962	3.633.261	70.711	57.819.959
VANBILANS	-	822.502	1.210.592	6.097.937	1.927.254	41.625	10.099.910
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2018.	(6.736.371)	(16.250.733)	(1.428.108)	2.218.486	21.937.492	7.001.841	6.745.605

*Uključene buduće kamate

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Analiza preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke (nastavak)

Finansijski derivati – novčani tokovi

	31.12.2019.						u 000 RSD
		do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
		1	2	3	4	5	6
FX derivati							
Forvardi							
- Odlivi							
- Prilivi			-	-	-	-	-
Svopovi							
- Odlivi			-	367.086	521.110	-	888.196
- Prilivi			-	367.215	524.593	-	891.808
Opcije							
- Odlivi			-	-	-	-	-
- Prilivi			-	-	-	-	-
Fjučersi							
- Odlivi			-	-	-	-	-
- Prilivi			-	-	-	-	-
IR derivati							
Svopovi							
- Odlivi			-	-	-	-	-
-			-	-	-	-	-
IR Forvardi							
- Odlivi			-	-	-	-	-
- Prilivi			-	-	-	-	-
Caps i floors							
- Odlivi			-	-	-	-	-
- Prilivi			-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Analiza preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke (nastavak)

	31.12.2018.						ukupno
		do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	
		1	2	3	4	5	6
FX derivati							
Forvardi							
- Odlivi							
- Prilivi							
Svopovi							
- Odlivi		51.942	835.164	-	-	-	887.106
- Prilivi		51.695	827.362	-	-	-	879.057
Opcije							
- Odlivi		-	-	-	-	-	-
- Prilivi		-	-	-	-	-	-
Fjučersi							
- Odlivi		-	-	-	-	-	-
- Prilivi		-	-	-	-	-	-
IR derivati							
Svopovi							
- Odlivi							
- Prilivi							
IR Forvardi							
- Odlivi							
- Prilivi							
Caps i floors							
- Odlivi							
- Prilivi							

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.4. Odmeravanje fer vrednosti

MSFI 13 definiše fer vrednosti kao cenu koja bi se dobila za prodaju imovine, ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Ovaj standard ne predstavlja značajnu promenu načina utvrđivanja fer vrednosti, već objašnjava proces utvrđivanja fer vrednosti kao i opšta pravila. Doslednost i uporedivost utvrđivanja fer vrednosti i obelodanjivanja u vezi sa fer vrednošću postižu se uvođenjem tzv. „hijerarhije fer vrednosti“. Ona kategorizuje inpute koji se koriste u proceni fer vrednosti u tri nivoa. Najviši prioritet daje se cenama sa aktivnog tržišta za identična sredstva ili obaveze, a najmanji neopservabilnim inputima (inputima koji se ne mogu neposredno uočiti na tržištima).

Primeri širokog delokruga MSFI 13

MSFI 5	<ul style="list-style-type: none"> Stalna sredstva i/ili grupe za otuđenje mere se po knjigovodstvenoj vrednosti ili fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje, u zavisnosti od toga koja je niža
MRS 16	<ul style="list-style-type: none"> Stavke koje se odmeravaju prema modelu revalorizacije (t.j. po fer vrednosti na datum revalorizacije umanjenoj za naknadnu ispravku vrednosti po osnovu amortizacije i obezvređenja)
MRS 32	<ul style="list-style-type: none"> Fer vrednost složenog instrumenta kao celine
MRS 39	<ul style="list-style-type: none"> Finansijska sredstva i obaveze mere se po fer vrednosti prilikom početnog priznavanja Finansijska sredstva i obaveze koji se mere po fer vrednosti na naredne datume izveštavanja Finansijska sredstva i obaveze koji se ne mere po fer vrednosti na naredne datume izveštavanja, ali se zahteva obelodanjivanje njihove fer vrednosti u skladu sa MSFI 7
MRS 40	<ul style="list-style-type: none"> Investicione nekretnine koje se mere primenom modela fer vrednosti Investicione nekretnine koje se mere primenom modela nabavne vrednosti – takođe je neophodna primena MSFI 13 jer MRS 40 zahteva obelodanjivanje fer vrednosti
Tumačenja	<ul style="list-style-type: none"> IFRIC 13 Program lojalnosti klijenata IFRIC 17 Raspodela nemonetarne imovine vlasnicima IFRIC 18 Prenos sredstava sa kupaca IFRIC 19 Namirivanje finansijskih obaveza instrumentima kapitala

Fer vrednost je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstva ili platila za prodaju obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Pri utvrđivanju fer vrednosti razmatraju se:

- računovodstvena jedinica mere: da li je pojedinačno sredstvo ili obaveza, grupa sredstava, grupa obaveza,
- tržište: merenje fer vrednosti na glavnom tržištu ili na najpovoljnijem tržištu,
- pretpostavke: utvrđivanje elemenata za korekciju cene zavisno od tržišta – glavno / najpovoljnije,
- ulazni podaci i tehnike vrednovanja: utvrđivanje podataka i najprikladnijih tehnika vrednovanja pri utvrđivanju fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.4. Odmeravanje fer vrednosti (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje sredstva i obaveze za 2019. godinu koje se, nakon početnog priznavanja, mere po fer vrednosti, kao i fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti:

Aktiva	KNJIGOVOD. VREDNOST	POŠTENA VREDNOST		
		Nivo I	Nivo II	Nivo III
FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU				
Ukupno krediti	48.368.908	-	-	51.042.256
Kredit i plasmani državi	149.516	-	-	149.516
Kredit i plasmani bankama	1.230	-	-	1.230
Kredit i plasmani finansijskim organizacijama	358.146	-	-	359.721
Kredit i plasmani fizičkim licima	18.640.165	-	-	19.894.903
Overdraft krediti	314.210	-	-	311.350
Stambeni krediti	4.104.820	-	-	4.648.741
Potrošački krediti	14.102.064	-	-	14.817.862
Ostali krediti	119.071	-	-	116.949
Kredit drugim klijentima	29.219.851	-	-	30.636.885
Kredit velikim preduzećima	3.000.740	-	-	3.055.833
Kredit malim i srednjim preduzećima	26.219.111	-	-	27.581.053
Finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti	9.142.288	52.944	9.089.344	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti	8.776.607	52.944	8.723.663	-
Investicione nekretnine	118.672	-	118.672	-
Stalna sredstva namenjena prodaji	247.009	-	247.009	-
FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU				
Depoziti banaka	8.785.294	-	-	8.785.293
Uzeti krediti od banaka	-	-	-	-
Depoziti klijenata	51.499.130	-	-	51.504.280
Subordinirane obaveze	1.772.731	-	-	1.772.731
UKUPNO DEPOZITI I UZETI KREDITI	62.057.155	-	-	62.062.304

U 2019. godini Banka nije imala transfere finansijskih instrumenata između nivoa procene poštene vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.4. Odmeravanje fer vrednosti (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje sredstva i obaveze za 2018. godinu koje se, nakon početnog priznavanja, mere po fer vrednosti, kao i fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti:

Aktiva	KNJIGOVOD. VREDNOST	POŠTENA VREDNOST		
		Nivo I	Nivo II	Nivo III
FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU				
Ukupno krediti	38.064.976	-	-	40.289.555
Kredit i plasmani državi	102.659	-	-	102.622
Kredit i plasmani bankama	311.014	-	-	311.028
Kredit i plasmani finansijskim organizacijama	106.745	-	-	107.412
Kredit i plasmani fizičkim licima	14.552.693	-	-	15.466.499
Overdraft krediti	282.917	-	-	274.876
Stambeni krediti	2.327.774	-	-	2.578.553
Potrošački krediti	11.807.985	-	-	12.480.974
Ostali krediti	134.017	-	-	132.096
Kredit drugim klijentima	22.991.865	-	-	24.301.994
Kredit velikim preduzećima	677.627	-	-	696.069
Kredit malim i srednjim preduzećima	22.314.238	-	-	23.605.925
Finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti	7.475.285	-	7.475.285	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz OCI	6.900.942	-	6.900.942	-
Investicione nekretnine	262.988	-	262.988	-
Stalna sredstva namenjena prodaji	311.355	-	311.355	-
FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU				
Depoziti banaka	6.564.105	-	-	6.564.038
Depoziti klijenata	41.797.837	-	-	41.797.746
Uzeti krediti od drugih klijenata	-	-	-	-
UKUPNO DEPOZITI I UZETI KREDITI	48.361.942	-	-	48.361.784

U 2018. godini Banka nije imala transfere finansijskih instrumenata između nivoa procene poštene vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.5. Operativni rizici

Operativni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Cilj upravljanja operativnim rizicima jeste da se ograniči obim potencijalnih gubitaka i verovatnoća njihove realizacije na nivo prihvatljiv za Banku sa aspekta finansijske štete i uticaja na ugled Banke.

Poreski i zakonski rizici se tretiraju u okviru operativnog rizika i predstavljaju rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza. Takođe, pravni rizik proizilazi i iz nepoštovanja dobre bankarske prakse i etičkih normi u poslovanju Banke.

Banka ima uspostavljen sistem upravljanja operativnim rizicima, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima definisanim Politikom upravljanja operativnim rizikom. Vlasnici operativnih rizika su organizacioni delovi u kojima nastaju operativni rizici i oni indentifikuju i upravljaju tim rizicima. Potrebno je redovno praćenje postojećih i prepoznavanje i prijavljivanje potencijalnih operativnih rizika, kao i aktivno upravljanje njima, putem utvrđenih mera za njihovo savlađivanje. Praćenje potencijalnih i realizovanih štetnih događaja se vrši centralizovano u okviru Sektor za upravljanje rizicima.

Uspostavljen je sistem praćenja događaja po osnovu operativnih rizika, kao i identifikacije i ocene operativnih rizika u cilju kvalitetnog upravljanja operativnim rizicima. Posebna pažnja se posvećuje aktuelnim štetnim događajima, kao i izveštavanju o potencijalnim događajima po osnovu operativnih rizika, u cilju, ne samo njihovog evidentiranja već i donošenja dodatnih mera kako bi se sprečila njihova realizacija u budućnosti i poboljšale interne kontrole.

Nakon sprovođenja dodatnih mera, nastavlja se sa strategijom aktivnog upravljanja operativnim rizikom, kroz uvođenje ključnih indikatora rizika (KIR) sa ciljem uspostavljanja znakova ranog upozorenja (EWS) da bi se efikasnije upravljalo operativnim rizicima. Na osnovu identifikacije i ocene operativnih rizika, Sektor za upravljanje rizicima jednom godišnje priprema Izveštaj o profilu operativnih rizika Banke. Operativnim rizicima visokog prioriteta se aktivno upravlja, uspostavljanjem dodatnih mera za njihovo savlađivanje. Istovremeno, poseban akcenat se stavlja na trenutno aktuelne rizike.

Definisana je gornja granica tolerancije prema operativnim rizicima i ukoliko dođe do njenog prekoračenja potrebno je implementirati dodatne kontrolne mere. U slučaju da dođe do prekoračenja kritične granice tolerancije, potrebno je doneti odluku o eventualnom povećanju internog kapitala za operativni rizik.

Nulta tolerancija je definisana na: Interne prevare, davanje informacija neovlašćenim licima, pranje novca i finansiranje terorizma, zloupotrebe na tržištu finansijskih instrumenata ostale štetne događaje koji su rezultat grubog kršenja i nepoštovanja kreditnih procedura npr slično postupanje zaposlenih u kreditnom procesu.

Komisija za operativne rizike je organ upravljanja operativnim rizicima na kojoj se razmatraju prijavljeni događaji po osnovu operativnih rizika (potencijalni i realizovani) kao i identifikovani rizici po procesima u Banci. Rizicima sa najvišim prioriteta se aktivno upravlja, donošenjem dodatnih mera u cilju smanjenja.

Banka je u cilju efikasnijeg upravljanja operativnim rizicima usvojila Planove kontinuiteta poslovanja, zajedno sa pripadajućim dokumentima. Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, izračunava kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.6. Ostali nefinansijski rizici

Politika upravljanja nefinansijskim rizicima u Banci uređuje područje identifikacije, merenja, praćenja i upravljanja nefinansijskim rizicima.

Posmatrano sa aspekta reputacionog rizika, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Banke, nezavisno da li za to postoji razlog ili ne.

Posmatrano sa aspekta rizika kapitala, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke usled neadekvatnog sastava kapitala u pogledu obima i načina poslovanja ili usled problema sa kojima se Banka suočava u slučaju potrebe za dodatnim kapitalom. Banka mora da obezbedi dovoljno kapitala za pokrivanje svih rizika koji proizilaze iz njenog poslovanja, odnosno iz njene poslovne strategije. Kapital je prvo merilo za ocenu solventnosti Banke, jer ona nastupa kada kapital nije dovoljan za pokrivanje gubitka po osnovu jednog ili više vrsta rizika, kojima je Banka izložena.

Posmatrano sa aspekta rizika profitabilnosti, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke, usled neadekvatne strukture i velike diverzifikacije prihoda ili usled nemogućnosti Banke da obezbedi stabilan nivo profitabilnosti u dužem vremenskom periodu.

Posmatrano sa aspekta strateškog rizika, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Banka posluje ili izostanka adekvatne reakcije Banke na te promene.

Nefinansijski rizici nisu uključeni u izračun kapitalnih zahteva u okviru Stuba 1, ali su takođe važni za Banku i u skladu sa tim adekvatno se razmatraju u procesu procene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP).

Obračun internog kapitalnog zahteva za nefinansijske rizike vrši se kvartalno. Ako se određeni rizik proceni kao značajan rizik, vrši se obračun internog kapitalnog zahteva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

5. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom.

Upravljanje kapitalom u NLB banci definisano je kroz Strategiju upravljanja kapitalom NLB banke a.d. Beograd i Politiku upravljanja kapitalom NLB banke a.d. Beograd.

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interese deponenata. Banka uvek mora da raspolaže dovoljnim obimom kapitala imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
  - da pokrije sve regulatorne zahteve,
  - da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke,
  - da omogući sprovođenje strateških ciljeva banke,
- Postizanje optimalne stope prinosa.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke.

Banka mora u svakom trenutku da raspolaže dovoljnim nivoom kapitala da pokrije sledeće regulatorne zahteve:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona,
- Zahteve stuba 1 (zahtevi za kapitalom propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala):
  - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne niži od 4,5%,
  - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne niži od 6%,
  - Pokazatelj adekvatnosti kapitala ne niži od 8%.
- Zahteve stuba 2 – dodatni regulatorni zahtevi za kapitalom (SREP proces)

Pored održavanja gore navedenih pokazatelja adekvatnosti kapitala, Banka je dužna da održava pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za zaštitnim slojevima kapitala u skladu sa zakonskom regulativom. NBS je propisala sledeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% ukupne rizične aktive banke, u skladu sa tačkom 424 Odluke o adekvatnosti kapitala banke;
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala koji utvrđuje NBS kvartalno i može da se kreće u rasponu od 2 – 2,5% rizične aktive u skladu sa tačkom 437. Odluke o adekvatnosti kapitala banaka. Svakog kvartala, Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja, NBS propisuje važeći iznos. Vrednost kontracikličnog zaštitnog sloja na dan 31.12.2019. godine iznosi 0%;
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik predstavlja iznos 3% deviznih i devizno indeksiranih plasmana Banke privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Ne izračunava se u slučaju da ukupni bančini devizni i devizno indeksirani plasmani čine manje od 10% svih plasmana privredi i stanovništvu Banke. Visina zaštitnog sloja kapitala propisana je Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik. Izraženo kroz rizičnu aktivu, zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik na dan 31.12.2019. godine iznosi 1,75% rizične aktive;
- Zaštitni sloj kapitala za sistemski značajne banke se kreće u rasponu od 0-2% rizične aktive. NBS jednom godišnje putem Odluke o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđuje sistemski značajne banke i stope zaštitnog sloja kapitala, koji su u obavezi da održavaju. Banka ne spada u grupu sistemski značajnih banaka i nema obavezu formiranja ovog zaštitnog sloja kapitala.

Kapital NLB banke a.d. Beograd na dan 31.12.2019. se sastoji od elemenata osnovnog akcijskog i dopunskog kapitala. Osnovni akcijski kapital čine uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, neraspoređena dobit iz ranijih godina, revalorizacione rezerve, ostali nerealizovani dobiti/gubici kao i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala. Dopunski kapital se u celosti sastoji od subordiniranog kredita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

5. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

U skladu sa zakonskom regulativom, NLB banka a.d. Beograd izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ispоруke – primenom standardizovanog pristupa,
- Tržišni rizik,
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora,
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti,
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembar 2019. i 2018. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	u 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Osnovni akcijski kapital		
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	6.236.128	6.236.128
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	1.344	1.344
Dobit ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	1.544.374	923.559
Revalorizacije rezerve i ostali nerealizovani dobici/gubici	308.730	251.743
Ostala nematerijalna imovina umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(327.215)	(286.994)
Bruto iznos potraživanja od fizičkog lica po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika viši od dozvoljenog	(7.963)	-
Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala banke	-	(685.295)
Ukupno osnovni akcijski kapital	7.755.397	6.440.484
Dodatni osnovni kapital		
Ukupno dodatni osnovni kapital	-	-
Ukupno osnovni kapital	7.755.397	6.440.484
Ukupno dopunski kapital	1.763.892	-
Ukupno kapital	9.519.289	6.440.484
Rizična aktiva		
Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka	42.462.925	33.362.258
Rizična aktiva po osnovu izloženosti rizika izmirenja/ispоруke (osim po osnovu slobodnih isporuka)	-	-
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	671.075	-
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	5.738.277	5.261.549
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	1.717	19
Rizična aktiva po osnovu prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja	-	-
Ukupna rizična aktiva	48.873.994	38.623.826
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	15,87%	16,67%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	19,48%	16,67%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

5. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

NLB banka a.d. Beograd je krajem 2019. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 19,48%. Tokom godine kapitalna adekvatnost povećana je za 2,80 p.p. kao rezultat jačanja kapitalne baze.

Značajna kreditna aktivnost u izveštajnom periodu rezultirala je rastom rizične aktive po osnovu kreditnog rizika od RSD 9.101 miliona. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 476,7 miliona. Na kraju 2019. godine, Banka je iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik u iznosu od 671,1 miliona s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila veća od 2% iznosa kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital Banke je povećan za RSD 3.078 miliona po osnovu povlačenja subordiniranog duga u maju 2019. godine, raspodelom dobiti ostvarene u 2018. godini u okviru osnovnog akcijskog kapitala kao i prestankom izdvajanja potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama kao odbitne stavke od kapitala.

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

a) Prihodi od kamata

	u 000 RSD	
	2019.	2018.
Depoziti kod Narodne banke Srbije	41.013	37.407
HOV Narodne banke Srbije - repo prodaja	9.078	10.961
Plasmani bankama i ostalim finansijskim organizacijama	4.405	6.451
Plasmani klijentima	576.103	483.932
Plasmani javnim preduzećima i državi	1.095	32.225
Plasmani preduzetnicima	46.497	39.956
Plasmani stanovništvu	2.101.556	1.855.021
HOV Rrepublike Srbije	362.011	271.713
UKUPNO PRIHODI OD KAMATA:	<u>3.141.758</u>	<u>2.737.666</u>

b) Rashodi od kamata

	u 000 RSD	
	2019.	2018.
Obaveze prema bankama i ostalim finansijskim organizacijama	52.615	6.603
Obaveze prema povezanim pravnim licima	50.655	3.155
Obaveze prema klijentima	167.885	128.062
Obaveze prema javnim preduzećima i državi	62.457	50.971
Obaveze prema preduzetnicima	5.628	4.557
Obaveze prema stanovništvu	264.289	165.291
Rashodi kamata po osnovu aktuarskog izračuna	965	425
Rashodi kamata po osnovu zakupa	6.842	-
HOV Rrepublike Srbije	88.559	40.626
UKUPNO RASHODI OD KAMATA:	<u>699.895</u>	<u>399.690</u>
NETO PRIHODI OD KAMATA:	<u>2.441.863</u>	<u>2.337.976</u>

Tokom 2019. godine Banka nije priznala prihode od kamata na bruto iznose obezvređenih plasmana od RSD 351.291 hiljada (2018: RSD 758.225 hiljada), a na osnovu procene da priliv ekonomskih koristi po ovim kamatama nije verovatan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

7. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

a) Prihodi od naknada i provizija

	2019.	u 000 RSD 2018.
Naknade za bankarske usluge	808.228	717.555
Naknade za izdate garancije i ostala jemstva	94.378	52.821
Naknade za poslovanje sa hartijama	332	561
Ostale naknade i provizije	7.773	13.010
UKUPNO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA:	910.711	783.947

b) Rashodi od naknada i provizija

	2019.	u 000 RSD 2018.
Naknade i provizije sa povezanim pravnim licima	18.793	10.028
Naknade za usluge platnog prometa u zemlji	21.674	23.797
Naknade za usluge platnog prometa u inostranstvu	11.637	11.286
Ostale naknade i provizije	128.956	123.136
UKUPNO RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA:	181.060	168.247
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA:	729.651	615.700

8. NETO DOBITAK / (GUBITAK) PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

	2019.	u 000 RSD 2018.
Rashodi po osnovu promene vrednosti ostalih derivata	(16.892)	(29.301)
Prihodi od promene vrednosti ostalih derivata	82.276	12.512
UKUPAN DOBITAK / GUBITAK	65.384	(16.789)

9. NETO DOBITAK / (GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	2019.	u 000 RSD 2018.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	22.166	-
UKUPAN DOBITAK / GUBITAK	22.166	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

10. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	2019.	u 000 RSD 2018.
Prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika	6.144.184	6.713.540
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	92.593	186.752
Ukupno	<u>6.236.777</u>	<u>6.900.292</u>
Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	(5.950.248)	(6.612.346)
Rashodi od negativnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	(215.438)	(221.555)
Ukupno	<u>(6.165.686)</u>	<u>(6.833.901)</u>
Neto prihod (rashod) na dan 31.decembra	<u>71.091</u>	<u>66.391</u>

11. NETO PRIHODI (RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2019.	u 000 RSD 2018.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(1.133.732)	(1.334.249)
Rashodi rezervisanja za vanbilanse pozicije	(132.490)	(101.032)
Rashodi indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(17.040)	(8.574)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(465)	(133)
RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI	<u>(1.283.727)</u>	<u>(1.443.988)</u>
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po amorizovanoj vrednosti	804.782	1.232.934
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilanse pozicije	126.320	112.682
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	13.245	7.070
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	84.013	251.883
PRIHODI PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI	<u>1.028.360</u>	<u>1.604.569</u>
UKUPNO NETO PRIHODI (RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI	<u>(255.367)</u>	<u>160.581</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

11. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE
VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

11.a KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKE VREDNOSTI

Ispravke vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti za godinu koja se završila 31. decembra 2019:

	u 000 RSD						
	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	Naplacena otpisana potraživanja	Ukupno
	napomena 18	napomena 21	napomena 22	napomena 28	napomena 32	napomena 11	
1. januara 2019. godine	2.588	2.390	1.028.812	74.506	39.445		1.147.741
Ispravke u toku godine	2.600	19.477	1.079.296	32.821	132.490		1.266.684
Ukidanje ispravki (prihod)	(2.694)	(17.276)	(765.579)	(19.233)	(126.320)	(84.013)	(1.015.115)
Kursne razlike	(8)	2	(1.957)	(177)	(125)		(2.265)
Prodaja potraživanja	-	-	(117.091)	(2.417)	-		(119.508)
Otpisi	-		(393.794)	(29.731)	-		(423.525)
Stanje na kraju godine	2.486	4.593	829.687	55.769	45.490	(84.013)	854.012

11.a KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKE VREDNOSTI

Ispravke vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode prikazane su u narednoj tabeli:

	u 000 RSD	
	31.12.2019	31.12.2018
Stanje na početku godine	34.221	-
Efekat MSFI9	-	32.753
Ispravke hartija od vrednosti u toku godine	17.040	8.574
Ukidanje ispravki hartija od vrednosti (prihod)	(13.245)	(7.070)
Kursne razlike	(89)	(36)
Otpisi	-	-
Stanje na kraju godine	37.927	34.221

Sva finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode za godinu koja se završila 31. decembra 2019. su sa aspekta nivoa obezvređenja kategorizovana u nivo II.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

12. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA
KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	2019.	u 000 RSD 2018.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	178.627	5.947
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(47.108)	-
UKUPNO DOBITAK	131.519	5.947

13. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2019.	u 000 RSD 2018.
Prihodi po osnovu refundacije troškova zarade	9.868	12.862
Prihodi od zakupnina	12.923	13.266
Prihodi od konsultantskih usluga	21.329	11.320
Prihodi od dividendi i učešća	-	101
Ostali prihodi	9.490	11.292
UKUPNO OSTALI POSLOVNI PRIHODI:	53.610	48.841

14. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2019.	u 000 RSD 2018.
Troškovi zarada	701.164	637.333
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	91.179	81.650
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	328.620	302.272
Ostali lični rashodi	20.721	20.493
Neto rashodi rezervisanja za zaposlene	24.117	1.765
UKUPNO:	1.165.801	1.043.513

15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2019.	u 000 RSD 2018.
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	93.839	79.699
Troškovi amortizacije nekretnina i opreme	78.122	65.362
Amortizacija sredstava uzetih u zakup_MSFI 16	135.562	-
UKUPNO:	307.523	145.061

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

16. OSTALI PRIHODI

	2019.	u 000 RSD 2018.
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	540	382
Dobici od prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja	32.806	2.625
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove	-	3.160
Prihodi od ukidanja ostalih rezervisanja	662	-
Ostali prihodi iz prethodnih obračunskih perioda	2.617	1.630
Naplaćene naknade, štete i penali	1.691	10.706
Viškovi	414	398
Ostali prihodi	<u>23.257</u>	<u>9.434</u>
UKUPNO OSTALI POSLOVNI PRIHODI:	<u>61.987</u>	<u>28.335</u>

Iskazane vrednosti na poziciji Ostali prihodi u 2019. godini obuhvataju prihodovanje priliva po ugašenim računima iz 2008. godine (RSD 8.823 hiljada), prihodovanje sredstava preventive primljenih od osiguravajućih kuća (RSD 4.122 hiljada), prihodovanje po osnovu evidentiranog manjka u blagajni prethodne godine a nakon donošenja sudskog rešenja o utvrđivanju krivice za nastali manjak (RSD 6.428 hiljada). Najznačajniji iznos iskazan na poziciji Ostalih prihoda iz 2018. godine u iznosu od RSD 7.085 hiljada odnosi se na prihodovanje formirane obaveze za plaćanje klijentu sa kojim je Banka bila u pregovoru za rešavanje sporne transakcije.

17. OSTALI RASHODI

	2019.	u 000 RSD 2018.
Troškovi materijala i energije	80.081	79.697
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja	146.296	110.890
Troškovi reklame i propagande	96.864	96.287
Troškovi zakupnina	60.469	192.368
Trošak poreza na dohodak građana po osnovu zakupa	2.391	2.754
Poštanski i troškovi elektronskih komunikacija	43.573	44.049
Izdaci za prevoz radnika	19.278	20.106
Sudske i administrativne takse	14.179	12.467
Troškovi reprezentacije	20.123	25.839
Troškovi premija osiguranja	215.464	168.074
Troškovi servisnih usluga	85.358	58.261
Troškovi sponzorstva i donatorstva	5.589	2.384
Indirektni porezi i doprinosi	21.698	25.100
Rashodi po osnovu prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja i stalnih sredstava namenjenih prodaji	25.885	7
Neproizvodne usluge i ostali nematerijalni troškovi (angažovanje drugih lica)	186.979	210.604
Drugi rashodi i troškovi poslovanja	224.838	69.475
Rashodi po popisu	158	54
Rashodi rezervisanja za sudske sporove	22.907	155.052
Rashodi ostalih dugoročnih rezervisanja za zaposlene	68.792	74.463
Rashodi ostalih dugoročnih rezervisanja	-	12.546
Rashodi po osnovu promene vrednosti imovine	21.338	75.909
UKUPNO OSTALI RASHODI:	<u>1.362.260</u>	<u>1.436.386</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018
Žiro račun		
a) u dinarima	1.758.473	2.403.463
Gotovina u blagajni		
a) u dinarima	734.210	821.318
b) u stranoj valuti	1.168.297	605.990
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	3.285.258	2.927.565
Ostala novčana sredstva		
b) u stranoj valuti	4.602	2.277
Razgraničena obračunata kamata od NBS za izdvojenu obaveznu rezervu		
a) u dinarima	1.176	1.507
Minus: Ispravka vrednosti gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(2.486)	(2.588)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI:	6.949.530	6.759.532

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije, predstavlja iznos sredstva koje su banke u obavezi da polože na račune koje je NBS propisala za ovu namenu, a predstavlja instrument monetarne politike kojim centralna banka obavezuje banke da deo svojih likvidnih sredstava drže kod centralne banke.

Na osnovu Odluke o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije dinarsku osnovicu za obračun obavezne rezerve čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu (uz izuzetke prema Odluci), osim dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom.

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir obračunate obavezne rezerve u dinarima po stopi od 5% na sredstva sa ročnošću do 2 godine i izdvajanje dela devizne obavezne rezerve u dinarima i to 38% na izvore ročnosti do 2 godine i 30% na izvore ročnosti preko 2 godine. Na dinarska sredstva sa ročnošću preko 2 godine ne izdvaja se obavezna rezerva, odnosno stopa izdvajanja je 0%.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene obavezne rezerve u visini obračunate obavezne rezerve.

Obavezna rezerva se obračunava i dostavlja Narodnoj banci Srbije 17. u mesecu i važi za obračunski period od 18. u mesecu do 17. u narednom mesecu. Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro-račun i na svoj RTGS-IPS račun.

Kamatna stopa na dinarska sredstva izdvojena na obaveznoj rezervi (do visine obračunate obavezne rezerve) iznosila je 2019. godine 0,75% na godišnjem nivou (2018. godina: 1,25%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

19. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
U dinarima		
Potraživanja po osnovu ostalih derivata u RSD	-	18
Obraveze po osnovu ostalih derivata u RSD	<u>(5.315)</u>	<u>(5.049)</u>
Neto fer vrednost derivata	<u>(5.315)</u>	<u>(5.031)</u>

20. HARTIJE OD VREDNOSTI

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u RSD	5.459.018	3.632.015
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u stranoj valuti	3.264.645	3.268.927
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u stranoj valuti	<u>52.944</u>	<u>-</u>
UKUPNO HARTIJE OD VREDNOSTI	<u>8.776.607</u>	<u>6.900.942</u>

a. Analiza prema vrsti finansijskih sredstava koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Dužničke hartije od vrednosti u RSD		
- državne obveznice	5.459.018	3.632.015
Dužničke hartije od vrednosti u stranoj valuti		
- državne obveznice	3.264.645	3.268.927
Hartije od vrednosti koje se mere kroz ostali rezultat	<u>8.723.663</u>	<u>6.900.942</u>

Portfolio hartija od vrednosti predstavljaju finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode. Ova finansijska imovina se drži u kontekstu poslovnog modela čiji je cilj postizanje sticanja ugovornih novčanih tokova i prodaja finansijskih sredstava, u skladu sa uslovima ugovora. Novčani tokovi se javljaju samo za otplatu glavnice i kamate na neplaćenu glavnice i nastupaju na određenim ugovorenim datumima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

20. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

b. Kretanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	u 000 RSD
1. januara prethodne godine	<u>6.718.238</u>
Povećanje (smanjenje) u toku godine	(67.079)
Neto prihod kamate	231.087
Promene fer vrednosti	26.188
Kursne razlike	<u>(7.492)</u>
Stanje na dan 31. decembra prethodne godine	<u>6.900.942</u>
Povećanje (smanjenje) u toku godine	1.497.370
Neto prihod kamate	273.452
Promene fer vrednosti	67.960
Kursne razlike	<u>(16.061)</u>
Stanje na dan 31. decembra tekuće godine	<u><u>8.723.663</u></u>

c. Promene na akumuliranoj ostaloj sveobuhvatnoj dobiti koja se odnosi na finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018
1. januara prethodne godine	<u>158.807</u>	<u>106.530</u>
Neto dobiti (gubici) zbog promene fer vrednosti	67.960	27.282
Dobici (gubici) po osnovu obezvređenja HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	3.706	34.221
Promene za odložene poreze	(10.750)	(9.226)
Neto stanje na dan 31. decembra tekuće godine	<u>219.723</u>	<u>158.807</u>
dužničke hartije	218.794	157.877
vlasničke hartije	930	930

d. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u stranoj valuti

Banka je na dan 31. decembra 2019. godine iskazala iznos od RSD 52.944 hiljada dinara po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Ove hartije su vlasničke akcije Mastercard-a stečene 2009. godine po osnovu punopravnog članstva. U momentu sticanja akcije su bile svrstane u klasu B, što predstavlja akcije kojima se ne trguje na otvorenom tržištu.

Banka je u 2019. godini donela odluku da navedene akcije proda, tako da je izvršena konverzija iz klase B u akcije klase A. Danom konverzije utvrđena je tržišna vrednost akcija na njujorškoj berzi (NYSE) u iznosu od RSD 52.944. Akcije su prodate u januaru naredne godine, pri čemu je ostvaren dobitak od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Banka je sprovedla usaglašavanje sa bankama i drugim finansijskim organizacijama i usaglasila se u potpunosti po svim poslatim zahtevima.

	31.12.2019.	31.12.2018.
Devizni računi		u 000 RSD
Centralna banka	4.991	5.017
Strane banke	1.270.256	872.724
Opozivi depoziti		
Centralna banka	4.500.000	2.200.000
Kreditni po transakcionim računima		
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju – društva za upravljanje penzijskim fondovima, društva za upravljanje investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	1.180	-
Kreditni za likvidnost		
Finansijski lizing	266.856	80.867
Osiguravajuća društva	28.373	18.484
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja, osim osiguranja i dobrovoljnih penzijskih fondova	58.026	-
Ostali krediti		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	1.223	1.049
Društva za osiguranje	1.212	5.665
Plasmani koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	-	-
Strane banke	133.128	747.519
Ostali plasmani u stranoj valuti		
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju – društva za upravljanje penzijskim fondovima, društva za upravljanje investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	4.704	4.728
Ostali nenamenski depoziti u stranoj valuti		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	-	310.168
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	223	215
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	11	11
U stranoj valuti	-	11
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	16	5
U stranoj valuti	2	139
Razgraničena potraživanja za ostale prihode obračunate po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	9	4
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(51)	(207)
BRUTO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA:	6.270.159	4.246.399
Minus: Ispravka vrednosti:	(4.593)	(2.390)
NETO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA:	6.265.566	4.244.009

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Gotovinski krediti		
Fizička lica	14.620.319	12.206.643
Potrošački krediti		
Fizička lica	29.736	18.555
Stambeni krediti		
Fizička lica	4.160.683	2.366.450
Investicioni krediti		
Javna preduzeća	54.222	12.056
Druga preduzeća	5.155.041	3.150.380
Poljoprivrednici	5.862.948	5.315.345
Preduzetnici	236.277	135.735
Drugi komitenti	5.322	67.514
Kreditni po transakcionim računima		
Javna preduzeća	2.817	1.963
Druga preduzeća	127.674	88.879
Fizička lica	330.736	292.846
Poljoprivrednici	12.011	2.710
Preduzetnici	24.454	19.525
Strana lica	36	21
Drugi komitenti	600	857
Kreditni za likvidnost		
Javna preduzeća	18.354	14.282
Druga preduzeća	13.546.225	10.447.112
Poljoprivrednici	3.056.810	2.425.298
Preduzetnici	722.730	689.071
Drugi komitenti	81.089	111.954
Ostali krediti		
Druga preduzeća	494.494	921.046
Fizička lica	121.994	139.441
Preduzetnici	4.948	17.083
Strana lica	-	31
Drugi komitenti	1.888	7.119
Ostali plasmani		
Fizička lica	6.293	73.704
Poljoprivrednici	-	2.076
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	28.111	26.970
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	2.962	2.373
U stranoj valuti	-	1
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	202.188	190.760
Razgraničena potraživanja za ostale prihode obračunate po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	399	247
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(214.600)	(153.145)
BRUTO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA:	48.696.761	38.594.902
Minus: Ispravka vrednosti:	(829.687)	(1.028.812)
NETO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA:	47.867.074	37.566.090

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Banka je, u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu, sprovela usaglasavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima na dan 30. novembra 2019. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Od ukupno 7.284 poslatih izvoda otvorenih stavki, nije bilo osporenih stanja.

Banka je tokom 2019. godine izvršila otpis dela potraživanja od pravnih lica sa 100% formiranom ispravkom vrednosti i izvršila prenos u vanbilansnu evidenciju, u iznosu od RSD 423.525 hiljada (31. decembra 2018: RSD 367.046 hiljada). Banka i dalje nastavlja sa aktivnostima na naplati otpisanih potraživanja.

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina obuhvata ulaganja u softvere i licence, od kojih se očekuje priliv u smislu ekonomske koristi u budućem periodu. Banka ima pravo da koristi softvere nakon isteka perioda na koji se odnosi pravo korišćenja.

			u 000 RSD
Nabavna vrednost	Licence	Softveri	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2018.godine	327.524	440.113	767.637
Povećanja u toku godine	18.446	95.402	113.848
Stanje na 31.12.2018. godine	345.970	535.515	881.485
Povećanja u toku godine	16.409	117.650	134.059
Stanje na dan 31.12.2019. godine	362.379	653.165	1.015.544
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 01.01.2018.godine	282.917	231.875	514.792
Amortizacija u toku godine	1.774	77.925	79.699
Stanje na 31.12.2018. godine	284.691	309.800	594.491
Amortizacija u toku godine	2.074	91.764	93.838
Stanje na dan 31.12.2019. godine	286.765	401.564	688.329
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2019. godine	75.614	251.601	327.215
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2018. godine	61.279	225.715	286.994

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Imovina uzeta u zakup_MSFI 16	Investicije u toku i ulaganja u tuđa osnovna sredstva	UKUPNO
Nabavna ili revalorizovana vrednost					
Stanje na dan 01.01.2018.godine	378.082	980.297	-	335.446	1.693.825
Korekcija po osnovu procene	(40.648)	-	-	-	(40.648)
Povećanja	-	-	-	73.862	73.862
Prenos sa investicija u toku	8.078	17.657	-	(25.735)	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(157.735)	-	-	(157.735)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(17.076)	-	-	-	(17.076)
Stanje na 31.12.2018. godine	328.436	840.219	-	383.573	1.552.228
Imovine uzeta u zakup u skladu sa MSFI 16 na dan 01.01.20219.	-	-	574.092	-	574.092
Korekcija po osnovu procene	(6.666)	-	-	-	(6.666)
Uvećanje po osnovu procene	-	-	-	-	-
Povećanja	816	11.384	108.768	109.497	230.465
Prenos sa investicija u toku	25.333	50.669	-	(76.002)	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(3.223)	-	-	(3.223)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(9.055)	-	-	(494)	(9.549)
Ostalo	-	-	-	(1.764)	(1.764)
Stanje na 31.12.2019. godine	338.864	899.049	682.860	414.810	2.335.583
Ispravka vrednosti					
Stanje na dan 01.01.2018.godine	839	818.408	-	262.803	1.082.050
Amortizacija	2.921	45.958	-	16.483	65.362
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(579)	-	-	-	(579)
Otuđenje i rashodovanje	-	(157.616)	-	-	(157.616)
Stanje na 31.12.2018. godine	3.181	706.750	-	279.286	989.217
Korekcija po osnovu procene	(6.666)	-	-	-	(6.666)
Amortizacija	15.014	45.218	135.562	17.890	213.684
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(201)	-	-	-	(201)
Otuđenje i rashodovanje	-	(3.207)	-	-	(3.207)
31.decembra 2019.	11.328	748.761	135.562	297.176	1.192.827
Sadašnja vrednost na dan 31.decembra 2019.	327.536	150.288	547.298	117.634	1.142.756
Sadašnja vrednost na dan 31.decembra 2018.	325.255	133.469	0	104.287	563.011

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka nema osnovna sredstva pod hipotekom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

25. INVESTICIONE NEKRETNINE

Banka kao investicione nekretnine klasifikuje nekretnine (zemljište ili objekat- ili deo objekta ili oboje), koje drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine, a ne za:

- korišćenje u poslovne ili administrativne svrhe, ili
- prodaju u redovnom toku poslovanja.

Ugovori o zakupu koje je Banka zaključila sa klijentima su namenjeni kratkoročnom ostvarenju dodatnih prihoda i ne utiču na Odluku Izvršnog i Upravnog odbora Banke o prodaji objekata.

Banka je tokom 2019. godine sprovedla redovne procene investicionih nekretnina u skladu sa računovodstvenom politikom Banke.

Pregled promena na investicionim nekretninama za 2019. i 2018. godinu:

Nabavna ili revalorizovana vrednost	u 000 RSD
Stanje na dan 01.01.2018.godine	<u>304.100</u>
Korekcija po osnovu procene	(16.040)
Povećanja	134
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	<u>5.792</u>
Stanje na 31.12.2018. godine	<u>293.986</u>
Korekcija po osnovu procene	(19.618)
Prenos sa sredstava namenjenih prodaji	64.840
Prodaja	<u>(212.491)</u>
Stanje na dan 31.12.2019. godine	<u><u>126.717</u></u>
Ispravka vrednosti	
Stanje na dan 01.01.2018.godine	<u>30.656</u>
Korekcija po osnovu procene	281
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	61
Stanje na 31.12.2018. godine	<u>30.998</u>
Korekcija po osnovu procene	251
Prodaja	<u>(23.204)</u>
Stanje na dan 31.12.2019. godine	<u><u>8.045</u></u>
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2019. godine	<u><u>118.672</u></u>
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2018. godine	<u><u>262.988</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

26. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, TEKUĆE PORESKE OBAVEZE I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

a) Komponente poreza na dobit

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Porez na dobit	-	(177)
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	4.792	368
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	(4.743)	(1.397)
Ukupno poreski prihod /(rashod) perioda	<u>49</u>	<u>(1.206)</u>

b) Usaglašavanje ukupnog poreskog rashoda

	31.12.2019.	31.12.2018.
Dobitak/Gubitak pre oporezivanja	<u>486.321</u>	<u>622.022</u>
Porez na dobit po stopi od 15%	72.948	93.303
Poreski efekti transakcija koje utiču na smanjenje poreske osnovice	(92.084)	(90.138)
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	30.513	46.201
Poreski efekat iskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka po osnovu kojih nisu priznata odložena poreska sredstva	(11.377)	(49.366)
Obracunati porez na dobit pravnih lica	-	-
Poreski rashod perioda po osnovu poreza na kapitalnu dobit	-	177
Dobitak od odloženih poreza	(4.792)	(368)
Gubitak od odloženih poreza	4.743	1.397
Ukupan tekući poreski rashod (prihod) perioda	<u>(49)</u>	<u>1.206</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

26. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, TEKUĆE PORESKE OBAVEZE I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE (nastavak)

c) odložena poreska sredstava i obaveze

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Odložena poreska sredstva	48.246	49.282
Odložene poreske obaveze	(43.271)	(34.020)
Neto odložena poreska sredstva / (obaveze):	<u>4.975</u>	<u>15.262</u>

d) Strukture i kretanje u okviru privremenih razlika

Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2019. i 2018. godine prikazano je u narednim tabelama:

2019. godina	Stanje 01. januara	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru bilansa stanja	Stanje 31.decembra
Odložena poreska sredstva				
a) po osnovu privremene oporezive razlike između knjigovodstvene i poreske vrednosti opreme i objekata	44.585	(4.743)	414	40.256
b) po osnovu rezervisanja za zaposlene	4.697	3.293		7.990
Ukupno odložena poreska sredstva	<u>49.282</u>	<u>(1.450)</u>	414	<u>48.246</u>
Odložene poreske obaveze				
a) po osnovu vrednovanja HOV	28.025		10.750	38.775
b) po osnovu promene računovodstvene politike	5.995	(1.499)		4.496
Ukupno odložene poreske obaveze	<u>34.020</u>	<u>(1.499)</u>	10.750	<u>43.271</u>
NETO EFEKTI:	<u>15.262</u>	49	(10.336)	<u>4.975</u>

2018. godina	Stanje 01. januara	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru bilansa stanja	Stanje 31.decembra
Odložena poreska sredstva				
a) po osnovu privremene oporezive razlike između knjigovodstvene i poreske vrednosti opreme i objekata	38.137	368	6080	44.585
b) po osnovu rezervisanja za zaposlene	6.094	(1.397)		4.697
Ukupno odložena poreska sredstva	<u>44.231</u>	<u>(1.029)</u>	6.080	<u>49.282</u>
Odložene poreske obaveze				
a) po osnovu vrednovanja HOV	18.799	-	9.226	28.025
b) po osnovu promene računovodstvene politike			5.995	5.995
Ukupno odložene poreske obaveze	<u>18.799</u>	-	15.221	<u>34.020</u>
NETO EFEKTI:	<u>25.432</u>	(1.029)	(9.141)	<u>15.262</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

26. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, TEKUĆE PORESKE OBAVEZE I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE (nastavak)

e) Nepriznata odložena poreska sredstva i poreski kredit

Na dan 31. decembra 2019. godine Banka nema neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Na dan 31. decembra 2018. godine Banka nije priznala odložena poreska sredstva u ukupnom iznosu od RSD 37.430 hiljada i to po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka za period od 2009. do 2013. godine.

Zakonom o porezu na dobit pravnih lica propisano je da se banci priznaje pravo na poreski kredit u iznosu od 2% preostalog duga utvrđenog u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima („Službeni glasnik RS“, broj 31/19). Ovaj poreski kredit se može koristiti u dva uzastopna poreska perioda, i to u iznosu od 50% tako obračunatog poreskog kredita. U slučaju da obveznik ne može da iskoristi poreski kredit na ovaj način propisan, neiskorišćeni iznos poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka zbog neizvesnosti postojanja dovoljnih iznosa budućih oporezivih dobitaka u odnosu na koje bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti.

Pregled prava na prenos neiskorišćenih poreskih kredita za koja nisu priznata odložena poreska sredstva i pregled poreskih kredita:

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Poreski kredit po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka		
Do 1 godine	-	249.535
Poreski kredit u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima		
Do 1 godine	2.039	-
Od 1 do 10 godina	2.039	-
Ukupno	4.078	249.535

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

27. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA IZ POSLOVANJA KOJE SE
OBUSTAVLJA

Banka klasifikuje stalna sredstva kao imovinu koja se drži za prodaju ako će se njena knjigovodstvena vrednost povratiti prevashodno prodajom, a ne daljim korišćenjem.

Sredstva stečena naplatom potraživanja i sredstva namenjena prodaji su u poslovnim knjigama Banke evidentirana u skladu sa Odlukama IO i Upravnog Odbora Banke.

Banka je ostvarila prihod od prodaje stalnih sredstava namenjenih prodaji u iznosu od 161 hiljada RSD (2018: 382 hiljade RSD).

a) Analiza po vrsti sredstava namenjenih prodaji

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Građevinski objekti namenjeni prodaji	<u>247.009</u>	<u>311.355</u>
Ukupno	<u>247.009</u>	<u>311.355</u>

b) Kretanje sredstava namenjenih prodaji

	u 000 RSD
Stanje na dan 01.01.2018.godine	<u>311.170</u>
Prodaja	(16.497)
Prenos sa građevinskih objekata banke	16.497
Dodana ulaganja u objekte	3.784
Obezvredenje	<u>(3.599)</u>
Stanje na 31.12.2018. godine	<u>311.355</u>
Prodaja	(8.503)
Prenos sa građevinskih objekata banke	8.854
Prenos na investicione nekretnine	(64.840)
Dodana ulaganja u objekte	493
Obezvredenje	<u>(350)</u>
Stanje na 31.12.2019. godine	<u>247.009</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

28. OSTALA SREDSTVA

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	88.012	245.730
Ostala sredstva - zalihe	178.003	147.308
Potraživanja iz kreditnog poslovanja od republičkih organa i organizacija	11.537	12.327
Dati avansi u dinarima	20.747	20.501
Zakupnine	1.358	2.071
Potraživanja iz operativnog poslovanja	118.534	129.655
Potraživanja od zaposlenih u dinarima	1.139	1.181
Potraživanja u obračunu u RSD	3.708	3.691
Potraživanja u obračunu u stranoj valuti	14	186
Razgraničeni ostali troškovi	4.882	8.448
Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	261	157
Ostale investicije u stranoj valuti - učešća u kapitalu	1.820	1.781
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava u RSD	2.021	1.051
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava u stranoj valuti	259	246
Ostala potraživanja u dinarima	195.457	168.221
Ostala potraživanja u stranoj valuti	9.210	11.939
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	17.892	1.241
BRUTO OSTALA SREDSTVA:	654.854	755.734
Minus: Ispravka vrednosti ostalih sredstava	(55.769)	(74.506)
Minus: Ispravka vrednosti zaliha	(125.007)	(131.834)
NETO OSTALA SREDSTVA:	474.078	549.394

Banka je tokom 2019. godine putem naplate potraživanja stekla sredstva u iznosu od RSD 1.379 hiljada (31. decembra 2018: RSD 11.830 hiljada).

Smanjenje vrednosti sredstava po osnovu procene vrednosti od strane nezavisnih ovlašćenih procenitelja iznosi RSD 1.119 hiljada (31. decembra 2018: RSD 51.268 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

29. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM
ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Transakcioni depoziti u RSD:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	48.339	48.360
Društva za osiguranje	80.149	91.768
Finansijski lizing	15.204	16.789
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja osim osiguranja i penzijskih fondova	910	2
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	68.804	58.561
Poverenički, investicioni i slični fondovi, osim novčanih fondova	10	10
Strane banke	32.732	19.117
Transakcioni depoziti u stranoj valuti:		
Društva za osiguranje	29.172	21.577
Finansijski lizing	18	1.036
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	1.547	1.497
Strane banke	912.782	1.381.440
Depoziti po osnovu datih kredita		
Finansijski lizing	137.352	50.469
Namenski depoziti u RSD:		
Društva za osiguranje	-	8.571
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	59	-
Ostali depoziti u RSD:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	1.100.022	22
Društva za osiguranje	554.000	88.000
Finansijski lizing	115.000	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	981.700	471.700
Ostali depoziti u stranoj valuti:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	40.179	339.485
Društva za osiguranje	187.008	177.292
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	157.810	38.059
Strane banke	5.585.658	4.727.784
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	1.000.000	-
Ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	33.178	5.943
U stranoj valuti	195.724	99.679
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	459	129
Obaveze po osnovu naknada i provizija		
U stranoj valuti	-	4
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	17.722	1.171
U stranoj valuti	2.651	2.040
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(5.285)	-
DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII:	11.292.904	7.650.505

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

30. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA KOMITENTIMA

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Transakcioni depoziti u dinarima:		
Javna preduzeća	798.299	1.347.819
Preduzeća	6.592.946	5.331.765
Stanovništvo	1.984.005	1.561.595
Preduzetnici	1.036.268	1.002.825
Poljoprivrednici	692.524	600.846
Javni sektor	161.902	350.505
Strana lica	94.491	65.988
Drugi komitenti	658.175	446.743
Transakcioni depoziti u stranoj valuti:		
Javna preduzeća	14.786	64.770
Preduzeća	2.372.238	2.845.995
Stanovništvo	4.505.094	3.639.898
Preduzetnici	147.960	120.352
Javni sektor	881	49.607
Strana lica	412.297	1.889.813
Drugi komitenti	71.735	54.040
Štedni depoziti u dinarima		
Stanovništvo	3.549.105	1.702.764
Strana lica	1.493	82.146
Štedni depoziti u stranoj valuti		
Stanovništvo	18.262.069	13.818.074
Strana lica	232.041	149.944
Depoziti po osnovu datih kredita u dinarima		
Javna preduzeća	-	18.000
Preduzeća	337.615	52.700
Stanovništvo	1.836	1.353
Preduzetnici	2.000	-
Depoziti po osnovu datih kredita u stranoj valuti		
Preduzeća	168.181	26.948
Stanovništvo	8.682	9.844
Namenski depoziti u dinarima:		
Javna preduzeća	25	25
Preduzeća	59.868	18.458
Stanovništvo	5.186	5.400
Preduzetnici	188	192
Javni sektor	18	523
Strana lica	2.353	2.356
Drugi komitenti	1.069	5.174
Namenski depoziti u stranoj valuti:		
Preduzeća	40.321	191.388
Stanovništvo	11.122	13.324
Preduzetnici	6	5
Javni sektor	7.536	-
Strana lica	366	402
Drugi komitenti	174	60
Ostali depoziti u dinarima:		
Javna preduzeća	100.000	48.500
Preduzeća	2.436.382	1.519.306
Stanovništvo	5.424	5.103
Preduzetnici	150.030	128.027
Javni sektor	46.082	176.019
Strana lica	1.208	1.236
Drugi komitenti	1.417.970	1.667.934
Ostali depoziti u stranoj valuti:		
Javna preduzeća	765.658	516.947
Preduzeća	1.401.456	312.624
Stanovništvo	140.256	138.456
Preduzetnici	551	553
Strana lica	4.544	13.291
Drugi komitenti	62.912	53.188

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

30. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA KOMITENTIMA (nastavak)

Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)

U dinarima	-	550.000
Ostale finansijske obaveze		
U stranoj valuti	1.061	1.064
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	5.663	7.471
U stranoj valuti	19	19
Obaveze po osnovu naknada i provizija na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze		
U dinarima	91	147
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	63.321	32.225
U stranoj valuti	154.037	126.913
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	-	(23)
DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA:		<u>40.770.641</u>

Depoziti po viđenju u dinarima, najvećim delom, predstavljaju stanja tekućih računa preduzeća, javnog sektora, drugih organizacija i stanovništva. Obračun i plaćanje kamate, kao i visina kamatnih stopa na ove depozite je regulisana Odlukom o kamatnim stopama NLB Banke za nebankarski sektor.

31. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
Subordinirane obaveze u stranoj valuti	1.763.892	-
Pasivna vremenska razgraničenja za obaveze po osnovu kamate i ostalih obračunatih rashoda na subordinirane obaveze u stranoj valuti	8.839	-
UKUPNO SUBORDINIRANE OBAVEZE:	<u>1.772.731</u>	<u>-</u>

Banka je primila subordinirani kredit u iznosu od EUR 15.000.000 od matične banke. Dospeće primljenog kredita je za 10 godina. Primljeni kredit ispunjava sve uslove za uključanje u dopunski kapital Banke (Tier 2) u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Sl. glasnik RS", br. 103/2016 i 103/2018).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

32. REZERVISANJA

	u 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
a) Rezervisanja za zaposlene	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
01. januara	118.897	97.698
Isplate	(59.981)	(48.845)
Aktuarski dobici	1.582	(6.609)
Povećanje rezervisanja za zaposlene u toku godine	93.875	76.653
UKUPNO REZERVISANJA ZA ZAPOSLENE:	<u>154.373</u>	<u>118.897</u>
b) Rezervisanja za sudske sporove	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
01. januara	304.994	433.259
Isplate	(97.329)	(280.157)
Povećanje rezervisanja u toku godine	22.907	155.052
Smanjenje rezervisanja u toku godine	-	(3.160)
UKUPNO REZERVISANJA ZA SUDSKE SPOROVE:	<u>230.572</u>	<u>304.994</u>
c) Rezervisanja za potencijane gubitke po preuzetim obavezama	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
01. januara	39.445	4.171
Povećanje na teret kapitala	-	46.944
Smanjenje rezervisanja za potencijalne gubitke po preuzetim i potencijalnim obavezama	(126.320)	(112.682)
Povećanje rezervisanja za potencijalne gubitke po preuzetim i potencijalnim obavezama	132.490	101.032
Kursne razlike	(124)	(20)
UKUPNO REZERVISANJA ZA POTENCIJALNE GUBITKE PO PREUZETIM I POTENCIJALNIM OBAVEZAMA:	<u>45.491</u>	<u>39.445</u>
d) Ostala rezervisanja	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
01. januara	12.698	1.366
Isplate	(11.885)	-
Povećanje rezervisanja u toku godine	-	12.547
Smanjenje rezervisanja u toku godine	(662)	(1.215)
UKUPNO OSTALA REZERVISANJA:	<u>151</u>	<u>12.698</u>
UKUPNO REZERVISANJA :	<u>430.587</u>	<u>476.034</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

33. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Obaveze po osnovu avansa primljenih u stranoj valuti	7.933	4.376
Obaveze po osnovu primljenih avansa u RSD	75	10
Obaveze po osnovu lizinga u skladu sa MSFI16	550.040	-
Obaveze prema dobavljačima	213.895	156.704
Obaveze u obračunu u RSD	223.101	237.276
Obaveze u obračunu u stranoj valuti	4.925	12.276
Obaveze za druge poreze i doprinose	2.626	2.305
Obaveze za porez na dodatu vrednost	815	1.827
Ostala pasivna vremenska razgraničenja u RSD	489	690
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u RSD	24.145	47.762
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u stranoj valuti	2	5
Ostale obaveze prema zaposlenima	578	345
Ostale obaveze prema zaposlenima u stranoj valuti	37	-
Razgraničeni ostali prihodi	21.199	10.303
Razgraničeni prihodi kamata	2.289	1.152
UKUPNO OSTALE OBAVEZE	1.052.149	475.031

Na dan 31. decembra 2019. godine ostale obaveze i obaveze u obračunu u dinarima predstavljaju kratkoročne obaveze iz operativnog poslovanja. Najveći deo ovih stavki predstavljaju obaveze po osnovu zakupa evidentiranih u skladu sa MSFI16, obaveze prema dobavljačima i obaveze u obračunu u RSD.

34. Lizing

Imovina sa pravom korišćenja je prikazana u Izveštaju o finansijskoj poziciji u aktivi u okviru pozicije „Nekretnine postrojenja i oprema“ i u pasivi u okviru pozicije „Ostale obaveze“.

			u 000 RSD
Sredstva	Poslovni prostor i parking	Vozila	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2019	529.367	44.725	574.092
Povećanje	108.768		108.768
Trošak amortizacije	(115.166)	(20.396)	(135.562)
Stanje na dan 31.12.2019	522.969	24.329	547.298
Obaveze	Poslovni prostor i parking	Vozila	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2019	529.367	44.725	574.092
Povećanje	108.768		108.768
Plaćanja	(123.548)	(19.203)	(142.751)
Kamata	6.427	415	6.842
Kursne razlike	2.966	123	3.089
Stanje na dan 31.12.2019	523.980	26.060	550.040

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

34. Lizing

U bilansu uspeha zakupi imaju uticaj na pozicije „Rashodi kamate“, „Troškovi amortizacije“, „Prihod (rashod) kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule“, „Ostali rashodi“, kao što je prikazano u tabeli ispod:

	<u>2019.</u>
Rashodi kamate	
Poslovni prostor i parking	6.427
Vozila	415
Ukupno rashodi kamata	<u>6.842</u>
Troškovi amortizacije	
Poslovni prostor i parking	115.166
Vozila	20.396
Ukupno troškovi amortizacije	<u>135.562</u>
Prihod (rashod) kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	(3.089)
Ostali rashodi	
Trosak PDVa imovine sa pravom korisćenja	29.548
Trošak poreza na dohodak građana po osnovu zakupa	1.997
Troškovi zakupa koji nisu predmet MSFI 16	31.315
Ukupno ostali rashodi	<u>62.860</u>
 Ukupno rashodi	 <u><u>202.175</u></u>

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupa koja se ne mogu otkazati na dan 31. decembra su kao što sledi:

	u 000 RSD <u>31.12.2019.</u>
Poslovni prostor	
do godinu dana	119.936
od jedne do pet godina	359.173
preko pet godina	45.060
Ukupno poslovni prostor	<u>524.169</u>
Vozila	
do godinu dana	20.241
od jedne do pet godina	5.630
preko pet godina	-
Ukupno vozila	<u>25.871</u>
 UKUPNO POSLOVNI PROSTOR I VOZILA	 <u><u>550.040</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

35. KAPITAL

Struktura kapitala Banke prikazana je u narednoj tabeli:

	u 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Akcijski kapital	6.236.128	6.236.128
Emisiona premija	1.344	1.344
Revalorizacione rezerve	85.571	87.918
Rezerve fer vrednosti	218.793	157.877
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja	4.366	5.948
Neraspoređena dobit iz prethodnih godina	1.595.705	972.127
Dobitak tekuće godine	486.369	620.816
Stanje na dan 31. decembra	<u>8.628.276</u>	<u>8.082.158</u>

Većinski vlasnik NLB banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2019. godine je NLB d.d. Ljubljana, sa učešćem od 99,99% (31. decembar 2018: 99,99%).

Skupština NLB banke a.d. Beograd je na svojoj 20. vanrednoj sednici koja je održana 18.12.2014. godine donela odluke o izdavanju običnih akcija XVI emisije, bez obaveze objavljivanja Prospekta radi povećanja osnovnog kapitala NLB banke a.d. Beograd. Banka je izdala XVI emisiju akcija u ukupnom obimu i iznosu od RSD 1.249.998 hiljada.

Skupština NLB banke a.d. Beograd je na svojoj 16. redovnoj sednici koja je održana 27.04.2017. godine donela odluke o izdavanju običnih akcija XVIII emisije, bez obaveze objavljivanja Prospekta radi povećanja osnovnog kapitala NLB banke a.d. Beograd. Banka je izdala XVIII emisiju akcija u ukupnom obimu i iznosu od RSD 1.228.000 hiljada.

Vrednost akcijskog kapitala, na dan 31. decembra 2019. godine se sastoji od 5.418.008 akcija nominalne vrednosti od RSD 1.151.

Vlasnička struktura akcionarskog kapitala Banke na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. je prikazana u sledećoj tabeli:

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	u 000 dinara	% učešća	u 000 dinara	% učešća
NLB Ljubljana	6.235.974	99,99	6.235.974	99,99
Ostali	154	0,01	154	0,01
	<u>6.236.128</u>	<u>100</u>	<u>6.236.128</u>	<u>100</u>

Struktura rezervi je data u sledećoj tabeli:

	u 000 RSD	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Po osnovu promene vrednosti nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	84.641	86.988
Po osnovu promene vrednosti HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	180.866	123.656
Po osnovu obezvređenja HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	37.927	34.221
Po osnovu promene vrednostu učešća u kapitalu koji se vrednuje po fer vrednosti kroz ostali rezultat	930	930
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja u skladu sa MRS 19	4.366	5.948
UKUPNO REZERVE:	<u>308.730</u>	<u>251.743</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

35. KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala i pokazatelji poslovanja

Banka je dužna da iznos kapitala (pokazatelj adekvatnosti kapitala) održava na propisanom nivou, radi stabilnog i sigurnog poslovanja u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Odlukom o upravljanju rizicima utvrđeni su kriterijumi za identifikovanje, merenje i procenu rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U skladu sa navedenim, u narednom prikazu dati su propisani i ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembar 2019. godine:

Pokazatelji poslovanja	Propisana vrednost	Ostvarena vrednost
1. Pokazatelj adekvatnosti kapitala	min. 8%	19,48%
2. Ulaganja banke	maks. 60%	13,27%
3. Izloženost prema licima povezanim sa bankom	maks. 25%	10,04%
4. Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	10,04%
5. Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti:		
- u mesecu oktobru	min. 1,00	1,71
- u mesecu novembru	min. 1,00	1,63
- u mesecu decembru	min. 1,00	1,75
6. Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	7,04%

Na dan 31. decembra 2019. godine, Banka ispunjava sve zakonom propisane pokazatelje poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

36. VANBILANSNE POZICIJE, PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

a) Preuzete buduće obaveze

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Plative garancije		
a) u dinarima	1.717.011	1.184.136
b) u stranoj valuti	614.259	469.635
Činidbene garancije		
a) u dinarima	7.844.288	3.419.526
b) u stranoj valuti	73.670	59.009
Ukupno date garancije	<u>10.249.228</u>	<u>5.132.306</u>
Preuzete neopozive obaveze po osnovu kredita	8.019.232	4.756.344
Dokumentarni neopozivi akreditivi	66.897	208.761
UKUPNO GARANCIJE I PREUZETE NEOPOZIVE OBAVEZE:	<u>18.335.357</u>	<u>10.097.411</u>
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	<u>(45.490)</u>	<u>(39.445)</u>
Ukupno	<u>18.289.867</u>	<u>10.057.966</u>

Na dan 31. decembra 2019. godine, za garancije i ostale preuzete i potencijalne obaveze Banka ima izdvojena rezervisanja opisana u okviru Napomene 32(c).

Prihodi od naknada od svih izdatih garancija u 2019. iznose 94.378 hiljada RSD (2018 : RSD 52.821 hiljada).

Analiza derivativnih finansijskih instrumenata za trgovanje po nominalnim iznosima

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Vanbilansna aktiva		
Swap ugovori u stranoj valuti	891.808	879.057
Swap ugovori u RSD	-	-
	<u>891.808</u>	<u>879.057</u>
Vanbilansne obaveze		
Swap ugovori u stranoj valuti	888.196	51.942
Swap ugovori u RSD	-	835.164
	<u>888.196</u>	<u>887.106</u>

a) Sudski sporovi

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Na dan 31. decembra 2019. godine Banka vodi 3.480 sporova (31. decembar 2018: 3.272) radi naplate svojih potraživanja u kojima najveća vrednost pojedinačnog potraživanja iznosi RSD 184.647 hiljada (31. decembar 2018: RSD 1.473.708 hiljada).

Protiv Banke se vodi 290 sporova (31. decembar 2018: 143), čija je ukupna nominalna vrednost RSD 2.952.046 hiljada (31. decembar 2018: RSD 3.535.095 hiljada).

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 32(b) uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2019. Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke, koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 230.573 hiljada (31. decembar 2018: RSD 304.994 hiljada). Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, a iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

37. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Povezana lica Banke uključuju matičnu banku, druga pravna lica koja su članovi NLB grupe, kao i ključno rukovodstvo Banke. Banka je imala sledeća potraživanja, obaveze, prihode i rashode sa povezanim licima.

	<u>31.12.2019.</u>	<u>u 000 RSD</u> <u>31.12.2018.</u>
BILANS STANJA		
AKTIVA		
Kredit i potraživanja:		
NLB d.d. Ljubljana	688.704	1.113.885
NLB Banka a.d. Banja Luka	10.346	14.180
NLB Banka a.d. Skopje	7.781	9.542
NLB Banka a.d. Sarajevo	7.128	2.740
NLB Banka a.d. Podgorica	9.256	691
NLB Srbija d.o.o. Beograd	1	1
REAM d.o.o., Beograd	-	2
Potraživanja po osnovu derivata:		
NLB d.d. Ljubljana	-	18
Nekretnine, postrojenja i oprema:		
NLB Srbija d.o.o. Beograd	447.149	-
Ostala sredstva:		
NLB d.d. Ljubljana	11.709	7.108
NLB Banka a.d. Banja Luka	3.318	606
NLB Banka a.d. Skopje	2.665	2.863
NLB Banka a.d. Sarajevo	4.295	-
NLB Banka a.d. Podgorica	2.665	570
NLB Srbija d.o.o. Beograd	17.865	17.385
NLB Banka sh.a., Pristina	1.804	-
REAM d.o.o., Beograd	-	5
	<u>1.214.686</u>	<u>1.169.596</u>
PASIVA		
Depoziti i ostale obaveze:		
NLB d.d. Ljubljana	5.847.892	4.862.585
NLB Banka a.d. Banja Luka	273.656	497.066
NLB Banka a.d. Skopje	36.384	27.382
NLB Banka a.d. Sarajevo	375.518	742.043
NLB Banka a.d. Podgorica	4.166	486
NLB InterFinanz d.o.o., Beograd	790	16
NLB Interfinanz Ciri A.G.	1.469	2.118
NLB Leasing d.o.o., Beograd	660.956	626.276
NLB Srbija d.o.o. Beograd	206.232	506.551
REAM d.o.o., Beograd	96.747	216.867
SPV 2 d.o.o., Beograd	2.789	8.851
Obaveze po osnovu derivata:		
NLB d.d. Ljubljana	5.315	183
Rezervisanja		
NLB d.d. Ljubljana	106	-
Subordinirane obaveze		
NLB d.d. Ljubljana	1.772.731	-
Ostale obaveze		
NLB d.d. Ljubljana	54	-
NLB Leasing d.o.o., Beograd	-	-
NLB Srbija d.o.o. Beograd	305.223	1.884
REAM d.o.o., Beograd	439	-
	<u>9.590.467</u>	<u>7.492.308</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

37. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

	2019.	u 000 RSD 2018.
BILANS USPEHA		
PRIHODI		
Prihodi od kamata:		
NLB d.d. Ljubljana	1.476	1.603
Prihodi od naknada:		
NLB d.d. Ljubljana	1.166	1.144
NLB Banka a.d. Banja Luka	551	473
NLB Banka a.d. Skopje	906	955
NLB Banka a.d. Podgorica	1.770	1.760
NLB InterFinanz d.o.o., Beograd	17	19
NLB Interfinanz Ciri A.G.	164	110
NLB Leasing d.o.o., Beograd	62	47
NLB Srbija d.o.o. Beograd	390	246
REAM d.o.o., Beograd	141	86
SPV 2 d.o.o., Beograd	9	8
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata:		
NLB d.d. Ljubljana	14.795	12.187
Ostali poslovni prihodi:		
NLB d.d. Ljubljana	20.896	18.746
NLB Banka a.d. Banja Luka	881	606
NLB Banka AD Skopje	2.840	2.865
NLB Banka d.d. Sarajevo	881	606
NLB Banka a.d. Podgorica	2.857	570
NLB Srbija d.o.o. Beograd	-	378
NLB Banka sh.a., Pristina	2.857	-
	<u>52.659</u>	<u>33.763</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

37. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

BILANS USPEHA (nastavak)	2019.	2018.
RASHODI		
Rashodi kamata:		
NLB d.d. Ljubljana	50.458	2.940
NLB InterFinanz d.o.o., Beograd	2	3
NLB Leasing d.o.o., Beograd	14.891	12.009
NLB Srbija d.o.o. Beograd	3.882	119
REAM d.o.o., Beograd	89	445
SPV 2 d.o.o., Beograd	1	1
Rashodi naknada:		
NLB d.d. Ljubljana	7.016	5.042
NLB Banka a.d. Banja Luka	2.017	1.979
NLB Banka a.d. Skopje	4	4
NLB Banka a.d. Sarajevo	2	-
NLB Banka a.d. Podgorica	2	5
Troškovi amortizacije		
NLB Srbija d.o.o. Beograd	72.131	-
Ostali rashodi:		
NLB d.d. Ljubljana	2.114	2.589
NLB Srbija doo Beograd	-	71.428
REAM d.o.o. Beograd - Novi Beograd	1.635	933
	<u>154.244</u>	<u>97.497</u>

38. NAKNADE KLJUČNOM OSOBLJU

	2019.	u 000 RSD 2018.
Troškovi plata i druge naknade	<u>186.777</u>	<u>165.258</u>
	<u>186.777</u>	<u>165.258</u>

Ključno osoblje Banke čine članovi Izvršnog odbora i izvršni direktori sektora.

39. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u izveštaju o tokovima gotovine uključuju:

	31.12.2019.	u 000 RSD 31.12.2018.
Žiro račun	<u>1.758.473</u>	<u>2.403.463</u>
Gotovina u blagajni	734.210	821.318
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	1.168.297	605.990
Devizni računi kod banaka	1.275.247	877.740
Ostala novčana sredstva	<u>4.602</u>	<u>2.277</u>
Gotovina na kraju perioda	<u>4.940.829</u>	<u>4.710.788</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019. GODINE

40. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta primenjeni za preračun pozicija bilansa stanja u dinare na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. godine za pojedine glavne valute su:

	<u>31.12.2019.</u>	<u>31.12.2018.</u>
EUR	117,5928	118,1946
USD	104,9186	103,3893

41. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo značajnijih događaja nakon datuma bilansa stanja koje bi bilo neophodno obelodaniti u finansijskim izveštajima.

Beograd, 17. mart 2020. godine

Ivana Kappenmann
Izvršni direktor službe za
finansijsko računovodstvo i
kontroling

Vlastimir Vuković
Član Izvršnog odbora nadležan
za biznis segment

Branko Greganović
Predsednik Izvršnog odbora

Godišnji
izveštaj
2019

NLB Banka
Beograd

Godišnji izveštaj 2019

NLB Banka Beograd

Sadržaj

O nama	7
Reč menadžmenta	8
Društveno odgovorno poslovanje	11
Opšti uslovi poslovanja u 2018. godini	15
Makroekonomsko okruženje	15
Bankarski sektor	16
Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji	18
Bilans stanja	19
Bilans uspeha	20
Poslovne aktivnosti banke	22
Poslovanje sa stanovništvom	22
Poslovanje sa pravnim licima	23
Poslovanje sa poljoprivredom	24
Treasury i ALM	26
Strategija planiranog poslovanja banke	29
Upravljanje rizicima	31
Kreditni rizik	31
Devizni rizik	31
Kamatni rizik	32
Tržišni rizik	32
Rizik likvidnosti	33
Operativni rizik	36
Upravljanje kapitalom	39
Događaji nakon dana bilansa	40
Organizaciona struktura banke	43
Ljudski resursi	45
Ogranci banke	47

O nama

NLB Banka Beograd je deo jedine međunarodne bankarske grupacije sa sedištem u Jugoistočnoj Evropi, NLB Grupe, koja je fokusirana isključivo na ovaj region, što doprinosi jedinstvenom razumevanju lokalnog okruženja i ljudi.

U Srbiji, poslujemo kroz mrežu prodajnih timova i prodajnih mesta, uključujući i 28 ekspozitura u svim delovima Srbije i, nudeći svojim klijentima, fizičkim i pravnim licima, jednostavna i lako dostupna rešenja, pomažemo im da kreiraju uspešne lične, poslovne priče – lokalno, regionalno i globalno. Poznavanje jezika, kulture i običaja ljudi u ovom regionu omogućava nam da na najbolji način obezbedimo podršku i adekvatne savete klijentima, pomažući im da bolje upravljaju svojim finansijama i pripreme se za sve što dolazi.

Ali mi smo i više od toga. Istinski nam je stalo do ovog regiona i trudimo se da uzvratimo zajednicama u kojima poslujemo. Realizujemo veliki broj aktivnosti u domenu društvene odgovornosti. Ulažemo u očuvanje životne sredine, kulturu, zdravlje, obrazovanje, dajemo podršku ranjivim kategorijama jer, pored uspešnog poslovanja i dobrih poslovnih rezultata, želimo da aktivno učestvujemo u kreiranju i oblikovanju boljeg života i budućnosti za sve ljude koji ovde žive.

Za nas, ovaj region nije samo tačka na mapi. Ovde je naš dom.

Reč menadžmenta

Branko Greganović

predsednik Izvršnog odbora NLB Banke

Kada se osvrnemo na prošlu godinu, za sve nas u NLB Grupi je svakako najznačajniji trenutak – završetak procesa privatizacije u junu 2019. godine.

Nakon prve faze privatizacije 65% vlasništva matične banke u Sloveniji prodajom akcija na berzama u Londonu i Ljubljani, u novembru 2018, Vlada Republike Slovenije je u junu prošle godine realizovala prodaju dodatnih 10 posto akcijskog kapitala umanjeno za jednu akciju. Na taj način su u vlasničku strukturu NLB Grupe ušli ugledni međunarodni institucionalni investitori, a NLB je osigurala stabilnost svoje vlasničke strukture koja joj obezbeđuje konkurentnost i dalji razvoj na svim tržištima na kojima smo prisutni. Na toj osnovi, nastavljamo da gradimo poverenje svojih klijenata iz celog regiona, iznalazeći najbolja rešenja kojima želimo da brzo i jednostavno odgovorimo na njihova očekivanja i tako ih podržimo u ostvarivanju njihovih ličnih i poslovnih ciljeva.

NLB Grupa je u 2019. godini nastavila trend profitabilnog rasta, kome su do-prinele sve članice grupe, uključujući i NLB Banku Beograd koja je prošle godine ostvarila dobit od 4,1 miliona evra. Ono što je najznačajnije je da smo u 2019. godini ponovo ostvarili zaista značajan rast kredita srpskim građanima i preduzećima – bankarsko tržište je tokom godine raslo za 8,4 posto, dok je naš portfolio novoodobrenih kredita povećan za 29 posto, što znači da smo privredu i građane Srbije prošle godine podržali sa blizu 400 miliona evra kredita. Na podršku u realizaciji njihovih ličnih i poslovnih planova, naši klijenti su uzvratili daljim jačanjem poverenja, čemu u prilog govori i rast depozita klijenata od 24 posto. NLB Banka uvek želi da opravda poverenje svojih klijenata i da bude spremna da odgovori na njihove potrebe, zato smo i u 2019. godini, neprestano osluškujući tržište, nastavili da unapređujemo svoje proizvode i usluge, kao i kanale komunikacije, posebno one digitalne koji se i u Srbiji razvijaju ubrzanim tempom.

Platne kartice su dobar primer razvoja tržišta. Prošle godine smo osvežili i unapredili svoju kartičnu ponudu, omogućavajući svojim klijentima da brže i jednostavnije realizuju svoja plaćanja. Korisnicima kartica je na primer jako bitno da su kartice beskontaktno, odnosno da mogu da plaćaju bez ubacivanja kartice u čitač na prodajnom mestu, kao i da se kartice mogu koristiti za plaćanje preko interneta. Unapredili smo i rad Kontakt centra, kako bi naši klijenti u svakom trenutku mogli da dobiju adekvatan odgovor na sva svoja pitanja brzo, jednostavno, jednim pozivom, mailom ili putem živog četa na našoj internet i mobilnoj prezentaciji, a sve to predstavlja osnovu na kojoj gradimo dalja unapređenja.

U svemu nam pomaže još jedno tehnološko rešenje – naša platforma za upravljanje odnosima sa klijentima koju smo pokrenuli

u 2018, a već 2019. se pokazala kao moćan alat u upravljanju odnosima sa klijentima. Naši klijenti naravno ne mogu da poznaju tehnološka rešenja koja koristimo, ali nam naši rezultati daju nadu da su primetili da smo u poslednje dve godine poznavanje potreba svojih klijenata podigli na viši nivo, da smo efikasniji u prepoznavanju očekivanja onih koji su se opredelili za NLB Banku Beograd i da smo u situaciji da im ponudimo prava rešenja tamo gde su im potrebna i tada kada su im potrebna. Uz primenu modernih tehnoloških rešenja, nastavljamo i da jačamo savetodavnu vrednost naših zaposlenih koji svoje znanje i iskustvo svaki dan stavljaju na raspolaganje našim klijentima, brinući o njihovim finansijama u svakoj životnoj i poslovnoj situaciji.

Sve u svemu, svesni smo da klijenti od nas traže sve više, da žele da budemo uz njih u svim izazovima sa kojima se susreću, privatno i poslovno, i to tamo gde oni žele da provode svoje vreme i onda kada oni to žele. Svakodnevno smo zaista posvećeni tome da pratimo njihova očekivanja i odgovorimo na njihove potrebe.

Kao članica grupacije NLB koja je usredsređena na ovaj region koji je naš dom i koja se pre svega trudi da da što veći doprinos kvalitetu života svih građana u ovom regionu, i u 2019. godini nastavili smo da ulažemo u društvenu zajednicu, dajući svoju volontersku i novčanu podršku osetljivim društvenim grupama, kulturi, umetnosti, obrazovanju i zaštiti životne sredine. Posebno smo ponosni na podršku razvoju organske proizvodnje kroz NLB Organic projekat koji je i ove godine okupio rekordni broj učesnika, kao i NLB Galeriju kojom smo podržali mlade slikarske talente iz naše zemlje.

Mnogo toga smo postigli tokom 2019. godine na šta možemo da budemo ponosni, a sve to ne bi bilo moguće bez posvećenosti i velikog truda naših zaposlenih, na čemu sam im beskrajno zahvalan. Sa takvim timom, verujem da smo zaista spremni da svoje klijente podržimo u svemu što dolazi.

Archibald Kremser

predsednik Upravnog odbora NLB Banke

Kada se osvrenem na prošlu godinu, sa velikim zadovoljstvom mogu da kažem da je ona bila dobra godina za celu NLB Grupu jer smo u njoj nastavili trend profitabilnog poslovanja na svim tržištima na kojima poslujemo. Kao predsednik Upravnog odbora NLB Banke Beograd, posebno bih istakao strateški značaj srpskog tržišta, kao najvećeg tržišta na kome poslujemo, i prednosti stabilne ekonomije, niske inflacije, opadajućeg nivoa javnog duga, oporavka na tržištu rada i stabilne izgleda za ovo tržište u narednom periodu.

NLB Banka Beograd je u prethodnoj godini ostvarila profit od 4,14 miliona evra nastavljajući pozitivan trend iz prethodnog perioda, što je rezultiralo i rastom kredita od 29 odsto.

U segmentu poslovanja sa stanovništvom, nastavili smo da unapređujemo ponudu proizvoda i usluga, što nam je omogućilo da ostvarimo rast baze klijenata i doprinesemo

njihovom zadovoljstvu i boljem korisničkom iskustvu i posledično ojačamo njihovo poverenje u našu banku što za rezultat ima i rast našeg portfolia. U delu poslovanja sa korporativnim klijentima nastavljamo da budemo pouzdan partner klijentima u podršci svakodnevnim aktivnostima, ali i investicijama u razvoj njihovog biznisa sa ciljem da doprinesemo i rastu njihovog poslovanja, ali i celokupne ekonomije na tržištu. Snažnu podršku obezbedili smo i za segment preduzetnika, jer smo svesni da je ovaj segment izuzetno značajan kao generator ekonomskog rasta novih radnih mesta. Ostali smo veran partner i srpskim poljoprivrednicima pružajući im podršku u svim segmentima i fazama njihove proizvodnje, kako kada su u pitanju proizvodi i usluge, ali i zajedno sa svojim različitim partnerima. Uz to, posebno bih istakao aktivnu saradnju sa Ministarstvom poljoprivrede u okviru koje smo ponovo bili banka koja je odobrila najveći iznos kredita sa subvencijom. U ovaj program smo se uključili jer, kao i uvek, želimo da svojim klijentima obezbedimo pristup što povoljnijim izvorima finansiranja kako bi mogli da razvijaju i modernizuju svoje poslovanje i uz to ostvare više prinose do kojih ne mogu da dođu bez ulaganja, pre svega, u infrastrukturu, novu mehanizaciju, širenje poslovanja.

Rast nove produkcije praćen je i rastom depozita od 24 odsto u prošloj godini, jer poveravanjem brige o svojoj ušteđevini, klijenti nam potvrđuju svoje poverenje.

U 2019, u našem poslovanju su se osetili i efekti projekata realizovanih u prethodnom periodu. Tu bih posebno istakao primenu CRM platforme koja se već prošle godine pokazala kao nezamenjiv alat koji nam omogućava bolje upoznavanje i lakše prepoznavanje potreba i očekivanja naših klijenata kako bismo bili u poziciji da im ponudimo pravo rešenje, u pravo vreme i na pravom mestu, istovremeno obezbeđujući snažnu osnovu za razvoj našeg poslovnog modela zasnovanog na savremenim, digitalnim rešenjima. Uz

sjajan tim posvećenih profesionalaca, kakav je tim NLB Banke Beograd, konkurentne uslove za korišćenje različitih proizvoda i usluga, savremene platforme internet i mobilnog bankarstva, usavršavanje sistema instant plaćanja, novu kartičnu ponudu, verujemo da smo, zajedno sa svojim klijentima, spremni za sve što dolazi.

Društveno odgovorno poslovanje

Kao deo regionalne bankarske grupacije, svesni smo sistemske uloge koju imamo i koja, pored dobrih finansijskih izveštaja, podrazumeva i brigu o kvalitetu života u ovom regionu. Zato se trudimo da damo doprinos unapređenju okruženja u kome radimo i integrišemo principe društveno odgovornog poslovanja u sve svoje poslovne aktivnosti, u skladu sa standardima NLB Grupe, kako u radu sa klijentima, tako i u odnosu prema zaposlenima i saradnji sa lokalnim zajednicama u kojima poslujemo.

Aktivnosti u segmentu društveno odgovornog poslovanja zasnivamo na podršci održivom razvoju i zaštiti životne sredine, podršci kulturi, osetljivim grupama i mladima, a izuzetno značajan segment naše strategije društveno odgovornog poslovanja čini odgovoran odnos prema zaposlenima.

Održivo poslovanje i zaštita životne sredine

NLB Organic - I u 2019, NLB Banka je organizovala NLB Organic konkurs namenjen organskim proizvođačima. Na deveti NLB Organic, prijavilo se rekordnih 73 projekta, a tri najbolja projekta nagrađena su iznosom od ukupno 1.500.000 dinara. Stručna komisija u sastavu: prof. dr Snežana Oljača, dr Milan Adamović i Vladimir Čaprić ocenila je da su najbolji u 2019. godini projekat: “Skladištenje organskih proizvoda“ Gordane Šokšić, projekat “Iskop bunara i sistem za navodnjavanje” Milosava Aćimovića i projekat “Izgradnja hladnjače

za čuvanje i održavanje organskih proizvoda” Milana Tasića. Podsećanja radi, na ovaj konkurs koji je, kao jedna od najaktivnijih banaka u segmentu podrške agraru, NLB Banka pokrenula još 2012. godine mogu da se prijave individualni poljoprivredni proizvođači sa registrovanim poljoprivrednim gazdinstvom koji su sertifikovani ili u procesu sertifikacije za organsku proizvodnju. To uključuje i proizvođače koji su u sistemu kontrole kroz grupni sertifikat i ugovor sa organizatorom proizvodnje. Broj prijavljenih projekata raste iz godine u godinu i tokom osam ciklusa, na konkursu je učestvovalo 428 projekata. Značaj NLB Organic projekta je višestruk. Najpre, gledano iz ugla samih učesnika, novčane nagrade dobitnicima omogućavaju da realizuju svoje planove i unaprede proizvodnju. Pored toga, promocija njihovih gazdinstava u okviru konkursa donosi im i nova poznanstva i poslovna partnerstva, koja im često pomažu da dalje usavrše proizvodnju i

lakše plasiraju svoje organske proizvode. Istovremeno, s obzirom na to da projekat generiše značajno interesovanje medijskih kuća, on je značajan i sa aspekta promocije same organske proizvodnje koju podržavamo iz više razloga. Radi se o proizvodnji za koju smatramo da je budućnost naše zemlje jer u tom segmentu mnogo lakše možemo da postignemo

konkurentnost na međunarodnom tržištu nego u masovnoj proizvodnji. Još je značajnije što se radi o održivoj proizvodnji koja doprinosi očuvanju životne sredine i zdravlju ljudi. Organski proizvođači su se opredelili za put koji je zaista mnogo teži u poređenju sa konvencionalnom proizvodnjom i verujemo da zaslužuju podršku svih relevantnih institucija, kako bi za sve nas obezbedili zdraviju hranu i doprineli očuvanju izuzetno značajnog srpskog resursa – zemljišta koje nije kontaminirano hemijskim supstancama. Imajući u vidu usitnjenost poseda, posebno u nerazvijenim područjima, organska proizvodnja dodatno dobija na značaju jer predstavlja šansu za najranjiviju kategoriju stanovnika u ruralnim područjima – male proizvođače kojima omogućava da obezbede egzistenciju za svoje porodice.

Očuvanje prirodnih resursa

Sa željom da damo doprinos očuvanju životne sredine, trudimo se da konstantno smanjujemo potrošnju papira. Osim što smo kancelarijsku opremu prilagodili tom cilju doprinosimo mu i digitalizacijom procesa na način koji, u pojedinim fazama u kojima je to ranije bilo neophodno, ne zahteva štampanje fajlova. Zahvaljujući takvom pristupu, u proteklom periodu beležimo smanjenje potrošnje papira. Već 2018. godine, smanjili smo potrošnju za gotovo 5% u poređenju sa prethodnom, dok je u 2019. godini zabeležen rast štampe od svega 3,6%, uprkos dvocifrenom rastu

produkcije kredita i depozita. Zalažući se za održivost i zaštitu životne sredine, nastavili smo da racionalizujemo i potrošnju električne energije, pa smo i u 2019. godini ponovo zabeležili smanjenje potrošnje električne energije od 8% u poređenju sa 2018. godinom. Nastavili smo sa renoviranjem ekspozitura i tom prilikom, pored uređenja prostora, opremamo poslovni prostor banke LED rasvetom i uređajima visoke energetske klase, koji troše manje energije u radu. Nova računarska oprema koju banka nabavlja i LCD monitori koji troše i do 4 puta manje električne energije od starijih modela, pored toga što doprinose kvalitetu radnog okruženja zaposlenih, većoj efikasnosti i smanjenju troškova, značajni su i sa aspekta potrošnje energije iz tradicionalnih izvora.

Volonterska akcija: Za zeleniji Novi Sad - U NLB Banci verujemo da je naše vreme neprocenjivi dar i zato se trudimo da ga poklonimo onima koji su nam važni. Za nas, volontiranje nije izbor, već obaveza da uradimo nešto što će napraviti razliku.

Ulažemo znanje koje imamo, ali pre svega entuzijazam i svoje slobodno vreme kako bismo doprineli kvalitetu života u zajednicama u kojima poslujemo, a da bismo to uspešnije radili, osnovali smo NLB Klub volontera. U 2019, na inicijativu Grada Novog Sada, uzeli smo učešće u akciji Za zeleniji Novi Sad. Na lokaciji u blizini Ribarskog ostrva, više od četrdeset zaposlenih NLB Banke sa domaćinima iz gradske uprave sadilo je mladice, sa željom da da doprinos kvalitetu vazduha koji Novosađani dišu, ali i lepoti ovog dela grada koji sada može da se pohvali još jednom zelenom oazom.

Podrška kulturi

NLB Galerija - Među najznačajnijim projektima NLB Banke u domenu društvene odgovornosti je NLB Galerija, otvorena 29. juna 2017. godine izložbom slika „Moć cveća“ slovenačke slikarke Majde Zorko, zahvaljujući kojoj je kulturna ponuda Novog Beograda postala bogatija za još jedan prostor u kome „stanuje umetnost“. Ideja NLB Banke je da ovaj prostor postane mesto okupljanja za ljude koji žive od umetnosti i onih koji umetnost poštuju. Svesni smo da je put umetnika često težak, i da je podrška profitnog sektora umetnosti od velikog značaja, posebno kada je u pitanju vrsta umetnosti koja po svojoj prirodi ne može da ima masovnu publiku. U protekle dve i po godine, u NLB Galeriji je organizovano petnaest izložbi. Nakon Majde Zorko, samostalne izložbe su imali jedan od najpoznatijih srpskih ilustratora, Dobrosav Bob Živković, mlade umetnice: Katarina Nedeljković, Anđela Micić, Kristina Pirković, Đerđi Ačaji i Ivana Živić, mladi slikari: Milan Pantelić, Vladimir Petrović, Petar Mošić, Ivan Milenković i Andrej Konopek, a

priliku da se predstave javnosti imali su i učenici umetničkih smerova srednje škole »Tehnoart« čija maturska izložba je organizovana u NLB Galeriji. Tokom ove i prethodne godine, organizovane su i dve izložbe radova nastalih na umetničkim kolonijama u organizaciji Kuće umetnika Pigmalion, na kojima se predstavilo skoro trideset renomiranih slikara iz zemlje i inostranstva. NLB Galerija nastavlja pre svega sa promocijom mladih umetnika, kojima želimo da pomognemo da realizuju značajne korake na počecima svojih karijera. Programski partner NLB Galerije je Kuća umetnika „Pigmalion“, čiji idejni tvorac je dugogodišnji ljubitelj umetnosti i mecena Gorazd Čuk, a od 2019. godine NLB Galerija je dobila i ponosnog počasnog pokrovitelja – Ambasadu Republike Slovenije

Podrška mladima

Saradnja sa Fakultetom političkih nauka - NLB Banka Beograd je u 2019. godini nastavila saradnju sa Fakultetom političkih nauka beogradskog Univerziteta na realizaciji programa stručne prakse za studente. Studenti sa ovog fakulteta praksu obavljaju u Generalnom sekretarijatu i pravnim poslovima, na poslovima korporativnog PR-a i interne komunikacije. Fakultet političkih nauka (FPN) je osnovan je 1968. godine kao prva nastavno-naučna ustanova te vrste u tadašnjoj Jugoslaviji. Bavi se obrazovanjem i istraživanjem u oblasti politikologije, međunarodnih studija, novinarstva i komunikologije, socijalne politike i socijalnog rada. Na Fakultetu radi 90 stalnih predavača, uz redovna gostovanja istaknutih inostranih i domaćih stručnjaka. Na poslediplomskim studijama, nastava se izvodi na srpskom i engleskom jeziku. Od osnivanja, na Fakultetu je diplomiralo 8100 studenata, magistriralo 975 i doktoriralo 464 studenata.

Korporativna filantropija

Do krova nad glavom pomažući onima bez krova nad glavom - NLB Banka

je u poslednjem kvartalu 2019. godine pokrenula akciju namenjenu podršci jednoj od ranjivih kategorija stanovništva koji spadaju među najmarginalizovanije – beskućnicima. Uz svaki odobreni stambeni kredit, banka je izdvajala 10 hiljada dinara za podršku institucijama u Beogradu, Novom Sadu i Nišu, koje brinu o beskućnicima, sa ciljem unapređenja kvaliteta života njihovih korisnika. U našoj zemlji, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, živi blizu 20 hiljada ljudi bez adrese, a najveći broj beskućnika u Srbiji živi u beogradskom regionu. Oni su se našli na ulici iz različitih razloga – razvoda, migracija, bolesti, nasilja u porodici, starenja i pada društvene solidarnosti. NLB Banka je odlučila da još jednom potvrdi svoje opredeljenje ka društveno odgovornom poslovanju. S jedne strane, banka odgovorno pristupa podršci klijentima koji se opredele za kupovinu nekretnine, ne samo u smislu finansiranja, već i stručnim savetima kroz ceo proces, a sa druge, pomažući svojim klijentima da dođu do krova nad glavom, pomaže i onima koji krov nad glavom nemaju.

Za svako dete – NLB Banka je i u 2019. nastavila da podržava rad UNICEF-a u Srbiji. Pored toga što je član Kluba prijatelja UNICEF-a, koji čine posvećeni pojedinci i predstavnici poslovne organizacije koji, svojom solidarnošću i plemenitošću, stvaraju bolje uslove za život dece u Srbiji, NLB Banka je uzela učešće i u UNICEF-ovom tradicionalnom Fair Play turniru. Na turniru su prikupljana sredstva za inkluzivna igrališta za decu sa smetnjama u razvoju. Naše kolegice igrale su basket na UNICEF-ovom Fair Play turniru i, pored doprinosa humanom cilju, obradovale nas zlatnim peharom!

Takmičenje za najlepšu jelku - Učestvovali smo u tradicionalnoj humanitarnoj akciji hotela Hyatt u okviru koje se društveno odgovorne kompanije takmiče u kićenju jelki, a sav prihod od akcije je namenjen humanom cilju. Hyatt Regency Beograd je dvadeset i treći put organizovao ovu tradicionalnu akciju tokom koje je svoju kreativnost predstavilo trinaest kompanija, čiji su zaposleni ukrašavali jelke postavljene u holu hotela Hyatt Regency Beograd od 01. decembra 2019. do 09. januara 2020. godine. Ovogodišnja tema za dekoraciju jelki bila je: „Vreme je da ih primetimo”, a ukupan iznos participacije kompanija učesnica od 11.050 evra doniran je Fondaciji NORBS+ zvaničnoj fondaciji Nacionalne organizacije za retke bolesti Srbije, za nabavku neophodnih medicinsko-tehničkih pomagala. Akcija se time ne završava. Nakon završetka izbora, novogodišnji ukrasi koje su kompanije obezbedile donirani su Svratištu za decu ulice, kako bi u tom, za njih jedinom sigurnom prostoru, osetili čari novogodišnjih i božićnih praznika.

Čep za hendikep - Uključili smo se u još jednu akciju usmerenu na podršku ranjivim kategorijama, koja i zaposlenima i klijentima NLB Banke omogućava da malim gestom pomognu nekome kome je pomoć potrebna. Uspostavili smo saradnju sa udruženjem „Čep za hendikep“, koja se bavi podrškom osobama sa invaliditetom na taj način što organizuje prikupljanje plastičnih čepova i sredstvima prikupljenim od njihove reciklaže nabavlja ortopedska pomagala za osobe sa invaliditetom. Kutije za prikupljanje čepova postavljene su u sve ekspoziture NLB Banke, kao i na više pozicija u sedištu banke. Tokom 4 meseca

2019, koliko je banka bila uključena u ovu akciju, prikupljeno je 135 kg čepova. Udruženje „Čep za hendikep“ je nastalo 2012. godine, a funkcioniše tako što građani dobrovoljno prikupljaju čepove sa plastičnih flaša, a udruženje ih prikuplja i prodaje kompanijama koje se bave reciklažom tvrde plastike. Za dobijeni novac udruženje kupuje osobama sa invaliditetom nova ili polovna ortopedska pomagala, na osnovu prispelih prijava i procene stručne komisije koju čini tim lekara specijalista. U periodu od 5 godina, udruženje je kupilo 78 ortopedskih pomagala i recikliralo oko 120 tona čepova godišnje.

Program lokalnih donacija - U okviru programa lokalnih donacija, sa željom da unapredimo uslove rada zaposlenih, kao i okruženje u kome se leče građani Čačka, Sopot, Smedereva, Niša i Kruševca, donirali smo nameštaj, medicinsku opremu i klime bolnicama u tim gradovima i time potvrdili svoje opredeljenje ka društveno odgovornom poslovanju.

U okviru ovog programa, obradovali smo decu iz vrtića u Šapcu i Novom Sadu donacijama opreme za unapređenje bezbednosti i muzičkih uređaja, kako bismo doprineli kvalitetu vremena koje provode u vrtiću.

Podrška volontiranju - NLB Banka je donacijom podržala Gorsku službu za spasavanje Srbije, kako bi olakšala funkcionisanje ove organizacije bazirane pre svega na volonterskom aktivizmu. Na taj način, banka je želela da pruži doprinos realizaciji spasilačkih akcija usmerenih direktno na spasavanje života. Podrškom ovoj volonterskoj organizaciji sa ozbiljnim zadatkom, NLB Banka je još jednom potvrdila svoju opredeljenost prema društveno odgovornom poslovanju.

Opšti uslovi poslovanja u 2019. godini

Makroekonomsko okruženje

Srbija se za poslednjih šest godina transformisala u ekonomiju sa niskom inflacijom, fiskalnim suficitom, opadajućim javim dugom, manjom eksternom neravnotežom i oporavkom tržišta rada.

Rast BDP-a u 2018. (4,4%, najviši u deceniji) bio je podstaknut rastom investicija i izvoza, kao i oporavkom tržišta rada. Vođen domaćim faktorima, rast je ubrzan na 4,8% mg. u trećem kvartalu 2019. i dodatno na preko 5% mg. u toku poslednjeg kvartala

Ovakav trend nastavljen je u T1-T3 2019, uz suficit od 0,9% BDP-a. Kao rezultat toga, udeo javnog duga kumulativno je smanjen za 18 p.p. BDP-a, u odnosu na vrhunac iz 2015. uz povoljnu valutnu strukturu nakon otplate dve evroobveznice (1,75 milijardi dolara) i refinansiranje dodatnih 1,7 milijardi dolara na međunarodnom tržištu tokom 2019.

Makroekonomska stabilizacija i poboljšanje poslovnog ambijenta doprineli su visokom bruto prilivu SDI (3,3 milijarde evra u periodu januar-novembar 2019). Izvoz robe i usluga zadržao je trend rasta i u 2019. godini

	Standard and Poor's	Fitch Ratings	Moody's Investors Service
Rating	BB+ / positive outlook	BB+ / stable outlook	Ba3 / positive outlook
Date	13 December 2019	27 September 2019	06 September 2019
Action	Rating affirmed	Rating upgraded	Rating affirmed

uprkos globalnom provrednom usporavanju. Prema preliminarnoj proceni Republičkog zavoda za statistiku, rast BDP-a u 2019. godini iznosio je 4,0% i bio je iznad naše projekcije od 3,6% čemu je značajno doprineo brži rast rasta građevinske industrije i fiksnih investicija.

I u toku 2019. godine, NBS je očuvala inflaciju na nivou od oko 2,0%, što je i prosek oko kojeg se stopa inflacije kretala prethodnih 6 godina. Inflaciona očekivanja su usidrena u granicama (3 ± 1,5%). Budžet države u 2017. i 2018. bio je u suficitu (1,1% i 0,6% BDP-a).

(11,1% u periodu januar-novembar) koji je vođen rastom izvoza prerađivačke industrije, usluga i poljoprivrede. Kao dodatna potvrda ostvarenih rezultata u Srbiji jeste poboljšanje kreditnog rejtinga u 2019. (Fitch i S&P), kao i izgleda za poboljšanje od strane Moody's-a uz dalji pad premije rizika (na minimum u decembru 2019).

NBS je tokom 2019. tri puta spuštala referentnu kamatnu stopu, ukupno za 75bp, sa 3% na 2,25%. Rast kreditne aktivnosti u novembru je iznosio 10,4%.

Stabilnost bankarskog sektora je dodatno očuvana i ojačana zahvaljujući merama NBS, udeo NPL smanjen je sa 22,2% u avgustu 2015. godine na 4,58% u novembru 2019. godine. Pokazatelji adekvatnosti kapitala nakon uvođenja standarda Bazela III u Srbiji je na višem nivou u poredjenju sa periodom pre uvođenja.

Real GDP

Dinamika kretanja inflacije tokom 2019. bila je vođena cenama neprerađene hrane i energenata. Nakon dostizanja ciljane vrednosti u aprilu, inflacija je pod uticajem nižih cena povrća i naftnih derivata do oktobra bila u padu. U novembru se vratila u granice cilja, a u decembru je iznosila 1,9%. Bazna inflacija je ostala niska i stabilna (decembar 1,1% mg), što u osnovi ukazuje na niske inflatorne pritiske. Inflacija bi do polovine naredne godine trebalo da

Stopa inflacije

se kreće oko donje granice odstupanja od cilja, zahvaljujući efektu visoke baze kod cena hrane. Nakon toga, može se očekivati da bazni efekat kod cena hrane deluje u suprotnom smeru, što će uz rast agregatne tražnje i očekivano ubrzanje rasta regulisanih cena uticati na postepeno približavanje inflacije centralnoj vrednosti cilja do kraja perioda projekcije.

Stopa nezaposlenosti

Bankarski sektor

Na kraju trećeg kvartala 2019. godine na bankarskom tržištu Srbije poslovalo je 26 banaka sa organizacionom mrežom od 1,599 poslovnih jedinica i 23,067 zaposlenih.

Ukupna bilansna suma bankarskog sektora Srbije iznosila je 3,982 mlrd RSD, što je povećanje od 5,5% za period od prvih devet meseci u 2019. godini. U istom periodu, kapital banaka povećan je za 2,9% i iznosi 696,6 mlrd RSD.

Prvih 5 banaka je imalo učešće od 54,1% u većini glavnih bilansnih kategorija dok prvih 10 banaka imaju učešće od 79,9% u ukupnoj bilansnoj sumi, u depozitima sa 80,3% i u kreditima sa 78,9%. Kao i u prethodnom periodu, Banca Intesa je vodeća banka po prikazanim kriterijumima sa učešćem u bilansnoj sumi bankarskog sektora od 15,9%. Tržišno učešće iznad 10% imaju još Unicredit banka ad Beograd i Komercijalna banka ad Beograd. Sa aspekta koncentracije bankarskog sektora, HHI index od 806.74 sugerise vrlo konkurentno tržište.

Trend ukupnjavanja tržišta je očekivano nastavljen. Najznačajnija transakcija u 2019. godini svakako jeste preuzimanje Societe General banke u Srbiji od strane mađarske bankarske grupacije OTP. Ovom kupovinom, OTP Grupa dostiže tržišno učešće od preko 14% i postaje jedna od TOP 5 banaka na srpskom tržištu. Za očekivati je svakako da će ova grupacija

nastupiti veoma snažno u narednom periodu. Druga dugo iščekivana transakcija jeste prodaja Komercijalne banke, najveće banke sa većinskim državnim vlasništvom. U decembru 2019. predate su obavezujuće ponude 3 ponuđača, od koji jedan jeste i NLB Grupa. Rezultat tenderskog procesa u smislu eventualnog dolaska novog vlasnika se očekuje tokom prvog kvartala 2020.

U 2019. godini je nastavljena optimizacija poslovne mreže banaka i broja zaposlenih. U poređenju sa istim periodom prošle godine, broj banaka je smanjen za dve (Direktna banka je pripojila Piraeus banku, dok je OTP banka preuzela SoGe banku). Istovremeno, poslovna mreža je smanjena za 11 poslovnih jedinica dok je broj zaposlenih povećan za 34.

Srbija	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Dec-19
Broj banaka	33	33	32	30	29	30	31	29	27	26
Broj zaposlenih	29,887	29,228	28,394	26,380	25,106	24,257	23,847	23,055	22,830	23,087
Broj filijala	2,487	2,383	2,243	1,989	1,787	1,730	1,719	1,627	1,598	1,598
HHI bankarska aktiva	629	664	678	741	794	796	813	813	779	801
Učešće stranih banaka, %	73.5	74.1	75.2	74.3	74.5	76.1	76.7	76.9	75.4	75.7
Aktiva (neto), mln evra	24,015	25,211	25,322	24,827	24,545	25,059	26,253	28,440	31,931	34,769
Kapital, mln evra	4,720	5,104	5,198	5,186	5,074	5,090	5,122	5,631	5,725	6,024
Kredit (bruto), mln evra	15,324	17,204	17,273	16,140	16,170	16,175	16,442	17,565	19,406	21,110
od čega bruto NPL, mln evra	2,592	3,275	3,217	3,448	3,483	3,491	2,800	1,730	1,105	865
Bruto NPL pokazatelj %	16.9	19	18.6	21.4	21.5	21.6	17	9.8	5.7	4.1
Ispravka vrednosti bruto NPL-a, %	47.2	51	50	50.9	54.9	62.3	67.8	58.1	60.2	60.7
Depoziti, mln evra	14,263	14,584	14,936	15,067	15,637	16,523	18,242	19,926	23,115	25,197
Profit pre oporezivanja, mln evra	241	12	102.5	-18	29	80	172	579.8	640.6	574.5
Pokazatelj adekvatnosti kapitala, %	19.9	19.1	19.9	20.9	20	20.9	21.8	22.6	22.3	23.6
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, %	-	-	-	-	-	-	-	21.5	21.1	22.5
Pokazatelj leveridža %	-	-	-	-	-	-	-	11.1	12.6	13.7
Racio likvidnosti	1	2.2	2.1	2.4	2.2	2.1	2.1	2	2	2.2
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom, %	-	-	-	-	-	-	-	239.5	213.3	199.7
Pokazatelj deviznog rizika, %	3.9	6.2	5.5	4.4	3.9	4.4	2.7	2.9	4.5	1.6
ROA, %	1.1	0	0.4	-0.1	0.1	0.3	0.7	2.1	2.1	1.7
ROE, %	5.4	0.2	2	-0.4	0.6	1.6	3.4	10.6	11.3	9.8
Neto kamatna marža, %	4.6	4.6	4.3	4.2	4.3	4.3	3.9	3.7	3.6	3.3

Zaključno sa trećim tromesečjem u 2019. godini, bankarski sektor je ostvario rezultat pre oporezivanja od 54,12mlrd RSD, što je za 3,2% više u odnosu na isti period prošle godine. Sa pozitivnim rezultatom je poslovalo 18 banaka sa ukupnim profitom od 55,82 mlrd RSD dok je samo 8 banaka poslovalo sa gubitkom u ukupnom iznosu od 1,7 mlrd RSD. Kao i tokom prethodnih perioda, pozicije dobitka i gubitka bankarskog sektora su izuzetno koncentrisane – pet banaka sa najvećim dobitkom učestvovalo je sa 68% u ukupnom dobitku sektora, dok se 65% ukupnog gubitka sektora odnosi na tri banke.

Nepromenjena profitabilnost bankarskog sektora tokom prvih devet meseci 2019. godine praćena je blagim smanjenjem

pokazatelja profitabilnosti u odnosu na isti period prethodne godine. Krajem perioda, prinos na kapital (ROE) je iznosio 10,5% dok je prinos na aktivu (ROA) iznosio 1,9%.

Bruto krediti bankarskog sektora iznosili su 2,302 mlrd RSD, što predstavlja rast od 6,6% u odnosu na kraj prethodne godine. Povećanje kreditne aktivnosti najizraženije je u segmentu stanovništva i kod privrednih društava. Kada je reč o valutnoj strukturi, dominiraju devizni i devizno indeksirani plasmani sa učešćem od preko 65% u ukupnim plasmanima bankarskog sektora. Učešće dinarskih kredita raste čemu je značajno doprinelo sniženje referentne kamatne stope do istorijskog minimuma od 2,25%. NBS je ovim potezom, radi održavanja inflacije u okviru ciljanog

raspona, dodatno uticala na snižavanje cene zaduživanja privrede i stanovništva u lokalnoj valuti. U cilju daljeg podsticaja dinarizacije, NBS je krajem 2019. godine donela novi set mera vezanih za indeksaciju kredita privredi, kao i njihove namene.

Problematicni krediti (NPL racio) iznosili su krajem novembra 2019. godine 4,58%, dok je pokrivenost ovih plasmana ispravkama vrednosti vrlo visoka – 60,9% (IFRS). Rešavanje problematicnih plasmana, tj. smanjenje NPL racija (u 2018. 5,7%) sprovodi se pre svega kroz otpise i koru prodaju potraživanja.

NLB Banka je imala ukupno 0,93 mlrd RSD NPL plasmana sa učešćem u bruto plasmanima od 1,94%.

Bankarski sektor Srbije je adekvatno kapitalizovan sa prosečnim pokazateljem adekvatnosti kapitala od 23,6% što je znatno iznad propisanog minimuma od 8%. Prosečna vrednost pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala iznosila je 22,51%, dok je prosečna vrednost osnovnog akcijskog kapitala 22,45%. Pokazatelj adekvatnosti kapitala NLB Banke Beograd je krajem septembra iznosio 20,3% što je ispod proseka bankarskog sektora, ali znatno iznad propisanog minimuma.

NLB Banka ad Beograd je u prvih devet meseci 2019. godine ostvarila rast tržišnog učešća u gotovo svim najznačajnijim bilansnim pozicijama.

Sa bilansnom sumom od 66,9 mlrd RSD, banka je imala tržišni udeo od 1,68% što je za 14 b.p više u odnosu na kraj prošle godine. Po ovom kriterijumu banka je zauzimala 16. mesto u bankarskom sektoru.

Najintenzivniji rast banka je ostvarila u segmentu plasmana nebankarskom sektoru

(krajem septembra iznosili su 46,3 mlrd RSD) gde je povećala tržišno učešće za 27 b.p. (sa 1,74% na 2,01%). Posmatrano po nominalnom rastu neto plasmana u prvih devet meseci 2019. godine koji je iznosio 8,7 mlrd RSD, NLB Banka se nalazi na 8. mestu u bankarskom sektoru.

Kretanje tržišnog učešća NLB Banke po najznačajnijim bilansnim pozicijama prikazano je narednim grafikonom:

Kretanje tržišnog učešća NLB Banke

Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji

NLB Banka ad Beograd	2019. godina	2018. godina
OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA		
ROE a.t.	5,8%	8,0%
ROA a.t.	0,8%	1,2%
CIR	78,9%	84,9%
LTD	97,7%	92,1%
PAK	19,5%	16,7%
Kamatna marža	4,0%	4,9%
BILANS USPEHA (u milionima RSD)		
Neto kamatni prihodi	2.441,9	2.338,0
Neto nekamatni prihodi	1.073,4	720,1
Troškovi poslovanja	-2.773,6	-2.596,6
Dobitak / gubitak pre troškova ispravki vrednosti	741,7	461,4
Dobitak / gubitak nakon poreza	486,4	620,8
BILANS STANJA (u milionima RSD)		
Bilansnsuma	72.173,5	57.459,6
Neto plasmani komitentima	47.867,1	37.566,1
Depoziti i druge obaveze prema komitentima	48.991,5	40.770,6
Kapital	8.628,3	8.082,2
KREDITNI PORTFOLIO I REZERVACIJE (u milionima RSD)		
Visina kreditnog portfolia	68.995,7	51.044,0
Ispravke vrednosti i rezervisanja po IFRS	906,3	1.350,9
Rezerva za procenjene gubitke	-	1.120,2
Pokrivenost portfolia MRS ispravnima vrednosti	1,3%	2,6%
Pokrivenost portfolia rezervama za procenjene gubitke	-	2,2%
OSTALI POKAZATELJI		
Broj aktivnih klijenata	139.472	134.973
Broj organizacionih jedinica	28	28
Broj zaposlenih	479	458

Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji (izvor: NLB Banka)

Bilans stanja

Stavka	u 000 rsd			
	dec.19	dec.18		
	iznos	iznos	aps	indeks
AKTIVA	72.173.482	57.459.595	14.713.887	126
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.949.530	6.759.532	189.998	103
Hartije od vrednosti	8.776.607	6.900.942	1.875.665	127
Potraživanja po osnovu derivata	0	18	-18	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6.265.566	4.244.009	2.021.557	148
Kredit i potraživanja od komitenata	47.867.074	37.566.090	10.300.984	127
Nematerijalna ulaganja	327.215	286.994	40.221	114
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.142.756	563.011	579.745	203
Investicione nekretnine	118.672	262.988	-144.316	45
Stalna sredstva namenjena prodaji	247.009	311.355	-64.346	79
Odložena poreska sredstva	4.975	15.262	-10.287	33
Ostala aktiva	474.078	549.394	-75.316	86
PASIVA	72.173.482	57.459.595	14.713.887	126
Obaveze po osnovu derivata	5.315	5.049	266	105
Depoziti i ostale fin.obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	11.292.904	7.650.505	3.642.399	148
Depoziti i ostale fin.obaveze prema komitenata	48.991.520	40.770.641	8.220.879	120
Subordinirane obaveze	1.772.731	0	1.772.731	-
Rezervisanja	430.587	476.034	-45.447	90
Tekuće poreske obaveze	0	177	-177	-
Odložene poreske obaveze	0	0	0	-
Ostale obaveze	1.052.149	475.031	577.118	221
Ukupne obaveze	63.545.206	49.377.437	14.167.769	129
Kapital bez rezultata perioda	8.141.907	7.461.342	680.565	109
Rezultat perioda	486.369	620.816	-134.447	78
Kapital	8.628.276	8.082.158	546.118	107

Bilans stanja (izvor: NLB Banka)

Bilans uspeha

Stavka	u 000 rsd			
	2019	2018		
	iznos	iznos	aps	indeks
I. Neto poslovni prihodi (1+2)	3.515.284	3.058.066	457.218	115
1. Neto kamatni prihodi	2.441.863	2.337.976	103.887	104
a) Prihodi od kamata	3.141.758	2.737.666	404.092	115
b) Rashodi od kamata	-699.895	-399.690	300.205	175
2. Neto nekamatni prihodi	1.073.421	720.090	353.331	149
a) Neto prihodi od naknada	729.651	615.700	113.951	119
i) Prihodi od naknada	910.711	783.947	126.764	116
ii) Rashodi od naknada	-181.060	-168.247	12.813	108
b) Ostali neto nekamatni prihodi	343.770	104.390	239.380	329
II. Troškovi poslovanja i ostali rashodi	-2.773.597	-2.596.625	176.972	107
1. Troškovi zarada	-1.165.801	-1.043.513	122.288	112
2. Opšti i administrativni troškovi i ostali rashodi	-1.300.273	-1.408.051	-107.778	92
3. Amortizacija	-307.523	-145.061	162.462	212
III. Rezultat pre troškova ispravki vrednosti i rezervisanja	741.687	461.441	280.246	161
Ispravke vrednosti i rezervisanja	-255.367	160.581	415.948	(159)
IV Rezultat pre poreza	486.320	622.022	-135.702	78
Porez i dobitak/gubitak po osnovu odloženih poreza	49	-1.206	-1.255	(4)
V Rezultat nakon poreza	486.369	620.816	-134.447	78
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	0	0	0	-
VI Rezultat perioda	486.369	620.816	-134.447	78

Bilans uspeha (izvor: NLB Banka)

Poslovne aktivnosti banke

Godinu iza nas obeležili su važni poslovni uspesi, u kojoj smo, i pored izazovnog tržišnog okruženja, ostvarili sve definisane ciljeve.

U prethodnoj godini, realizovali smo važne razvojne projekte koji treba da postave čvrste osnove za narednu fazu našeg razvoja u kojoj će tradicionalno bankarsko poslovanje u velikoj meri biti transformisano i zamjenjeno potpuno novim oblicima komunikacije i interakcije sa klijentima.

U okruženju u kojem inovacije i konkurencija ključno opredeljuju uslove poslovanja, nastavice da se prilagođavamo promenama kroz stalni

rad na unapređenju proizvoda i usluga i povećanju njihove dostupnosti klijentima.

Povećanje zadovoljstva klijenata, razvoj inovativnih proizvoda i usluga, unapređenje procesa sa ciljem jačanje efikasnosti poslovanja i u 2018. godini ostali su strateško opredeljenje NLB Banke.

Poslovanje sa stanovništvom

Poslovanje sa stanovništvom ostvarilo je u 2019. godini planirane ciljeve, a kroz uvođenje novih proizvoda, unapređenje procedura i tehnološka rešenja zabeležilo je i najbolje rezultate u ovoj deceniji.

U 2019. godini trudili smo se da na potrebe naših klijenata odgovorimo kroz stalno unapređenje proizvoda i usluga koje pružamo. Tako smo u poslovanju sa stanovništvom ostvarili značajan rast plasmana, predvođen rekordnim rezultatima u pogledu realizacije i stambenih i gotovinskih kredita.

Kroz kontinuiranu težnju da svojim klijentima pruži najkvalitetniju uslugu i opravda ukazano poverenje, NLB Banka je 2019. godine ostvarila rekordnu produkciju gotovinskih kredita sa ukupnim plasmanima koji su premašili 130 miliona evra, što je za 20% više nego u prethodnoj godini. Takođe, ostvarena je i rekordna produkcija stambenih kredita sa ukupnim plasmanima koji su premašili 35 miliona evra, što je za 71% više nego u prethodnoj godini. Dinamična poslovna aktivnost doprinela je i uvećanju tržišnog učešća sa 2,5% na 2,7% u oblasti gotovinskog kreditiranja

stanovništva, odnosno sa 0,6% na 1,0% u oblasti stambenog kreditiranja.

Dobre rezultate smo uspeali da postignemo pre svega zahvaljujući posvećenosti i profesionalnosti naših zaposlenih. Takođe, ono što je vredno naglasiti je značajno uvećanje depozitne baze (depozitni portfolio uvećan za 66 miliona evra, odnosno za 36% u odnosu na prethodnu godinu) što potvrđuje poverenje koje NLB Banka ima na srpskom tržištu.

Tokom 2019. godine, NLB Banka je nastavila da unapređuje i razvija digitalne usluge i servise u skladu sa globalnim i lokalnim trendovima koji su povećali očekivanja klijenata u pogledu brzine i jednostavnosti procesa. Značajan broj korisnika digitalnih platformi ukazuje da je banka uspeala da tehnološkim inovacijama zadovolji očekivanja svojih klijenata. Pod sloganom „NLB Banka – tamo gde ste Vi“, klijentima smo pružili potpuno novo digitalno iskustvo u poslovanju sa bankom - mobilno i elektronsko bankarstvo najnovije generacije.

Poslovanje sa pravnim licima

Poslovna klima u toku 2019. godine bila je povoljnija nego prethodnih godina,

a u prilog tome govori i činjenica da je domaća ekonomija ostvarila solidan rast, da postoji pozitivan trend kada je u pitanju interesovanje stranih investitora, kao i da su značajno povećane izvozne aktivnosti domaćih preduzeća.

U 2019. godini, NLB Banka beleži značajan rast kreditne aktivnosti u segmentu malih i srednjih preduzeća (rast produkcije novih kredita za 38% u odnosu na prethodnu godinu) i nastavlja pozitivan trend iz prethodne godine (povećanje portfolia za čak 33%), uprkos činjenici da investiciona tražnja i dalje uglavnom izostaje i da još uvek nema značajnog kreditnog rasta na tržištu.

Takođe, u 2019. godini zabeleženo je uvećanje depozitnog portfolia za 18 miliona evra, odnosno za 11% u odnosu na prethodnu godinu.

NLB Banka posebnu pažnju posvećuje malim i mikro preduzećima i preduzetnicima, segmentima koji u svim

razvijenim ekonomijama čine najveći deo privrednih subjekata, najveći generator ekonomskog rasta i povećanja broja radnih mesta. Najveće interesovanje u ovom segmentu za sada i dalje vlada kada su u pitanju krediti za održavanje tekućeg poslovanja i likvidnosti, ali Banka raspolaže svim neophodnim kapacitetima da podrži i investicione projekte ovih klijenata.

Značajna konkurentska prednost NLB Banke je strateško opredeljenje njene matične grupacije ka poslovanju u Srbiji, što je realnost za regionalnu grupaciju kakva je NLB Grupa. Saradnja sa matičnom bankom i bankama NLB Grupe je u 2019. godini značajno povećana i od velikog je značaja za sve klijente banke koji su poslovno ili privatno povezani sa bivšim jugoslovenskim republikama. Zahvaljujući strukturi i povezanosti članica NLB Grupe, NLB Banka Beograd ima mogućnost da klijentima pruži brzu i efikasnu podršku u ličnim i poslovnim planovima koji se odnose na region jugoistočne Evrope.

Poslovanje sa poljoprivredom

NLB Banka je u 2019. godini nastavila sa podrškom poljoprivrednicima i razvojem agro segmenta kao strateški bitnim delom poslovanja banke. Ova privredna grana je za Srbiju izuzetno važna kao generator srpske ekonomije u kojoj leži veliki razvojni potencijal. Široka lepeza proizvoda i usluga koje banka nudi svojim klijentima, razumevanje specifičnosti poljoprivredne proizvodnje je dovela do prepoznatljivosti NLB Banke na tržištu. Pored standardne ponude banke, podržan je i program subvencija Ministarstva poljoprivrede u kojima su klijenti banke uspeli da

dođu do novčanih sredstava po veoma povoljnim kamatnim stopama, dok su sa lokalnim samoupravama i korporativnim klijentima realizovani povoljni plasmani za nabavku obrtnih i osnovnih sredstava po osnovu subvencionisanja kamate i zajedničkog učešća u finansiranju. U kreditiranju poljoprivrednika u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, NLB Banka je zauzela prvo mesto sa 23% udela u ukupnim plasmanima.

U delu poslovanja sa registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima (RPG), NLB Banka je u 2019. godini ostvarila rast nove produkcije plasmana od 9% i povećala tržišno učešće na 13,15%.

Zbog specifičnosti potreba agro klijenata, specifičnosti proizvodnje, sezonalnih prihoda i rashoda, svi proizvodi banke su usklađeni sa potrebama klijenata i sezonalnim karakterom proizvodnje. Podrška agro biznisu podrazumeva podršku malim i velikim poljoprivrednicima na celoj teritoriji Srbije. Da bi na pravi način, i u pravo vreme poljoprivrednici dobili podršku, banka je prepoznala potrebe tržišta i u skladu sa planovima razvoja povećala broj agro savetnika koji su svakodnevno na polju gde su i klijenti banke, kao i podele u okviru agro segmenta na mikro agro i velike agro klijente. Fokus u 2019. godini je bio na kvalitetu

portfolia, usluge, saradnje, podrške svakom pojedinačnom klijentu.

Banka je bila na svim značajnim manifestacijama na kojima se poljoprivrednici okupljaju, od onih velikih, kao što je Sajam poljoprivrede u Novom Sadu, do lokalnih događaja koji okupljaju manji broj poljoprivrednika iz određene regije. Pored toga, banka je kreirala novi koncept rada sa agro segmentom, „NLB na polju“ koji znači da je banka uvek tamo gde se nalaze i njeni klijenti, da im izlazi u susret tamo gde im je najpotrebnija.

Treasury i ALM

Tokom 2019. godine, NLB Banka je održavala optimalan nivo dinarske i devizne likvidnosti.

Kurs se u 2019. godini kretao od 118,49 dinara za evro u prvoj polovini godine, do 117,58 na kraju 2019. godine. Ukupan promet na međubankarskom tržištu je povećan za 1.721 mln EUR u 2019, u odnosu na 2018. godinu.

NBS je u toku 2019. godine intervenisala sa 3.505 mln EUR, što predstavlja povećanje za 1.415 mln EUR u odnosu na ukupnu intervenciju tokom 2018. godine.

Služba za trezor i ALM nastavlja u 2019. godini da održava stabilnu i prepoznatljivu poziciju izgrađenu u periodu od 2017-2018 godine. Prema zvaničnim podacima Narodne banke Srbije za 2019. godinu, NLB Banka a.d. Beograd je rangirana na desetom mestu u pružanju usluga kupovine i prodaje deviza bankama sa tržištu. Takođe, NLB Banka beleži povećanje od 38% sa rezidentima na poslovima kupovine i prodaje deviza u odnosu na prethodnu godinu. Rezultat ostvaren u okviru ove službe čini bitan deo rezultata na nivou banke. Tokom 2019. godine banka je aktivno radila na uspostavljanju i razvijanju hedžing proizvoda za potrebe klijenata čiji plasman očekuje u 2020. godini. Cilj

ovih proizvoda jeste, u prvoj liniji, ponuditi klijentima mogućnost zaštite od fluktuacije kursa.

Banka je u 2019. godini pokrenula program podrške za velika preduzeća i preduzeća srednje veličine. Banka je težila da svojim inovativnim pristupom isprati konkurenciju i da postane deo grupe banaka koje su lideri u osmišljavanju i plasiranju ovih proizvoda.

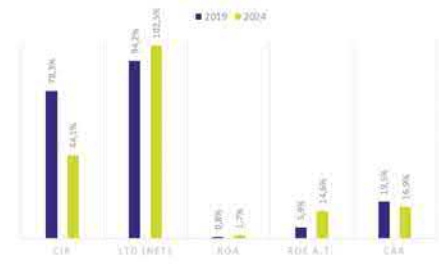
Strategija planiranog poslovanja banke

NLB Banka Beograd je uspešno završila sveobuhvatan proces reorganizacije poslovanja fokusirajući se na restrukturiranje bilansa, jačanje kapitalne osnove, rizične pozicije banke, smanjenje operativnih troškova i poboljšanje poslovnih procesa započete 2016. godine.

Banka se od 2016. godina nalazi na putanji rasta ostvarujući međugodišnje stope rasta višestruko veće od rasta samog bankarskog tržišta. Bilans banke raste zahvaljujući značajnoj kreditnoj aktivnosti u svim ključnim segmentima – u segmentu poslovanja sa privredom, sa stanovništvom i u agro segmentu u kome banka ima tržišno učešće veće od 12% i u kome je jedan od najznačajnijih partnera u finansiranju poljoprivrednika. Strateški cilj banke jeste da je banka samofinansirajuća članica NLB Grupe, tako da je kroz protekli period depozitna baza rasla približno istim „tempom“ kao i kreditni portfolio. U 2019. godini je snažan rast podržan jačanjem regulatorne kapitalne osnove – banka je povlačenjem subordiniranog kredita stvorila prostor za dalji nesmetani rast i osigurala

stabilan nivo adekvatnosti kapitala. U 2019. godini banka se pojavila kao značajan tržišni učesnik i u segmentu stambenih kredita. U domenu dokumentarnih poslova (u prvoj liniji garancije) banka je u 2019. godini ostvarila izvanredan rast i duplirala iznos portfolija za samo godinu dana. Tržišno učešće u ovom segmentu iznosi 2%, što je najviše tržišno učešće gledano po pojedinačnim segmentima koje je banka u 2019. godini ostvarila. Kamatni prihodi, kao i kamatni rashodi prate rast bilansa. Značajan rast u 2019. godini banka je ostvarila i u domenu prihoda od naknada – međugodišnji rast od 17% jeste rezultat rasta platnih usluga, dokumentarnih poslova i kartičnog poslovanja.

Ključni strateški cilj u narednom periodu jeste dostizanje održive tržišne pozicije, što podrazumeva rast tržišnog učešća na nivo od između 5% i 10% u svim ključnim segmentima, kao i rast bilansne sume na nivo od 1,5 - 2 milijarde EUR. Ovakav rast podrazumeva jačanje distributivnog kapaciteta banke, koji će pre svega biti podržan kroz digitalnu transformaciju

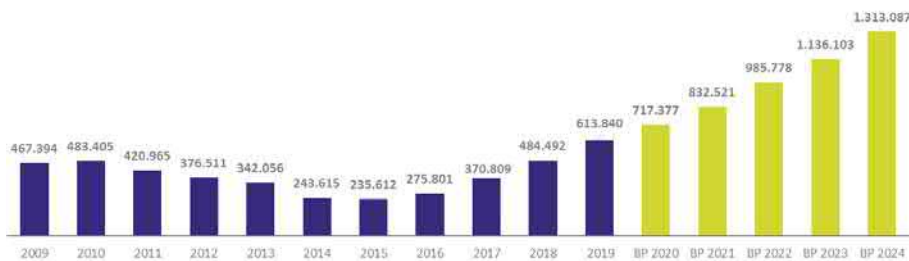
Poslovni plan

i reorganizaciju poslovne mreže. Kao podrška ostvarenju ovih ciljeva razvijen je poslovni plan za period 2020-2024. godine.

Takođe, rastu profitabilnosti i bilansne sume značajno će doprineti i ulazak u segment velikih pravnih lica uz uvođenje adekvatne palete proizvoda i usluga uz podršku matične banke NLB d.d. Ljubljana.

Ključni poslovni ciljevi za period 2020. do 2024. godine su:

- Rast kreditnog i depozitnog portfolia uz unapređenje operativne efikasnosti,
- Povećanje kamatnih i nekamatnih prihoda (sa posebnim osvrtom na dokumentarno poslovanje),
- Rast baze klijenata (uz izmenu strukture klijenata sa naglaskom na mlađe klijente),
- Kontinuirani razvoj zaposlenih – stvaranje zdrave organizacione kulture, sa dobro obučanim kadrom koji je sposoban da ostvari postavljene ciljeve i stalno povećava svoja znanja,
- Biti banka koja može da se takmiči u digitalnom svetu i koja će moći da na najbolji način iskoristi strateške prednosti – kroz transformaciju prodajnog procesa i smanjenje troškova.

Kretanje bilansne sume 2009 – 2024 u 000 EUR (izvor: NLB Banka)

Poslovni plan uvodi izmene poslovnog modela u cilju prevazilaženja osnovnih nedostataka postojećeg poslovnog modela i to kroz jačanje distributivnih kapaciteta i poboljšanje efikasnosti procesa upravljanja prodajom.

Upravljanje rizicima

Banka je uspostavila odgovarajući sistem upravljanja rizicima podržan internim procesima i internim aktima.

Strategijom za upravljanje rizicima uspostavljen je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, koji je uključen u sve njene aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični apetit i profil banke uvek budu u skladu sa već utvrđenom sklonošću ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima srazmeran je prirodi, obimu i složenosti poslovanja banke, odnosno njenom rizičnom profilu.

Upravljanje rizicima NLB Banke integrisano je u sve poslovne aktivnosti koje podrazumevaju donošenje poslovnih odluka.

Strategija upravljanja rizicima zasniva se na konzervativnom pristupu, što podrazumeva oprezno preuzimanje svih rizika kojima je banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Pri tome, afirmacija ovog principa usklađena je sa ključnim strateškim ciljevima poslovanja kao što su postizanje pozitivnog finansijskog rezultata i očuvanje kapitalne baze, odnosno unapređenje tržišne pozicije banke.

Politike upravljanja rizicima u banci imaju za cilj postavljanje okvira za upravljanje pojedinačnim rizicima odnosno identifikovanje izvora svakog pojedinačnog rizika, uspostavljanje mera za upravljanje tim rizikom kao i limitiranje negativnog uticaja svakog pojedinačnog rizika na finansijski rezultat i kapital banke.

Upravljanje rizicima u banci sprovodi se u skladu sa utvrđenim internim politikama i procedurama koje uzimaju u obzir propise koje donosi Narodna banka Srbije, standarde upravljanja rizicima u NLB Grupi, aktuelne smernice Evropskog tela za superviziju banaka (EBA) i relevantne dobre bankarske prakse.

Banka stavlja veliki akcenat na razvojne aktivnosti, modernizaciju upravljanja rizikom i sveobuhvatno unapređenje procesa upravljanja rizicima u celoj organizaciji. Nova organizaciona struktura, kao i nove radne procedure, modeli i instrumenti upravljanja rizikom i održivi ciljni rizični profil su uspostavljeni unutar okvira sveobuhvatnog pristupa upravljanju rizikom. Sveobuhvatni pristup upravljanju rizikom se zasniva na stručnim kriterijumima i promišljenom i opravdano umerenom preuzimanju rizika.

Banka planira da oprezno preuzima rizike i da obezbedi dugoročno optimalno profitabilno poslovanje (uzimajući u obzir preuzete rizike), dok istovremeno ispunjava sve regulatorne zahteve sa dodatnim zaštitnim slojevima (baferima), naročito uzimajući u obzir SREP zahtev Narodne Banke Srbije.

Ciljani nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (buffer) za druge rizike iz poslovanja banke i njenog okruženja kojima je banka izložena.

Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika.

Najznačajniji poslovni rizici kojima je banka izložena jesu kreditni rizik i tržišni rizik (rizik od promene kamatnih stopa, rizik likvidnosti i rizik od promene kurseva valuta).

NLB Banka ima razvijen okvir za upravljanje rizičnim apetitom (RAF) koji definiše celokupni pristup koji uključuje pravila, procese, kontrole i sistem kroz koji se Rizični Apetit (RAP) postavlja, komunicira i kontroliše. Okvir za upravljanje rizičnim apetitom uključuje Izjavu o rizičnom apetitu (RAS), limite za pojedinačne rizike i prava i odgovornosti u procesu postavljanja i kontrolisanja okvira za upravljanje rizičnim apetitom.

Upravljanje rizicima banka ostvaruje preko Sektora za upravljanje rizicima, na osnovu internih politika i procedura za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima.

Banka koristi finansijske instrumente u obliku derivata kao sredstvo upravljanja deviznim i kamatnim rizikom koji proističu iz njenih poslovnih aktivnosti.

Kreditni rizik

Banka je u svom poslovanju izložena kreditnom riziku, odnosno riziku gubitaka zbog nemogućnosti dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci. Iz tog razloga, banka proaktivno i sveobuhvatno prati i procenjuje pomenuti rizik.

Upravljanje kreditnim rizikom, kao najznačajnijim rizikom koji ima uticaj na banku, se fokusira na preuzimanje umerenih rizika i obezbeđivanje optimalne zarade s obzirom na preuzete rizike. Kako bi se obezbedila srednjoročna i dugoročna stabilnost poslovanja, banka nastoji da održi izbalansirani celokupni rizični profil

(stanovništvo, pravna lica) sa umerenim troškom rizika i rizika koncentracije (koncentracija na nivou industrije, na nivou pojedinačne izloženosti) s obzirom da ne želi da se izlaže prekomernom riziku.

Primarna izloženost banke kreditnom riziku nastaje putem kredita i plasmana. banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnim politikom, usaglašavajući rokove dospelca odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namenom kredita i kreditnom sposobnošću svojih dužnika.

Banka je dužna da kreditni rizik identifikuje, meri i procenjuje prema kreditnoj sposobnosti dužnika i njegovoj urednosti u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i prema kvalitetu instrumenata obezbeđenja potraživanja banke. Identifikovanje i merenje izloženosti banke kreditnom riziku, sprovodi se na dva nivoa – na nivou pojedinačnog potraživanja, odnosno klijenta i na nivou celokupnog kreditnog portfolija.

Proces identifikovanja kreditnog rizika omogućava blagovremeno i sveobuhvatno identifikovanje rizika kojima banka jeste ili može da bude izložena. U procesu merenja, banka definiše i unapređuje kvalitativne i kvantitativne metode koje omogućavaju uočavanje promena rizičnog profila banke uključujući i nastanak novih rizika.

Banka kontinuirano prati kreditni rizik putem standardizovanih pristupa kao što su: sagledavanje boniteta klijenata, analiza profitabilnosti posla i stope prinosa na plasirana sredstva, diverzifikovanje kreditnog portfolija, kao i unapređenjem mehanizma odobrenja i naplate potraživanja.

U okviru upravljanja kreditnim rizikom kao i celokupnom okviru za upravljanje rizicima banka posebno prati rizik koncentracije koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Rizik koncentracije odnosi se na: velike izloženosti, grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (privredni sektori,

geografska područja, vrsta proizvoda i sl) i instrumente kreditne zaštite.

Rizici srodni kreditnom riziku

Banka upravlja rizicima koji su srodni kreditnom riziku a ciljevi upravljanja ovim rizicima se zasnivaju na osnovnim ciljevima definisanim za upravljanje kreditnim rizikom.

Rizici srodni kreditnom riziku su:

- Kreditno devizni rizik je rizik ostvarenja kreditnog gubitka kojem je banka izložena usled odobravanja plasmana u stranoj valuti ili u dinarima s valutnom klauzulom i koji proizilazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku, jer uticaj promene kursa dinara utiče na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika (povećanje rata koje proističu iz depresijacije vrednosti lokalne valute),
- Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom je rizik nastanka gubitka usled promene u referentnim kamatnim stopama za koje je vezana otplata kredita što može uticati na mogućnost klijenata da otplaćuju svoje obaveze na vreme,
- Rezidualni rizik je rizik mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je banka izložena.

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Pod deviznom imovinom i deviznim obavezama, podrazumevaju se, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti – i imovina i obaveze iskazani u dinarima i indeksirani deviznom klauzulom, pri čemu se pod deviznom klauzulom podrazumeva odredba u ugovoru kojom se ugovoreni iznos u dinarima vezuje za vrednost neke druge valute.

Dinarska protivvrednost imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti utvrđuje se prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan obračuna devizne pozicije banke.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, definisano je da je maksimalna vrednost pokazatelja deviznog rizika 20% kapitala banke.

Banka je u cilju aktivnog upravljanja deviznim rizikom uspostavila dva sistema limita otvorenih deviznih pozicija. Prvi nivo limita je zakonski propisan limit pokazatelja deviznog rizika od 20% kapitala banke (iz

obrasca KAP), drugi nivo jesu limiti po svim valutama za otvorenu dugu, odnosno kratku deviznu poziciju izračunatu primenom tzv. neto principa. Banka je uspostavila sistem upravljanja deviznim rizikom, definisan Politikom upravljanja deviznim rizikom koja obuhvata jasno definisana ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu, i to tako da se izbegne sukob interesa, kao i opis postupaka vezanih za merenje, praćenje i upravljanje deviznim rizikom. U toku 2019. godine, banka je bila usklađena sa regulatornim pokazateljem deviznog rizika koji je izražen kao 20% regulatornog kapitala, kao i sa limitima devizno osetljivih pozicija po valutama.

u 000 EUR	Scenario 1: +10%	Scenario 2: -10%
31.12.2018	P&L	P&L
CAD	0,4	0
AUD	0,4	0
DKK	6,2	-6
JPY	0,4	0
USD	-1,7	2
GBP	3,2	-3
NOK	0,5	0
CHF	3,2	-3
SEK	2,2	-2
HUF	0,0	0
EUR	19,9	-20
TOTAL P/L Effect	35	-35

Osetljivost na promenu deviznog kursa (2018.)

u 000 EUR	Scenario 1: 10%	Scenario 2: -10%
31.12.2019	P&L	P&L
CAD	0,8	-1
AUD	0,6	-1
DKK	3,3	-3
JPY	0,4	0
USD	46,3	-46
GBP	0,0	0
NOK	1,3	-1
CHF	0,5	-1
SEK	3,0	-3
HUF	0,0	0
EUR	510,5	-511
TOTAL P/L Effect	567	-567

Osetljivost na promenu deviznog kursa (2019.)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz

bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Banka prati, meri i upravlja različitim oblicima kamatnog rizika:

Rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk),

Rizikom krive prinosa (yield curve risk), kojem je izložena usled promene oblika krive prinosa,

Baznim rizikom (basis risk), kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa različitim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,

Rizikom opcija (optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).

Rizikom kreditnog spreda (marže) koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata vrednovanja portfolija HOV usled promena kamatne stope prouzrokovane kreditnim rejtingom.

Banka je uspostavila sistem upravljanja kamatnim rizikom, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu kamatnog rizika, definisan Politikom upravljanja kamatnim rizikom.

U cilju efikasnijeg upravljanja izloženosti kamatnom riziku banka je uspostavila sistem limita po različitim valutama i vremenskim intervalima, a u skladu sa dospećem, odnosno vremenom ponovnog

određivanja cena. Banka mesečno procenjuje negativne efekte promene kamatnih stopa na finansijski rezultat banke (bilans uspeha), na ekonomsku vrednost banke i ekonomsku vrednost portfolija HOV.

Kamatno osetljiva aktiva obuhvata sve kamatonosne kredite i plasmane u hartije od vrednosti, sredstva obavezne rezerve, kao i sredstva na računima kod centralne banke i poslovnih banaka na koja se obračunava kamata. Potraživanja od klijenata boniteta

u 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	142	283
EUR	315	359
CHF	0	0
USD	-9	-19
OTH	0	3
TOTAL P/L Effect	448	626

Osetljivost na promenu kamatnih stopa (2018.)

u 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	-142	-283
EUR	-348	-696
CHF	0	0
USD	9	19
OTH	0	0
TOTAL P/L Effect	-481	-960

Osetljivost na promenu kamatnih stopa (2019.)

D i E se tretiraju kao kamatno neosetljiva aktiva.

Kamatno osetljivu pasivu čine depoziti, uzeti krediti i izdate hartije od vrednosti na koje se obračunava kamata.

Kamatno osetljive vanbilansne stavke čine izvedeni finansijski instrumenti koji su osetljivi na promenu kamatne stope. Ove instrumente čine interest rate swap, interest rate forward, interest rate futures, interest rate option i sl.

	31.12.2018	31.3.2019	30.6.2019*	30.9.2019	31.12.2019	LIMIT
EVE u 000 EUR (uključena stabilnost depozita)	4.172	4.052	4.313	4.471	3.716	10.550
EVE Tier 1 kapitala	6,92%	6,73%	6,55%	6,77%	5,60%	13,00%
NII 100/50 bp u 000 EUR	298	443	366	505	641	1.623
NII 100/50 bp % Tier 1 kapitala	0,49%	0,74%	0,56%	0,77%	0,97%	2,00%

*u skladu sa novom metodologijom

Kretanje pokazatelja EVE i NII:

Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik u skladu sa odlukom kojom se urađuje adekvatnost kapitala banke.

Rizik likvidnosti

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizikom likvidnosti, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti, koji je definisan Politikom upravljanja rizikom likvidnosti.

U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti banka je uspostavila Proces interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnosti (ILAAP). Na operativnom nivou opisuje se kako se u Banci odvija proces upravljanja rizikom likvidnosti uključujući dva glavna dela, koji se odnose na kvalitativne i kvantitativne elemente procesa. Kvalitativni elementi opisuju strategije, procedure, metodologije i uspostavljeni sistem limita koji se koristi u Banci u cilju upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Plan za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima je takođe predstavljen u kvalitativnom delu, kao i uloga Interne revizije. Kvantitativni aspekti ILAAP-a, su direktno vezani za kvalitativne elemente., uključujući uvid u ispunjenost interno propisanih limita, stres testove, gap analize, pokazatelje likvidnosti i ostale alate u cilju uspešne procene likvidne pozicije banke.

Banka meri i upravlja likvidnošću u tri faze:

- Operativna likvidnost koja se odnosi na izmirivanje obaveza u kraćim rokovima (do 30 dana)

- Strukturna likvidnost koja se odnosi na upravljanje rizikom likvidnosti na dugoročnijem nivou

- Likvidnost u slučaju nastanka nepredviđenih događaja

Ciljevi praćenja i upravljanja rizikom likvidnosti u banci su:

- osiguranje dovoljnog nivoa likvidnih sredstava;
- minimiziranje troškova održavanja likvidnosti;
- optimiziranje visine rezervi likvidnosti;
- osiguranje odgovarajućeg nivoa likvidnosti za različite situacije i scenarije stresa;
- predviđanje vanrednih situacija ili kriznih uslova i sprovođenje planova za vanredne situacije u slučaju vanrednih okolnosti;
- priprema dinamičkih projekcija likvidnosti uzimajući u obzir nekoliko scenarija novčanih tokova banke;
- priprema predloga za uspostavljanje dodatnih finansijskih sredstava kao kolateralna za izvore finansiranja

Rizik likvidnosti i upravljanje sredstvima

Kako bi se efikasno upravljalo rizikom likvidnosti, Sektor za upravljanje rizicima je definisao Politiku upravljanja rizikom likvidnosti u, a Sektor trezora i ALM Pravilnik za upravljanje rizikom likvidnosti.

Osnovni ciljevi upravljanja likvidnosti su:

- Dnevno ispunjavanje svih obaveza banke na odgovarajući način i u odgovarajućoj valuti
- Ispunjavanje svih zakonskih propisa kojima se uređuje područje likvidnosti
- Izbegavanje pribavljanja sredstava usled njihovog manjka po ceni koja je veća od

tržišne ili prisilnom prodajom sopstvenih ulaganja

- Obezbeđivanje stabilnosti i diversifikacije izvora finansiranja

Merenje izloženosti banke riziku likvidnosti vrši se izračunavanjem pokazatelja dnevne likvidnosti LIK, užeg pokazatelja likvidnosti banke i pokazatelja pokrića likvidnom aktivom. Pokazatelj dnevne likvidnosti banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa.

Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da:

1) pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 1,0 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,

- iznosi najmanje 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan;

2) užu pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 0,7 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,

- ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

3) pokazatelj pokrića likvidne aktive:

- iznosi najmanje 100%

Kritično nizak nivo likvidnosti banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj, uži pokazatelj i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom niži od jednog od limita utvrđenog u stavu 1. ove tačke.

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj
Kraj godine	1,71	1,53	1,74	1,42
Maksimalni	1,22	0,92	1,93	1,66
Minimalni	2,06	1,80	1,35	1,13
Prosečni pokazatelj	1,59	1,36	1,63	1,40

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti

Prikaz kretanja pokazatelja pokrića likvidnom aktivom je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2019.	31.12.2018.
	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	
Kraj godine	195%	183%
Maksimalni	142%	212%
Minimalni	195%	141%

Prikaz kretanja pokazatelja pokrića likvidnom aktivom

Pokazatelj dnevne likvidnosti, uži pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom u toku 2019. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

Upravljanje rezervama likvidnosti

Banka održava dovoljan nivo likvidnih rezervi u obliku gotovine i drugih visoko likvidnih nezaloženih sredstava koji se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka u cilju formiranja rezervi likvidnosti kupuje dužničke hartije od vrednosti

visokog kvaliteta, pre svega državne hartije od vrednosti u skladu sa postojećim sistemom limita izloženosti prema državi na nivou NLB Grupe (CRD limiti). Banka samostalno formira rezerve likvidnosti imajući u vidu specifičnosti svojih bilansnih struktura kao i mogućnosti za korišćenje rezervi likvidnosti za finansiranje preko dostupnih instrumenata Narodne banke Srbije.

Ciljana struktura portfolija hartija od vrednosti, kao i plan za dostizanje ciljane strukture, godišnje se definišu tokom procesa planiranja (izrada godišnjeg budžeta banke). Pri tome se vodi računa o usvojenim limitima otvorenih kamatno osetljivih pozicija. Plan investiranja u hartije od vrednosti treba da deluje u pravcu obezbeđenja dodatne likvidnosti u slučaju značajnih poremećaja na tržištu.

Minimalni i optimalni iznos rezervi likvidnosti utvrđuje se na osnovu metodologije koja se odnosi na stres testove rizika likvidnosti.

Ukoliko banka ostvaruje optimalni nivo rezervi likvidnosti, može se zaključiti da ima stabilnu likvidnu poziciju.

U slučaju da banka ne ostvaruje minimalni nivo rezervi likvidnosti, ona se suočava sa povećanim rizikom likvidnosti, što dovodi do potrebe za aktiviranjem Plana za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima.

U niže navedenoj tabeli prikazana je struktura likvidnih rezervi banke:

KLIR	31.12.2019.	31.12.2018.
Ziro račun i viškovi likvidnih sredstava	53.342	39.940
Devizna OR	27.973	24.725
Gotovina	16.207	12.052
Pisani bankama	11.963	16.303
Portfolio HDV	74.534	58.272
Ukupno	184.019	150.292

Prikaz strukture likvidnih rezervi

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i

kapital banke, usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Cilj upravljanja operativnim rizicima jeste da se ograniči obim potencijalnih gubitaka i verovatnoća njihove realizacije na nivo prihvatljiv za banku sa aspekta finansijske štete i uticaja na ugled banke.

Poreski i zakonski rizici se tretiraju u okviru operativnog rizika i predstavljaju rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza. Takođe, pravni rizik proizilazi i iz nepoštovanja dobre bankarske prakse i etičkih normi u poslovanju banke.

Banka ima uspostavljen sistem upravljanja operativnim rizicima, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima definisanim Politikom upravljanja operativnim rizikom. Vlasnici operativnih rizika su organizacioni delovi u kojima nastaju operativni rizici i oni identifikuju i upravljaju tim rizicima. Potrebno je redovno praćenje postojećih i prepoznavanje i prijavljivanje potencijalnih operativnih rizika, kao i aktivno upravljanje njima, putem utvrđenih mera za njihovo savlađivanje u cilju što kvalitetnijeg upravljanja operativnim rizicima.

Uspostavljen je sistem praćenja štetnih događaja po osnovu operativnih rizika. Posebna pažnja se posvećuje aktuelnim štetnim događajima, kao i izveštavanju o potencijalnim događajima po osnovu operativnih rizika, u cilju, ne samo njihovog evidentiranja već i donošenja dodatnih mera kako bi se sprečila njihova realizacija u budućnosti i poboljšale interne kontrole. Praćenje potencijalnih i realizovanih štetnih događaja se vrši centralizovano u okviru Sektor za upravljanje rizicima.

Nakon sprovođenja dodatnih mera za upravljanje identifikovanim operativnim rizicima, nastavlja se sa strategijom aktivnog upravljanja operativnim rizikom, kroz uvođenje ključnih indikatora rizika (KIR) sa ciljem uspostavljanja znakova ranog upozorenja (EWS) da bi se efikasnije upravljalo operativnim rizicima. Na osnovu identifikacije i ocene operativnih rizika, Sektor za upravljanje rizicima jednom godišnje priprema Izveštaj o profilu operativnih rizika banke. Operativnim rizicima visokog prioriteta se aktivno upravlja, uspostavljanjem dodatnih mera za njihovo savlađivanje. Istovremeno, poseban

akcent se stavlja na trenutno aktuelne rizike.

Definisana je gornja granica tolerancije prema operativnim rizicima i ukoliko dođe do njenog prekoračenja potrebno je implementirati dodatne kontrolne mere. U slučaju da dođe do prekoračenja kritične granice tolerancije, potrebno je doneti odluku o eventualnom povećanju internog kapitala za operativni rizik.

Nulta tolerancija je definisana na: Interne prevare, davanje informacija neovlašćenim licima, pranje novca i finansiranje

terorizma, zloupotrebe na tržištu finansijskih instrumenata, ostale štetne događaje koji su rezultat grubog kršenja i nepoštovanja kreditnih procedura.

Komisija za operativne rizike je organ upravljanja operativnim rizicima na kojoj se razmatraju prijavljeni događaji po osnovu operativnih rizika (potencijalni i realizovani) kao i identifikovani rizici po procesima u Banci. Rizicima sa najvišim prioriteto se aktivno upravlja, donošenjem dodatnih mera u cilju smanjenja.

Upravljanje kapitalom

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom i dovelo do velikih neizvesnosti u proceni budućih potreba za kapitalom. Dodatno, iznos kapitala potrebnog za pokriće istog nivoa preuzetog rizika je znatno povećan i dodatno će se uvećavati u narednim godinama.

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interese deponenata. Banka uvek mora da raspolaze dovoljnim kapitalom imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
- Da pokrije sve regulatorne zahteve,
- Da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke,
- Da omogući sprovođenje strateških ciljeva banke,
- Postizanje optimalne stope prinosa.

Upravljanje kapitalom u NLB Banci definisano je kroz Strategiju upravljanja

kapitalom NLB Banke ad Beograd i Politiku upravljanja kapitalom NLB Banke ad Beograd.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala banke se prati mesečno od strane rukovodstva banke.

Banka je dužna da obezbedi da visina njenog kapitala nikada ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10 miliona EUR. Dodatno, banka treba da raspolaze dovoljnim kapitalom da pokrije sledeće elemente adekvatnosti kapitala:

- Zahteve stuba 1 (zahtevi za kapitalom propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala):
- Da pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne bude niži od 4,5%,
- Da pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne bude niži od 6%,
- Da pokazatelj adekvatnosti kapitala ne bude niži od 8%.
- Zahteve stuba 2, u skladu sa članom 23. Zakona o bankama i tačkom 5 Odluke o adekvatnosti kapitala banke - dodatni regulatorni zahtevi za kapitalom (veći od dva iznosa koji proizlaze iz SREP ili ICAAP procesa).

Banka mora u svakom trenutku ispunjavati regulatorne zahteve u pogledu kapitalne adekvatnosti.

Banka mora ispuniti ukupni kapitalni zahtev koji se sastoji od:

- USZK – ukupni supervizorski zahtev za kapitalom koji se sastoji od zahteva iz Stuba 1 (minimum kapitalne adekvatnosti propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka) i od dodatnih zahteva iz Stuba 2 (SREP process).

- SZK – sveobuhvatni zahtev za kapitalom koji predstavlja ukupni supervizorski zahtev za kapitalom uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala.

Kombinovani zaštitni sloj kapitala može se sastojati samo iz elemenata osnovnog akcijskog kapitala i čine ga:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% rizične aktive banke, u skladu sa tačkom 424. Odluke o adekvatnosti kapitala banke.
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala koji utvrđuje NBS svakog tromesečja i može da se kreće u rasponu od 0 – 2,5% rizične aktive u skladu sa tačkom 437. Odluke o adekvatnosti kapitala banke. Svakog kvartala Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja NBS propisuje važeći iznos. Vrednost kontracikličnog zaštitnog sloja na dan 31.12.2019. godine iznosi 0%.
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik predstavlja iznos 3% deviznih i devizno indeksiranih plasmana banke privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Ne izračunava se u slučaju da ukupni bančini devizni i devizno indeksirani plasmani čine manje od 10% svih plasmana privredi i stanovništvu banke. Visina zaštitnog sloja kapitala propisana je Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik. Izraženo kroz rizičnu aktivu, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik na dan 31.12.2019. godine iznosi 1,8% rizične aktive.
- Zaštitni sloj za sistemski značajne banke se kreće u rasponu od 0 – 2% rizične aktive. NBS jednom godišnje putem Odluke o utvrđivanju liste sistemski

značajnih banaka u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđuje sistemski značajne banke i stope zaštitnog sloja kapitala koji su u obavezi da održavaju. Banka ne spada u grupu sistemski značajnih banaka i nema obavezu izdvajanja ovog kapitalnog zahteva.

Kapital NLB Banke ad Beograd se sastoji od elemenata osnovnog akcijskog kapitala, i čine ga uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, neraspoređena dobit iz ranijih godina, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici i subordiniranih obaveza.

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala.

U skladu sa zakonskom regulativom, NLB Banka ad Beograd izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih, potraživanja I rizik izmirenja/ispоруke – primenom standardizovanog pristupa,
- Tržišni rizik,
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora,
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti,
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.

NLB Banka ad Beograd je krajem 2019. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 19,48%. Tokom godine kapitalska adekvatnost je povećana za 2,80 p.p. Veća adekvatnost je rezultat

jačanje kapitalne baze kroz povlačenje subordiniranog duga.

Značajna kreditna aktivnost u izveštajnom periodu rezultirala je rastom rizične aktive po osnovu kreditnog rizika od RSD 9.101 miliona. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 476,7 miliona. Na kraju 2019. godine, banka je iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik u iznosu od RSD 671,1 miliona s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila veća od 2% iznosa kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital banke je povećan za RSD 3.078 miliona po osnovu povlačenja subordiniranog duga u maju 2019., raspodelom dobiti ostvarene u 2018. godini u okviru osnovnog kapitala kao i prestankom izdvajanja potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama kao odbitne stavke od kapitala.

Događaji nakon dana bilansa

Dana 1.1.2019. godine Banka je počela sa primenom MSFI 16.

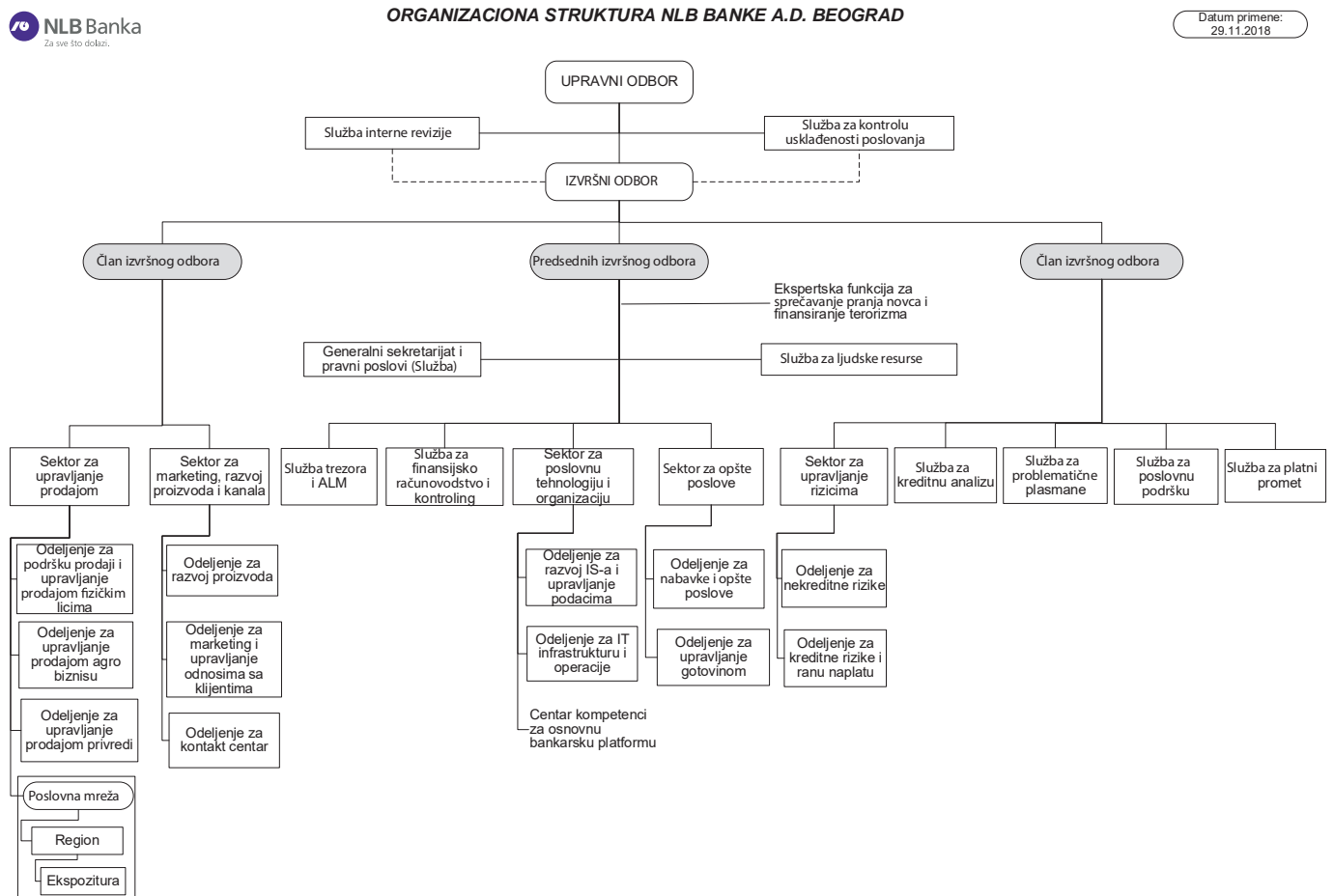
Osim gore pomenutog, nisu postojali značajni događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje banke za 2019. godinu.

Organizaciona struktura banke

Organizaciona šema banke na dan 31.12.2017. prikazana je sledećim dijagramom:

Ljudski resursi

Kako bismo odgovorili na zahteve tržišta, potrebno je da se konstantno menjamo i prilagođavamo, a razvoj znanja i veština zaposlenih prioritet je NLB Banke Beograd, kako bi zaposlenima omogućila da odgovore na promene. Prethodna godina bila je posvećena upravo razvojnim promenama i aktivnostima koje jačaju kapacitete banke u strukturnim i kadrovskim aspektima.

Ključne vrednosti ugrađene su u sve što radimo. Naša strategija je da ojačamo kulturu koja je u skladu sa vrednostima i time utičemo na bolje. Cilj je da kroz kulturne promene kreiramo okretnije i odgovornije zaposlene i stvorimo kompetencije koje će odražavati promenljive potrebe organizacije.

Prema poslednjem istraživanju zaposlenih, 40% zaposlenih aktivno je angažovano i

taj visok nivo angažovanosti je održavan u poslednje dve godine.

NLB Banka Beograd primenjuje individualni pristup ne samo u odnosima sa svojim klijentima već i sa svojim zaposlenima, što joj omogućava da identifikuje stvarne razvojne potrebe svakog zaposlenog. Praćenje učinka kroz sistem procene omogućava svakom menadžeru da definiše jasne ciljeve i postavi smernice koje su u skladu sa poslovnom strategijom banke.

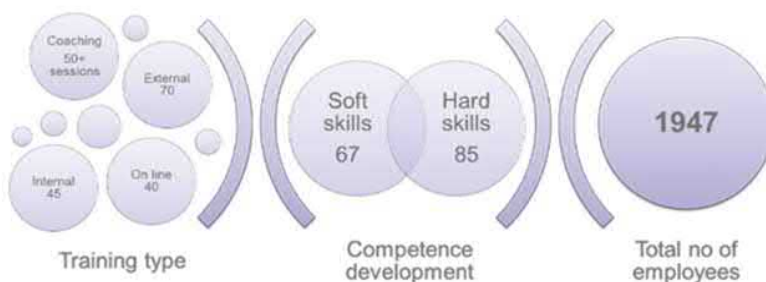
Zalažemo se da izgradimo okruženje u kom će svi zaposleni dostići svoj potencijal, razviti veštine za budućnost, brinuti o blagostanju, primati platu i biti deo raznovrsne radne snage.

Prepoznajemo važnost ulaganja u veštine budućnosti i nudimo širok spektar tehničkih, liderskih, specijalističkih kurseva i online materijala.

Razumejući prirodni proces učenja, NLB Banka Beograd insistira na efikasnijem korišćenju fleksibilnih kanala obuke, kao što su obuka na radnom mestu i e-learning. Zaposleni u banci proveli su više od 300 dana obuke učeći i razvijajući se. Znanje je osnova dobrog učinka, a zaposleni su glavni nosioci tog znanja.

Nastavili smo sa brojnim inicijativama za stvaranje ugodnog okruženja za rad i pružanje podrške zaposlenima u upravljanju dobrobitima i održavanju ravnoteže radnog života.

Kao i svih prethodnih godina, NLB Banka Beograd je posvećena pružanju jednakih mogućnosti svim zaposlenima, eliminišući svaki mogući oblik diskriminacije.

Ogranci banke

Lista ekspozitura regionalnih centara NLB Banke 31.12.2019.

Redni broj	Organizacioni oblik	Naziv organizacionog oblika	Mesto	Adresa
1.	REGIONALNI CENTAR BEOGRAD			
1.1.	Ekspozitura	Novi Beograd	Beograd	Bulevar Mihaila Pupina 165v
1.2.	Ekspozitura	Vračar	Beograd	Krušedolska 3
1.3.	Ekspozitura	Pančevo	Pančevo	Karađorđeva 2-4
1.4.	Ekspozitura	Čukarica	Beograd	Požeska 152
1.5.	Ekspozitura	Bulevar	Beograd	Bulevar Kralja Aleksandra 130
1.6.	Ekspozitura	Vidikovac	Beograd	Ratka Mitrovića 164
1.7.	Ekspozitura	Voždovac	Beograd	Vojvode Stepe 224
1.8.	Ekspozitura	Smederevo	Smederevo	Karađorđeva 14
1.9.	Ekspozitura	Inđija	Inđija	Blok 44 Lamela A
2.	REGIONALNI CENTAR NOVI SAD			
2.1.	Ekspozitura	Centar	Novi Sad	Trg mladenaca 1-3
2.2.	Ekspozitura	Merkator	Novi Sad	Bulevar oslobođenja 102 TC Merkator
2.3.	Ekspozitura	Vrbas	Vrbas	Palih boraca 11
2.4.	Ekspozitura	Zrenjanin	Zrenjanin	Kralja Aleksandra Karađorđevića 33-35
2.5.	Ekspozitura	Subotica	Subotica	Park Rajhl Ferenc 3
2.6.	Ekspozitura	Sombor	Sombor	Vojvođanska 3
2.7.	Ekspozitura	Kikinda	Kikinda	Trg srpskih dobrovoljaca 2
2.8.	Ekspozitura	Odžaci	Odžaci	Železnička 18
2.9.	Ekspozitura	Bačka Palanka	Bačka Palanka	Kralja Petra I 13a
2.10.	Ekspozitura	Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica	Trg Svetog Dimitrija 3
2.11.	Ekspozitura	Ruma	Ruma	Orlovićeva 4
3.	REGIONALNI CENTAR KRAGUJEVAC			
3.1.	Ekspozitura	Kragujevac	Kragujevac	Kralja Aleksandra I Karađorđevića 41a
3.2.	Ekspozitura	Niš	Niš	Cara Dušana 33a
3.3.	Ekspozitura	Jagodina	Jagodina	Kneginje Milice 2
3.4.	Ekspozitura	Kraljevo	Kraljevo	Trg Jovana Sarića 8
3.5.	Ekspozitura	Kruševac	Kruševac	Vidovdanska 54
3.6.	Ekspozitura	Čačak	Čačak	Župana Stracimira 37
3.7.	Ekspozitura	Užice	Užice	Dimitrija Tucovića 93
3.8.	Ekspozitura	Šabac	Šabac	Karađorđeva 14

Godišnji
izveštaj
2019

NLB Banka
Beograd